

**NARUČILAC: URBANISTIČKI ZAVOD GRADA ZAGREBA d.o.o.
ZAGREB BRITANSKI TRG 12**

**KONZERVATORSKA STUDIJA ZA URBANISTIČKI PLAN
UREĐENJA NASELJA ŠIPANSKA LUKA**

AUTOR:

NADA BENIĆ-HLEBEC dipl. ing. arh.

ZAGREB, 11. 2009.

SADRŽAJ

	strana
I. IDENTIFIKACIJA POVIJESNE CJELINE ŠIPANSKA LUKA -povijesne okolnosti razvoja i formiranja naselja -naznaka bitnih razdoblja građevinske aktivnosti	3
II. ANALIZA I VALORIZACIJA DANAŠNJEG STANJA	8
III. EVIDENCIJA I SISTEMATIZACIJA NEPOKRETNIH KULTURNIH DOBARA	16
IV. SUSTAV MJERA ZAŠTITE	20
V. URBANISTIČKO-KONZERVATORSKA VALORIZACIJA PROSTORA I UVJETI ZAŠTITE	39
FOTODOKUMENTACIJA	

GRAFIČKI PRIKAZI U MJERILU 1:2000

1. Shema i brojevi karakterističnih prostornih jedinica i komunikacija
2. Karakteristične povijesno-prostorne zone
3. Evidencija i zaštita kulturnih dobara – sustav mjera zaštite
4. Zone zaštite povijesne cjeline – sustav mjera zaštite
5. Zaštita slike naselja i karakterističnih vizura - sustav mjera zaštite
6. Valorizacija prostora i uvjeti zaštite

I. IDENTIFIKACIJA POVIJESNE CJELINE ŠIPANSKA LUKA

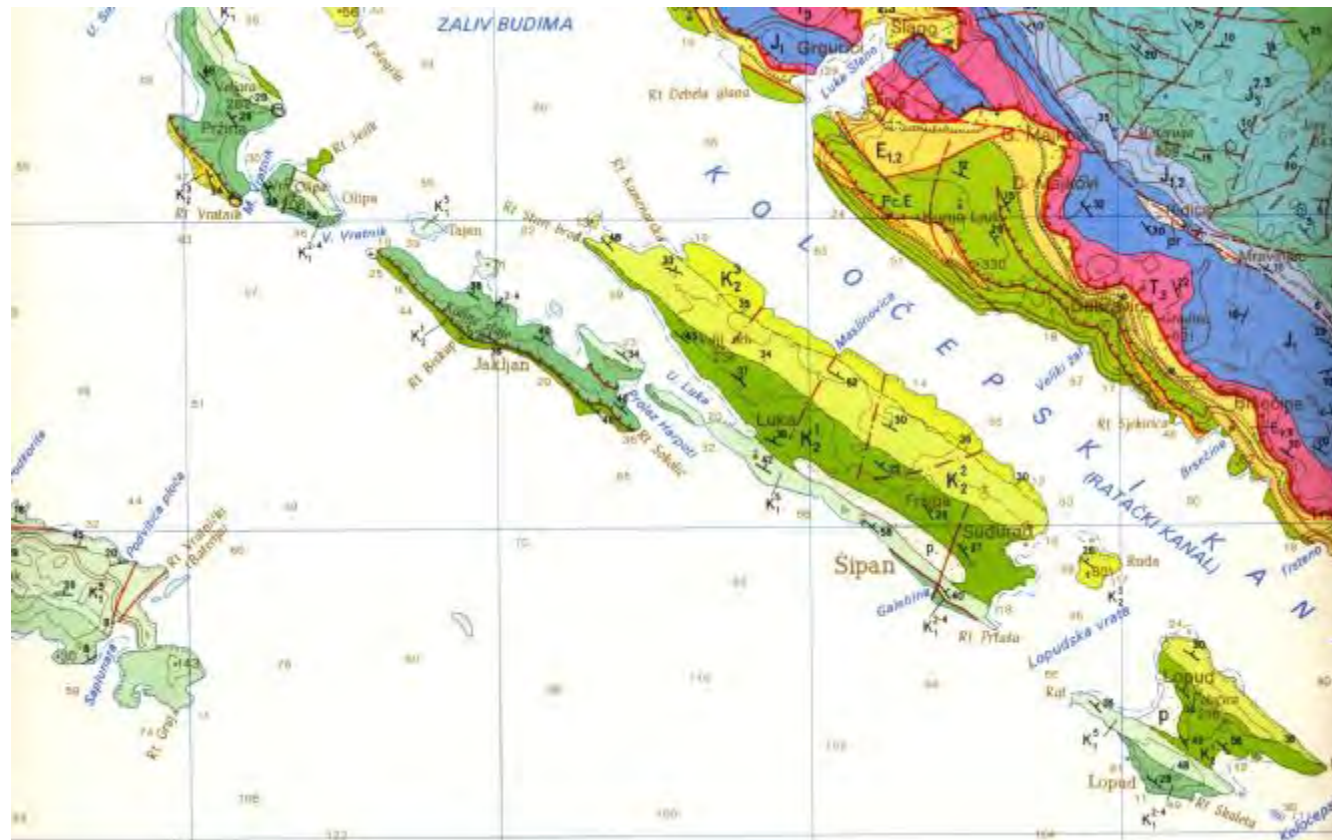
**Povijesne okolnosti razvoja i formiranja naselja
Naznaka bitnih razdoblja građevinske aktivnosti**

Povijesne okolnosti razvoja i formiranja naselja

Naselje Šipanska Luka nalazi se na području Dubrovačko-neretvanske županije u sastavu Grada Dubrovnika. Smješteno je na zapadnoj strani otoka Šipana u istoimenoj uvali.

U skupini Elafita, koju čini osam otoka i pet otočića, Šipan je najveći otok, a nalazi se između Lopuda i Jakljana.

Po osnovnoj geološkoj karti Hrvatske, list Ston 1:100.000 (1980.) i tumaču karte list Ston 1:100.000 otok Šipan je građen od isključivo krednih naslaga. Po sastavu i starosti (od starijih prema mlađim) izdvojene su četiri jedinice: najmlađi kat donje krede (K1) te tri člana gornje krede (K2¹, K2², K2³). Sve su to karbonatne naslage (vapnenci i dolomiti) nastale u plitkom moru (u periodu od oko 40 miliona godina). U alpskim orogenetskim pokretima naslage su izdignute i borane te izložene denudacijskim procesima. Rezultat je današnji reljef. Morfološki procesi su intenzivniji u naslagama u kojima je veća izmjena slojeva dolomita i vapnenaca nego u pretežno vapnenačkim naslagama. Zbog toga je u južnom dijelu otoka i nastala unutar drugog krednog člana (K2¹) udolina duga do 4 km širine 200-400 m koja se je zapunila eolskim pijescima (p - vidi na geol. karti) u sušnim periodima mlađeg pleistocena (ledenog doba). (Po Bognaru analize polena u pjescima lokaliteta Saplunara na bliskom Mljetu dale su spomenutu starost). Donošeni su sjevernim vjetrovima koji su ispuhivali fluvijalni materijal (primarno erodirani fliški sediment). U bazi pijeska Šipanskog polja pretežu vodonepropusni kredni dolomiti te se u pijescima akumulira kišnica koja se slijeva s okolnih padina. Akumulacija vode je najveća u zimskom periodu. Sve prednje, to uz iskopane bunare u polju, omogućilo je višestoljetnu efikasnu zemljoradnju u tom dijelu otoka.

Izvod iz «Osnovna geološka karta Hrvatske, list Ston, mjerilo 1:100 000, 1980».

Od kultura, u blagoj mediteranskoj klimi, najbolje uspijevaju i od davnina se njeguju vinova loza i masline, a znatne su površine i pod borovom šumom. Valja naglasiti da otok Šipan ima najveći broj biljnih vrsta u otočnoj skupini Elafita, njih 617 od kojih se njih dvadesetak smatra

rijetkim i ugroženim, a sve ih je obradila A. Cvjetković u knjizi «Mirisi, boje i orisi otoka Šipana». Istočnu i zapadnu stranu otoka karakteriziraju duboki zaljevi okruženi brdima. U tim zaštićenim uvalama razvila su se dva glavna otočka naselja odnosno luke: Na jugoistoku je smješten Suđurađ, a na sjeverozapadu Šipan. Po obroncima i udolinama unutrašnjeg dijela otoka smještena su manji zaseoci.

Iako do sada nisu provedena sustavna arheološka istraživanja pojedinačni arheološki nalazi dokazuju naseljenost otoka Šipana još od vremena prapovijesti.

Pretpostavlja se da su kamene gomile na uzvisinama sjevernog dijela otoka na brdu Sutulija, ilirskog porijekla.

U starom vijeku ne spominje se ime otoka Šipana, ali čitavu otočnu skupinu spominje u 1. stoljeću Gaius Plinius Secundus Maior u svom djelu Naturalis historia, pod nazivom Elaphites. Ovaj podatak povjesničari koriste u obrazloženju toponomastike: Elaphites je riječ grčkog porijekla («elaphos»-jelen, «elaphitides»-zemlja bogata jelenima), a N Gruić zaključuje da je i Šipan bio zahvaćen valom grčke kolonizacije.

U 2. stoljeću p.n.e. Šipan i okolica Dubrovnika su pod vlast Rimljana. Tragovi iz vremena antike nalaze se na više lokaliteta od kojih se izdvaja nalaz u samoj Šipanskoj Luci, na lokalitetu Fratija, gdje su otkriveni ostaci ziđa pretpostavljene rimske villae rusticae.

Prema mišljenju većine autora nakon pada Epidaura (Cavtat 614. godine) otok Šipan pripao je novoosnovanom gradu Dubrovniku (Ragusium) te tako ostao pod Bizantom o čemu svjedoče nalazi kovanog novca iz 6. stoljeća, kao i u jednom grobu pronađen avarski brončani ukras.

Specifični značaj za praćenje kontinuiteta graditeljstva na otoku Šipanu pripada vrlo staroj crkvići posvećenoj Gospi koja se datira u 6.- 7. stoljeće. Nalazi se na drevnom posjedu dubrovačkih nadbiskupa (lokalitet «Biskupovo»), usred Šipanskog polja, kao najstariji sloj izgradnje na prostoru ovog ljetnikovačkog kompleksa.

Uz nalaze fragmenata pleterne ornamentike najbolji i najbrojniji pokazatelji kontinuiteta naseljenosti pripadaju graditeljskoj baštini ranog srednjeg vijeka sačuvanoj u obliku starohrvatskih kapela i crkvića razasutih po otoku. Među primjerima predromaničke crkvene arhitekture građene nakon osnutka dubrovačke biskupije u 11. stoljeću izdvajaju se:

-Crkva Sv. Ivana (11. st.) u Šilovu selu jednobrodna, longitudinalna građevina raščlanjene vanjštine (s po tri plitke niše na bočnim zidovima). Sačuvan je bačvasti svod kao i apsida koja je, izvana uglata a iznutra polukružna, presvođena polukalotom.

-Crkva Sv. Petra (11. st.) u Velom Vrhju iznad Luke Šipanske pripada jednobrodnom kupolnom tipu raščlanjene vanjštine. Apsida je uglata i izvana i u unutrašnjosti. Karakterističnu konstrukciju sačinjavao je polukalotni svod i kupola. Na bočnim zidovima i na apsidi uobičajene su plitke lezene.

-Crkva Sv. Mihovila u Pakljeni (Sv. Mihajla) (11. st.) također je jednobrodna kupolna građevina raščlanjena na vanjskim plohama s karakterističnim plitkim nišama. Kupola je na trompama a apsida koja je presvođena s polukupolnim svodom ima vanjski i unutrašnji pravokutni tlocrt.

Uz ovaj sloj najranije sačuvane sakralne arhitekture ističu se još i crkvene građevine iz kasnijih razdoblja i naglašenijih volumena kao što su:

-Crkva Sv. Marije u Pakljoj sagrađena 1323. godine, a smještena je uz benediktinsku opatiju (samostan) iz XIII. stoljeća koju su redovnici napustili 1741. godine, do nje je stara crkva Sv. Mihajla (predromanika), a na uglu je obrambena kula iz 16. st.

-Na putu od Suđurđa prema Luki diže se crkva-tvrđava Sv. Duh iz 1577. s tlocrtom u obliku križa i s visokim zidovima.

-U luci Suđurđa je stara crkva Sv. Đurđa po kojoj je naselje dobilo ime.

-Župna crkva Uznesenja Bi. Dj. Marije u Suđurđu sagrađena u 15. stoljeću.

-U samoj Šipanskoj Luci župna je crkva Sv. Stjepana a spominje se 1252. godine.

-Na mjestu zvanom Luža, gdje je crkva Sv. Antuna (15. stoljeće), spominje se 1252. godine crkva Sv. Nikole.

Pakljena, crkva Sv. Marije i Sv. Mihajla

Crkva-tvrđava Sv. Duha

Suđurađ, crkva Sv. Đurđa

Šipanska Luka, Sv. Stjepan

N Grujić zaključuje da je pokretač neobično guste i kvalitetne izgradnje sakralnih građevina upravo stanovništvo otoka koje je živjelo raspršeno na posjedima. Tome u prilog govore i pisane isprave dubrovačkog arhiva iz 13. stoljeća. Po ovim dokumentima krajem 13. stoljeća evidentirano je ukupno 111 posjednika od kojih čak 48 čine pučani i slobodni seljaci, stanovnici Šipana. Nakon toga broj pučana kao vlasnika opada, a njihove zemlje preuzima vlastela koja od 14. stoljeća postaje najjača zemljoposjednička snaga na Šipanu.

Kao što je ranije spomenuto Elafitski otoci, čiji je najveći otok upravo Šipan, od najstarijih vremena, t.j. 7. stoljeća, pripadaju Dubrovniku. Pri tome se naglašava da je gradska jezgra Dubrovnika, koja se je razvijala od početka 7. stoljeća, konačno definirana urbanističkim planom grada, reguliranim Statutom («Liber statutorum civitatis Ragussii»), kodificiranim 1272. godine, kao i njegovim dopunama,. (Regulacija iz 1296. godine donijela je konačan plan Dubrovnika koji određuje grad sve do danas.)

Distrikt 13. stoljeća obuhvaćao je Astoreju (kraj uz more) - izvangradski kopneni teritorij najstarijih posjeda Dubrovčana - i otoke: Šipan, Lopud i Koločep. Upravno područje Šipana zvalo se je contrata i comitatus ili jednostavno insula. Smatra se da su sva tri otoka bila pod upravom kneza (comes insularum) sa sjedištem na Šipanu. Kao i ostali knezovi koji su upravljali područjem izvan Grada knez se nazivao «ladanjski knez», te je u tu svrhu na Šipanu podignut u drugoj polovici 13. stoljeća knežev dvor (Postojeći kompleks pod imenom «Knežev dvor» potječe iz 15. stoljeća). Grad je kao upravno središte određivao gospodarsku djelatnost cijelog svog izvangradskog područja.

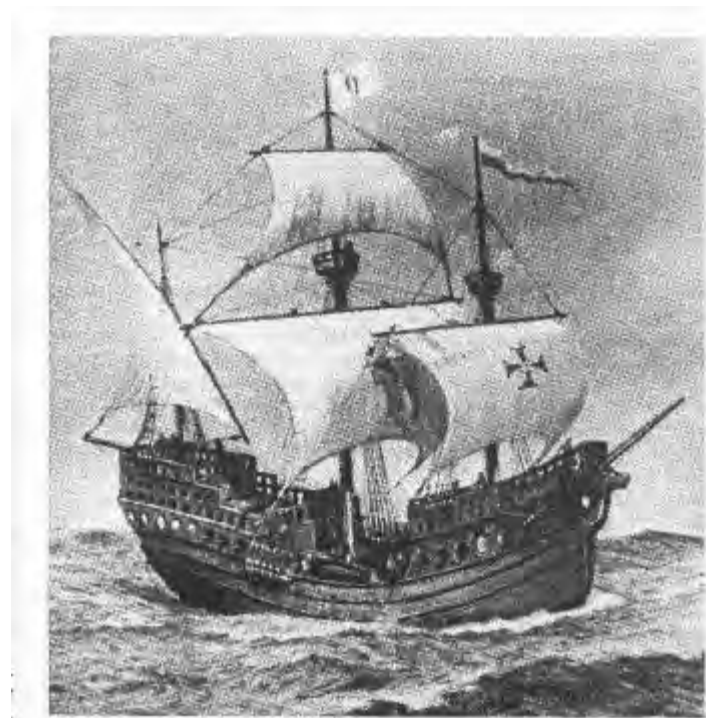
Posebni značaj i utjecaj na otok Šipan je imala smišljena urbana politika u organizaciji grada Dubrovnika od kraja 12. i u 13. stoljeću koja se također prenosila i na okolno izvangradsko područje, što je imalo svoj odraz i u domeni graditeljstva.

Ime otoka Šipana spominje se prvi put 1222. godine kao «vineae Juppanae». Sve do 16. stoljeća otok se zvao Juppana, Cuppana ili Zuppana, a nakon toga pod talijaniziranim imenom Giuppana. Sadašnji naziv Šipan prvi se put spominje 1370. godine.

O zemljovlasničkim odnosima na otoku Šipanu saznaje se iz isprava i notarskih knjiga dubrovačkog arhiva počam od 13. stoljeća. Zemljovlasnici su u 13. stoljeću bili dubrovačka vlastela, pučani, crkva i sami Šipanci. Pri tome su najbrojniji zemljovlasnici bili pučani među kojima i neki slobodni seljaci sa Šipana, zatim slijede dubrovačka vlastela pa crkva. Dubrovačka Republika (od 1358. do 1815. godine) svojom politikom podržavala je naslijeđenu srednjovjekovnu usitnjenost posjeda i održavanje manjih parcela kako bi se spriječilo okrupnjavanje zemljišnog posjeda na jednom mjestu, a time i jačanje pojedinih vlastelinskih obitelji.

Prema pisanim izvorima u 13. stoljeću stanovnici Šipana bavili su se poljoprivredom i to zemljoradnjom, posebno vinogradarstvom. Osim loze koja se je sadila u dugim redovima (ordines) gajile su se smokve i masline. Spominje se i stočarstvo a dade se zaključiti da je tradicionalno bavljenje ribarstvom i tada zauzimalo važno mjesto u životu stanovnika Šipana. Iz tog je vremena sačuvan naziv «paraschelmus», a pripadao je jednoj vrsti barke.

Šipanci su poznati kao poljoprivrednici i ribari ali i kao pomorci i brodograditelji. Već u 14. stoljeću na Šipanu djeluje brodogradilište u Suđurđu. Skoro polovina svih brodograditelja u Dubrovačkoj Republici u 15. stoljeću bila je s otoka. Po broju brodova i količini uloženog novca u pomorstvo Šipan je bio u 16. stoljeću na trećem mjestu u Dubrovačkoj Republici kao jedan od glavnih centara dubrovačkog pomorstva u čijim se lukama vrše brojne lučke operacije pa i izgradnja većih brodova. U to vrijeme najveći su brodovi nave a zatim slijede karake i galijuni poznati u tadašnjem pomorskom svijetu kao «dubrovački brod» (argosy) koji je naziv postao pojam i počeo se upotrebljavati za sve velike trgovačke brodove.

DUBROVAČKA KARAKA IZ 16. ST.

Potres koji je zadesio Dubrovnik 1667. godine doveo je do nazadovanja gospodarstva te je ostavio teške posljedice i u dubrovačkom pomorstvu. Otok Šipan bio je tada glavno pribežište za one koji su odlazili iz grada. I dok je u 16. stoljeću broj pomorskih kapetana u Dubrovniku bio veći od broja brodova, a dosta je pomorskih kapetana bilo i sa Šipana, nakon potresa njihov se broj bitno smanjio koje stanje je potrajalo sve do kraja 17. stoljeća.

Od početka 18. stoljeća, nakon nekoliko padova i uspona, ponovo se spominju pomorci sa Šipana svih zvanja pa tako i brodograditelji.

Pomorstvo i brodogradnja na Šipanu su nadživjeli Dubrovačku Republiku. Zbog otočnog položaja bila je razvijena lokalna plovidba, naročito s Dubrovnikom. Za spremanje manjih brodova služili su orsani (arsenali) na području Šipanske Luke i Suđurđa. U Šipanskoj Luci, «u predjelu što ga mještani zovu Cabana, u orsanu koji je tu postojao, gradile su se i popravljale bracerne, barke i kaići, pa se iako u malom, nastavlja velika tradicija brodograđevne vještine na ovom otoku.» B. Kamić 1983. godine konstatira: «Na vrata posljednjeg šipanskog orsana nedavno je stavljen katanac, pa jedna vitalna djelatnost, značajna i za Šipan i našu pomorsku prošlost, sada živi još samo u priči.»

U tradiciji mnogostoljetnog pomorstva i brodogradnje poznata su imena pomorskih obitelji iz vremena procvata šipanskog pomorstva (16. st.) kao što su: pomorska obitelj Pracat-Pracatović (najpoznatiji je pomorac, trgovac i bankar Miha Pracat), pomorsko-trgovačka obitelj Sagroevići, trgovci i brodovlasnici obitelj Stijepović-Skočibuha, pomorska obitelj Jelić, te kapetan Nikolin Vukac. Šipanski pomorci spominju se i kasnije pa je tako u 18. stoljeću poznat kapetan Baldo Burić. Bogati dubrovački brodovlasnik F. Glavić rodom je sa Šipana.

U 19. stoljeću Šipan gospodarski nazaduje što se odrazilo i na šipansko pomorstvo. Šipanski pomorci plove na stranim brodovima a sa svojim brodicama uključuju se u lokalnu plovidbu najčešće oko susjednih otoka i bližih primorskih mjesta.

Razvoju pomorstva početkom 20. stoljeća znatno je pridonio Frederiko Glavić sa Šipana koji je objedinio sva broderska društva dubrovačkog kraja u jedno i time osigurao jednu od vodećih pozicija u tadašnjem jugoslavenskom pomorskom privređivanju. Na brodovima iz tog razdoblja plovio je i znatan broj šipanskih pomoraca. Šipanska brodogradnja nije se održala.

Najustrajnija je ostala tradicija ribarenja. Još 1985. godine Josip Bastioli konstatira: «U posljednjem desetljeću individualni ribari su veoma razvili lov srdela plivaricama. Danas u Šipanskoj luci ima 14 plivarica pa se Šipan smatra otokom s najviše profesionalnih ribara u južnoj Dalmaciji. Svu lovinu ribari donose na dubrovačku ribarnicu.» Danas se taj broj bitno smanjio i profesionalnih ribara je tek nekolicina.

Naznaka bitnih razdoblja građevinske aktivnosti

Težnja za kvalitetom izgradnje grada Dubrovnik i njegove okolice naročito je došla do izražaja u 15. stoljeću kada krajolik poprima važno mjesto u organizaciji i izgradnji životnog prostora. U takvim okolnostima razvio se na ovom području jedan od osebujnih i specifičnih oblika graditeljstva poznat kao **ladanjska arhitektura dubrovačkog područja**.

Humanizam 15. stoljeća i koncentracija bogatstva u gradu potaknuli su zanimanje grada za okolicu i izgradnju u prirodnim ambijentima, ali i za arhitektonsko graditeljske oblike prilagođene novom obliku života na ladanju. Stoga je dubrovačka humanistička arhitektura u simbiozi s neospornim kvalitetama i ljepotom dubrovačkog krajolika iznjedrila specifičnu i tipičnu pojavu ladanjske izgradnje vila odnosno ljetnikovaca okruženih pomno uređenim vrtovima.

U 15. stoljeću postepeno se odustaje od do tada uobičajenih utvrđenja i otvaraju se prostorni (vrtovi) i arhitektonski (trijemovi i terase) kontakti s okolicom.

U 16. stoljeću otvorenost prema prirodi i okolici potpuna je pa se u tom smislu intervenira i na ranije podignutim zdanjima. Takva pojava izražena kroz kvantitetu i kvalitetu bila je moguća jer se objedinjuju materijalna podloga te estetska i filozofska komponenta, a «život u ljetnikovcu postaje ideologijom».

Uobičajeni i prepoznatljivi elementi ove izgradnje su vidljivi u prostoru što ga oblikuju. To su najčešće terase, trijemovi, lože, galerije, paviljoni, odrine na karakterističnim stupovima, orsani, a sve ih uokviruju uređeni vrtovi. Važni elementi su i kamene ograde koje definiraju područje posjeda. U većini slučajeva nabrojene građevine i njihovi dijelovi renesansnog su izričaja koji posebno dolazi do izražaja u oblikovanju i obradi reprezentativnih dijelova arhitekture kao što su to pročelja glavnog stambenog objekta.

Graditeljstvo 15. i 16. stoljeća ostavilo je tragove i na otoku Šipanu, dapače izuzetno agrarno područje u Šipanskom polju (Velom polju) s bogatim vinogradima prostor je najgušće ladanjsko-gospodarske izgradnje.

Unatoč mnogim zapuštenim i dotrajalim lokalitetima brojnost ljetnikovaca u Šipanskom polju postala je «oblikovni element i sastavni dio pejzaža». U Šipanskoj Luci ljetnikovački kompleksi u bitnom su dijelu odredili povijesnu matricu naselja, ali i njegovu fizionomiju te su sastavni i neotuđivi dio njegove karakteristične slike.

U značajnom broju ladanjske se kuće grade i u samoj Šipanskoj Luci zbog izuzetnog položaja zaljeva orijentiranog na zapad i okruženog pitomim padinama pogodnim za uzgoj maslina i druge kulture.

Ladanjske kuće i njihovi vrtovi u najvećoj su mjeri locirani na padinama sjevernog dijela naselja, a uz njihove vrtove su u 17. i 18. stoljeću izgrađeni jednokatni barokni stambeno-gospodarski objekti skromnijih gabarita i oblikovanja.

Tijekom 19. stoljeća počam od 1815. godine, kada je dubrovačko područje pa tako i otok Šipan pripalo Austriji, u Šipanskoj Luci uređuje se obala i izgrađuju objekti koji oblikuju novo pročelje obale.

Na kraju 19. stoljeća i na početku 20. stoljeća podižu se tvornički objekti: tvornica za preradu ribe sagrađena 1892. godine te uljara 1909. godine, kao i pojedine stambene zgrade naglašenih volumena dvokatne visine.

Jedan od važnih čimbenika u turističkoj orijentaciji Šipanske Luke je hotelski kompleks iz 60-ih godina 20. stoljeća koji je nadograđena i rekonstruirana nekadašnja uljara, a koji je sa zapadne (obalne) strane zatvorio pogled na staru strukturu naselja. Svojim naglašenim volumenom nametnuo se je mjerilu povijesne strukture Šipanske Luke.

LITERATURA

1. Enciklopedija hrvatske povijesti i kulture, Zagreb, 1980
2. N. Grujić, Ladanjska arhitektura Dubrovačkog područja, Zagreb, 1991.
3. N. Grujić, Ladanjsko-gospodarska arhitektura u XV i XVI stoljeću na otoku Šipanu, Zbornik Dubrovačkog primorja i Otoka, II, Dubrovnik, 1988.
4. B. Kamić, Pomorstvo otoka Šipana,
5. Obnova Dubrovnika, 1979 – 1989, Zavod za obnovu Dubrovnika, 1989
6. J. Lučić, Prošlost elafitskog otoka Šipana, Starohrvatska prosvjeta, serija III, sv. 10, Zagreb 1968
7. Opći šematizam katoličke crkve u Jugoslaviji, Zagreb, 1975.
8. Pomorska enciklopedija 7, Zagreb, 1985.
9. Enciklopedija likovnih umjetnosti 4, Zagreb 1966
10. Leksikon naselja, Zagreb, 2005.
11. Geografija SR Hrvatske, knjiga 6, Zagreb, 1974.
12. M. Planić-Lončarić, Planirana izgradnja na području Dubrovačke Republike, Zagreb 1980
13. M. Planić-Lončarić, Suđurađ i Luka na otoku Šipanu, Zbornik Dubrovačkog primorja i otoka III, Dubrovnik 1991
14. A. Cvjetković, Mirisi, boje i orisi otoka Šipana, Dubrovnik 2003
15. Pouke baštine za gradnju u Hrvatskome Priobalju, Zagreb 2007
16. Prilozi istraživanju starohrvatske arhitekture, Split 1978
17. A. Cvjetković, Dubrovačkim ulicama, Dubrovnik 1999
18. Vodić crkve u Hrvatskoj, Zagreb 1996
19. A. Horvat, R. Matejčić, K. Prijatelj, Barok u Hrvatskoj, Zagreb 1982
20. Veliki atlas Hrvatske, Zagreb 2002
21. Enciklopedija Jugoslavije 3, Zagreb 1984
22. Osnovna geološka karta Hrvatske, list Ston, 1:100 000, 1980
23. A. Bogнар i L. Curić, Geomorfološke značajke otoka Mljeta, Simpozij Pomena 1995

II. ANALIZA I VALORIZACIJA DANAŠNJEG STANJA

Radi boljeg snalaženja i razumijevanja tekstualnog dijela Studije, područje povijesne cjeline Šipanska Luka podijeljeno je na karakteristične prostorne jedinice koje su označene brojevima od 1 do 26. Isto je tako mreža povijesnih komunikacija označena brojevima od 1 do 20. (to je prikazano na grafičkom prikazu 1. Shema i brojevi karakterističnih prostornih jedinica i komunikacija)

Važan faktor u proučavanju nastanka i razvoja starih naselja je karakteristična organizacija prostora i graditeljska struktura. Ove karakteristike mogu se na otoku Šipanu pratiti od srednjeg vijeka.

Tako je i današnja matrica Šipanske Luke formirana na temeljima povijesne organizacije ovog prostora u srednjem vijeku (vjerojatno druga polovica 13. stoljeća).

Današnja cjelina naselja objedinjuje nekoliko karakterističnih područja odnosno prostora organiziranih i oblikovanih u različitim vremenskim periodima. To su:

Najstarija srednjovjekovna cjelina starog naselja smještenog podno Kneževog dvora kao središnje točke uprave otokom koja se spominje u drugoj polovici 13. stoljeća, u stvari je njegovo podgrađe («zona istok»). Ovo obalno naselje razvilo se uz komunikaciju kojom je zapadna obala zaljeva povezana s istočnom obalom odnosno zaljevom i naseljem Suđurađ. Na spomenutoj komunikaciji tako su se u 13. stoljeću našla tri sadržaja: Knežev dvor, župna crkva Sv. Stjepana i najstarija povijesna jezgra Luke. Na samoj obali u isto vrijeme spominje se i crkva Sv. Nikole, danas Sv. Antuna. U rasteru i smjeru pružanja meko povijenih srednjovjekovnih uličica obalnog naselja M. Planić-Lončarić vidi «ortogonalno trasiranje putova-uličica (koje) u ovom podgrađu vuče svoje porijeklo iz planiranog prostora Dubrovnika (dio južno od poteza Place...)». Za pretpostaviti je da su kao i u ostalim naseljima toga vremena zgrade građene u drvu, te se nisu mogle održati. Najstarije sačuvana graditeljska struktura izgrađena na naslijeđenoj srednjovjekovnoj parcelaciji pripada 15. i 16. stoljeću kada se gradi u kamenu. No ova je izgradnja uglavnom izmijenjena naknadnim adaptacijama i nadogradnjama te se tek fragmentarno raspoznaje. Na ovaj sloj izgradnje nadovezuje se barokni period uglavnom jednokatnica, ali je i ovaj sloj izgradnje mijenjan kroz adaptacije i nadogradnje. Unatoč mijena koje prate svaki naseljeni prostor, a pogotovo onaj koji je nastao u dalekoj prošlosti, ovo je naselje sačuvalo svoja prostorna i graditeljska obilježja izražene slojevitosti pa tako karakteristična parcelacija i graditeljska struktura prezentira specifični ambijent najstarije jezgre naselja.

Karakteristični su: potez stambenih objekata čija sjeverna pročelja formiraju južnu stranu glavne komunikacije 11 (prema Kneževom dvoru) i sjeverno pročelje komunikacije 18 koja vodi od obale prema istoku, a nalazi se južno od glavne komunikacije. Ovi potezi nastali su na skromnoj parcelaciji uskih izduženih formi okomito na komunikacije a nose obilježja srednjovjekovne organizacije i podjele zemljišta. Struktura se je mijenjala dogradnjama i adaptacijama ali na istim parcelama i s istom dispozicijom objekata orijentiranih na komunikacije i s vrtovima unutar parcela.

Uz obje komunikacije 11 i 18 stvoreni su ambijenti usklađenog mjerila, materijala i oblika kao nosioci povijesnih karakteristika najstarijeg prostora naselja, te je njihovo očuvanje jedan od prioriteta u očuvanju identiteta Šipanske Luke.

Na potezu glavne komunikacije kojom je povijesna jezgra povezana s Kneževim dvorom i ostalim dijelom otoka, ističe se kuća obitelji Krivonosović Sargojević, zvana Pracatovo. Unatoč lošeg građevinskog stanja i djelomične ruševnosti, te recentnih dogradnji, kompleks još uvijek odražava karakteristična renesansna obilježja koja naročito dolaze do izražaja u oblikovanju portika u sredini glavnog pročelja orijentiranog na dvorište odnosno vrt.

U 15. i 16. stoljeću se formira i oblikuje područje koje se prostire na padinama sjeverne strane zaljeva odnosno današnjeg naselja. Blagi obronci i južna orijentacija privukli su dubrovačku vlastelu toga vremena da na Šipanu podižu svoje ladanjsko-gospodarske komplekse.

Oni su se prvenstveno gradili u Šipanskom polju, ali i u blizini zaljeva na području današnjeg naselja. Formirao se sjeverni lanac renesansnih ladanjskih kompleksa, okruženih kamenim zidovima unutar kojih su razmješteni pojedini objekti odnosno sadržaji povezani uređenim vrtnim površinama i terasama. Istom razdoblju i renesansnim stilskim karakteristikama pripadaju i stambeni objekti šipanskih pomoraca podizani u sjeverozapadnom dijelu uvale koji su slijedili karakterističnu organizaciju i uređenje parcela te dispoziciju i orijentaciju svojih domova. Kao kontrapunkt skromnoj izgradnji zone povijesne jezgre naselja izgradnja ljetnikovaca naglašenih arhitektonsko-stilskih pretenzija unijela je u prostor naselja izrazita urbana obilježja. Iako tek fragmentarno sačuvan ovaj vrlo rani povijesni sloj definirao je karakterističnu podjelu zemljišta na prostrane parcele između strmih uskih komunikacija. Unatoč naknadnih promjena ta graditeljska struktura i danas određuje karakter «sjeverne zone» naselja.

Sačuvana struktura ovog povijesnog sloja izgradnje te organizacija i uređenje parcela s karakterističnim vrtovima su kulturna dobra koja je potrebno sanirati i očuvati u izvornim okvirima i karakteristikama.

U ovom prostoru unutar renesansnih kompleksa i građevina na sjevernoj strani uvale u 17. i 18. stoljeću interpoliraju se manji stambeno-gospodarski objekti, bilo rubno uz strme komunikacije (stepeništa) ili na odvojcima tih komunikacija formirajući nizove od nekoliko zgrada. Interesantan je primjer takve organizacije prostora u prostornoj jedinici 10, na kojoj su sačuvani objekti i ostaci nekadašnjih vrtnih površina ladanjskog kompleksa Lukari.

Posljednju značajnu fazu u konačnom definiranju ove zone naselja čini izgradnja u 19. i početkom 20. stoljeća kojom se pomiče stari regulacini pravac prema jugu te se na stariju strukturu dograđuju naglašeni volumeni koji danas oblikuju i definiraju pročelje sjeverne rive.

Na južnom dijelu naselja samo je jedan kompleks iz renesansnog vremena sagrađen u obalnom području. To je ljetnikovac (Sorkočević) Sorgo-Selem čije sadržaje od današnje šetnice odvaja visoki kameni zid i orsan. Ostala recentna izgradnja na ovom dijelu naselja je soliternog karaktera, prihvatljivog mjerila i uklopljena u zelenilo, te se ne nameće prostoru.

Krajem 19. i početkom 20. stoljeća u Šipanskoj Luci podignute su građevine naglašenih gabarita koje su unijele novo mjerilo u karakteristično mjerilo povijesne cjeline i njezine graditeljske strukture. To su tvornički prostori uljare na zapadnom rubu srednjovjekovnog podgrađa na lokaciji današnjeg hotela te tvornica sardina unutar sjevernog niza parcela nekadašnjih renesansnih ljetnikovaca (na lokaciji prostorne jedinice 2).

1960-ih godina na mjestu ranije tvornice ulja podignut je hotelski kompleks koji danas dominira u prostoru naselja i odvaja staro obalno naselje od njegove obale. Pri tome valja naglasiti da je obalni pojas kroz regulacije i rekonstrukcije (barem u dva navrata što možemo zaključiti prema katastarskim snimkama), nasipavan i povećan naročito na istočnom dijelu obale.

Činjenica je da čitav obalni pojas danas određuju i njegovo pročelje oblikuju građevine nastale u 19. i 20. stoljeću koje su, negirajući povijesne regulacine pravce, svojom postavom i naglašenim gabaritima, zaklonile nekadašnja pročelja stare povijesne cjeline. Treba i u buduće očuvati **povijesnu strukturu i matricu koja unatoč promjena još uvijek u vidljivoj mjeri, prepoznatljivih karakteristika i povijesnih specifičnosti prezentira dugu i slojevitu povijest i trajanje Šipanske Luke.**

Opisano stanje ukazuje na izrazitu slojevitost koja je, zahvaljujući sačuvanoj povijesnoj organizaciji prostora naselja, danas čitljiva kroz specifične prostorne zone.

Granice zaštićene povijesne cjeline naselja Šipanska Luka utvrđene su Rješenjem o preventivnoj zaštiti od 25. studenog 2008. Unutar tako definiranog prostora moguće je razlikovati slijedeće zone:

- «zona istok» odnosi se na područje najstarije povijesne jezgre naselja smještene na istočnoj strani uvale,
- «zona sjever» odnosi se na područje koje su formirale parcele nekadašnjih ladanjsko-gospodarskih kompleksa smještenih na sjevernoj strani uvale,
- «zona jug» obuhvaća relativno uski pojas recentne obiteljske slobodno-stojeće izgradnje u kojoj se nalazi i ljetnikovački kompleks iz 16. stoljeća, a smješten je na južnoj strani uvale,
- «zona sjeverno od crkve» nalazi se na strmim obroncima sjeverno od kompleksa crkve,
- «Zona župne crkve i groblja» koja se predlaže za zaštitu u sklopu povijesne cjeline.
- osim spomenutih povijesno determiniranih zona unutar povijesne cjeline nalaze se većim dijelom neizgrađeni prostori dviju «međuzone» koje čine cezuru među navedenim povijesnim zonama.
- «zona obale» odnosi se na područje koje u kontinuitetu prati liniju zaljeva i formira prostore šetnica, rive, luke, trga, parka.

«Zona istok»

U skladu s radnom podjelom prostora zaštićene povijesne cjeline «zona istok» obuhvaća prostorne jedinice 18, 19, 20, 21 i 22, te mrežu komunikacija označenih brojevima 11, 13, 14, 15, 16, 17 i 18.

Najstarija povijesna jezgra naselja organizirana je uz glavnu komunikaciju kojom je naselje povezano s nekadašnjim upravnim centrom Kneževim dvorom i ostalim prostorima otoka pa tako i s istočnom lukom Suđurađ. Prema katastarskoj snimci iz 1880-ih godina vidljivo je da je stara povijesna jezgra prema obali bila orijentirana strukturom koja je danas većim dijelom odvojena i prikrivena hotelskim kompleksom (iza hotela) te se s obale mogu vidjeti još samo objekti pod kućnim brojem 159 na početku komunikacije 18. Ovakva situacija posljedica je regulacije obale koja se je u dva navrata značajnije mijenjala odnosno proširivala. Najstariju regulacionu liniju određuje skromna struktura starije provenijencije koja je još sačuvana i «skrivena» iza hotelskog kompleksa. Objekti izgrađeni na toj regulacionoj liniji bili su orijentirani na obalu i oblikovali su njezino nekadašnje pročelje. Nasipavanjem i proširenjem obale omogućena je bila izgradnja tvornice ulja (1909.) na mjestu današnjeg hotela. U to vrijeme (1907) podignuta je i zgrada općinskog doma koja se je također našla na novoj regulacionoj liniji uspostavljenoj nakon regulacije (proširenja) obale. Krajem 1960-ih tvornica je prestala raditi, na njezinom mjestu podignut je današnji hotelski kompleks, a posljednja regulacija definirala je današnju obalu.

Izgradnja ove zone nastajala u dugom povijesnom razdoblju (od srednjeg vijeka) odražava slojevitost koju čine sačuvani dijelovi građevina iz perioda 15./16. stoljeća, zatim sačuvane stambeno-gospodarske zgrade iz perioda baroka (17. i 18. stoljeće, djelomično izmijenjene naknadnim dogradnjama i adaptacijama), te naglašeniji volumeni građevina 19. i početka 20. stoljeća.

Organizacija prostora i podjela zemljišta unutar pojedinih prostornih jedinica ove zone uvjetovala je njihove osnovne karakteristike. Tako u prostornoj jedinici 18 nalazimo veću parcelu koja određuje kompleks primjeren ljetnikovcu, dok je već slijedeća prostorna jedinica 19 određena uskim izduženim parcelama položenim okomito na glavnu komunikaciju (11), primjerenim srednjovjekovnoj organizaciji povijesne jezgre. Shodno tome svaka od prostornih jedinica nosi obilježja vlastite podjele zemljišta na kojoj se može pretpostaviti da je bilo znatno više objekata nego je to danas kada je velik dio parcela neizgrađen ili se nailazi na ostatke nekadašnjih zgrada.

Unutar ove povijesne zone koja predstavlja najstariju povijesnu jezgru naselja posebno se ističu dva niza starije strukture koji, unatoč recentnih adaptacija pa i nadogradnji, nose urbana obilježja povijesnih graditeljskih izričaja određenih perioda, objedinjenih u homogenim potezima koji tvore pročelja glavne ulice 11 i južno od nje komunikacije 18.

Posebnu devastaciju doživjeli su objekti koji su nekad definirali izgradnju na obali. To su skromna, zapuštena zdanja u sastavu prostorne jedinice 20, a koja su se našla u zaleđu hotelskog kompleksa i njegovih neodržavanih, zapuštenih sporednih prostora.

Uz potrebne zahvate sanacije i rekonstrukcije pojedinih zdanja opisani potezi obvezuju na maksimalnu zaštitu kako parcelacije tako i pripadajuće strukture koja u svojoj slojevitosti prezentira najstariji povijesni ambijent Šipanske Luke.

«Zona sjever»

Prema podjeli prostora povijesne cjeline naselja na karakteristične prostorne jedinice (vidi grafički prikaz 1) «zonu sjever» određuju prostorne jedinice od 1 do 12 i pripadajuća mreža komunikacija označena brojevima od 1 do 10.

Na padinama sjeverne strane zaljeva tokom 15. i 16. stoljeća gradili su se ladanjsko-gospodarski kompleksi na većim parcelama između kojih su uske komunikacije.

Zbog strmine ove su komunikacije većim dijelom bile izvedene kao kamena stubišta. Prema sačuvanim dijelovima i strukturi kamenog zida moguće je pretpostaviti da su u prvo vrijeme ova stubišta vodila između ograda spomenutih kompleksa koje su bile visoke, zidane u kamenu. Parcele tih najranije poznatih kompleksa kao i prateće komunikacije orijentirane su okomito na obalu te su se protezale u smjeru sjever-jug. Ovakva organizacija prostora omogućila je naizmjenično lociranje ljetnikovaca bilo uz obalu ili pak na uzvisini uvučeno od obale. Padinama ovih ljetnikovaca dominirali su terasasto uređeni vrtovi pogodni za uzgoj mediteranskih vrsta. I danas sjeverno od izgrađenog dijela ove zone, uz neke zapuštene parcele, nalazimo i uređene terase zasađene maslinicima. U ovoj zoni N. Grujić evidentirala je još 1988. godine ukupno 8 lokacija sa sačuvanim kompleksima ili njihovim dijelovima i to u prostornim jedinicama 2, 3, 4, 5, 6, 10 i 11. Ovi kompleksi predstavljali su rezidencijalni dio posjeda koji su se nalazili u najvećoj mjeri duž plodnog Šipanskog polja. Osim izuzetnih graditeljsko-oblikovnih obilježja arhitekture na ovakvim su se kompleksima naročito isticali pomno uređivani vrtovi sa razvijenom vrtnom arhitekturom renesanse vezanom uz pojavu ljetnikovaca.

Današnje stanje ovih nekad prostranih parcela posljedica je izgradnje koja je uslijedila na rubovima ladanjsko-gospodarskih kompleksa u 17. i 18. stoljeću. To je vrijeme izgradnje manjih stambeno-gospodarskih objekata u rubnim zonama ladanjskih kompleksa – probijanjem nekadašnjih kontinuiranih kamenih zidova-ograda. Na taj način stvorena su pročelja današnjih komunikacija koja na najsugestivniji način prezentiraju tu slojevitost koja se manifestira kroz naizmjenično nizanje djelomično sačuvanih starih kamenih ograda, a djelomično kroz fasade baroknog perioda izgradnje. Danas je ova struktura u simbiozi s ostacima ladanjskih kompleksa nosilac autentičnih povijesnih obilježja prepoznatljivog ambijenta povijesne cjeline.

Adaptacije, dogradnje kao i recentne interpolacije, ne uvijek prihvatljivih dimenzija, završile su ovo postupno preoblikovanje i stvorile raznolike ambijente, prospekte i poteze, te svaka komunikacija pruža drugačiju sliku i prostorni doživljaj.

Značajna promjena u ovoj zoni, odnosno u njezinom dijelu bližem centru naselja, nastaje kada se izvorna regulaciona linija nekadašnjih parcela pomiče prema obali izgradnjom naglašenih volumena kroz 19. i početkom 20. stoljeća. Ovaj noviji sloj izgradnje oblikuje pročelja na čitavom potezu istočno od prostorne jedinice 5, a nastao je dogradnjom na stariju povijesnu strukturu zatvorivši nekadašnja pročelja i formirajući «novo» - današnje lice sjeverne rive.

Naknadne promjene u «zoni sjever» izazvane adaptacijama i dogradnjama još uvijek omogućuju prostornu čitljivost simbioze povijesnih slojeva među kojima je u periodu 15. i 16. stoljeća, kroz karakterističnu parcelaciju i organizaciju prostora, prostrane suptilno uređivane vrtove i vrijednu renesansnu arhitekturu, formirana specifična fizionomija naselja oblikujući prepoznatljivu sliku kultiviranog krajolika.

«Zona jug»

U zoni su obuhvaćene prostorne jedinice 24 i 25. Izrazito strme padine južnog dijela naselja omogućile su formiranje uskog pojasa izgradnje uz samu obalu. Stoga su i parcele ove zone svedene u moguće okvire otvarajući se širom stranom prema obali. To je rezultiralo rahlom izgradnjom prostorne jedinice 25 slobodno-stojećim obiteljskim građevinama uklopljenim u bogato zelenilo. Unutar recentne strukture nalazi se jedan od najznačajnijih, sačuvanih ljetnikovaca iz 16. stoljeća - Sorgo-Selem.

Prostorna jedinica 24 sadrži staru strukturu koja formira interesantnu prostorno-graditeljsku cjelinu ali u vrlo lošem, dijelom ruševnom, građevinskom stanju. Njezin položaj i kompozicija pojedinih volumena tvore kvalitetni urbanističko-arhitektonski kompleks koji doprinosi specifičnoj povijesnoj ambijentalnosti istaknute lokacije na jednoj od glavnih pristupnica naselju.

Opisana obilježja prostora i strukture ove zone doprinose kvaliteti i atraktivnosti «šetnice» koju je moguće očuvati ukoliko se budu respektirali osnovni urbanističko-konzervatorski uvjeti: rahla izgradnja obiteljskih jednokatnica na prostranijim parcelama uklopljenim u bogato i njegovano zelenilo, te sanacija, restitucija i privođenje odgovarajućoj namjeni povijesnog kompleksa u prostornoj jedinici 24.

«Zona sjeverno od crkve»

Na strmim obroncima sjeverno od kompleksa župne crkve nalaze se parcele čija je organizacija i izgradnja prilagođena konfiguraciji terena. Stoga su orijentacije kako parcela tako i izgradnje na njima različite, slobodno formirane u prostoru za razliku od organizacije prostora u nižim ravnim dijelovima naselja. Ovu zonu čine prostorne jedinice 15, 16 i 17, a ističe se ladanjsko-gospodarski kompleks s ljetnikovcem zvanim Labričino koji oblikuje prostornu jedinicu 16. Svojim položajem na istaknutoj poziciji poviše stare jezgre, dominira u prostoru kao jedna od atraktivnih i prepoznatljivih elemenata identiteta naselja i njegovih izuzetnih vizura.

U budućoj izgradnji naselja, pri lociranju, dimenzioniranju i oblikovanju novih objekata, potrebno je respektirati navedene kvalitete ove izuzetne lokacije, a samo zdanje jednog od preostalih ljetnikovaca, odgovarajuće sanirati i održavati kao jedno od vrijednih kulturnih dobara Šipanske Luke.

«Zona župne crkve i groblja»

U ovoj zoni objedinjena su dva specifična i oduvijek povezana sadržaja odnosno kompleksa koje čine župna crkva i groblje. Pri tome je kompleks crkve unutar granice povijesne cjeline označen kao prostorna jedinica 23, dok je kompleks groblja izvan granice povijesne cjeline utvrđene Rješenjem o preventivnoj zaštiti od 25. 11. 2008.

Vjekovima sve do druge polovice 19. stoljećima, ukopi pokojnika vršeni su uz crkve (župne crkve) odnosno unutar cinktora, ili pak unutar same crkve. I današnje groblje nije se bitno udaljilo od crkvenog kompleksa od kojeg ga dijele prostrani maslinici. Ovo staro groblje jedan je od rjeđe sačuvanih primjera gdje su: lokacija, te prostorne i oblikovne karakteristike objedinjene u kvalitetu koja ga čini kulturnim dobrom Šipanske Luke. Prostorna i vizuelna povezanost groblja sa crkvom kroz pojas zelenila upotpunjuje vrijednost sadržaja ove zone i čini ju jednim od specifičnih, vrijednih i neodvojivih dijelova naselja.

Bitni uvjet zaštite i očuvanja vrijednosti ove zone je održavanje postojećih struktura, ali i neizgrađenih zelenih površina posebno maslinika kao jednog od prepoznatljivih elemenata šipanskog pejzaža.

«Međuzone»

Ovaj termin označava područja prostornih jedinica 13, 14 i 26 na kojima dominiraju zelene, vrtne površine, smještene sjeverno i južno od povijesne jezgre naselja. Te su površine vjerojatno još od srednjeg vijeka bile vrtovi starog naselja. U južnoj međuzoni (prostorna jedinica 26) na području zvanom Fratija nalazi se lokalitet antičkog razdoblja (villa rustica) koji podliježe zaštiti kao vrijedno arheološko nalazište. U sjevernoj međuzoni, na odgovarajućoj distanci od povijesne jezgre, niz je dvokatnica i slobodno-stojeća palača koje formiraju istočno pročelje trga, a oblikovane su krajem 19. i početkom 20. stoljeća. Ostale prostore čine vrtovi dok su u istočnom dijelu (prostorna jedinica 14) recentne građevine upitne vrijednosti.

Sjeverna strana komunikacije 11 i južna strana komunikacije 14 treba sačuvati karakter neizgrađene površine kako bi se održala cezura prema povijesnoj jezgri i na taj način sačuvao prostorni integritet i čitljivost njezine povijesne matrice i povijesnih poteza. Izgradnja sjeverno i južno od povijesne jezgre moguća je na određenoj distanci na način da se organizacijom i uređenjem prostora, oblikovanjem novih zdanja i njihovim adekvatnim odmakom od regulacionih linija spomenutih komunikacija, postigne sklad u kojem će dominirati i biti očuvana slika povijesnog ambijenta.

Izvan opisanih povijesnih zona unutar zaštićene povijesne cjeline nalaze se pojedinačna graditeljska zdanja različitog vremena nastanka. To je u prvom redu crkva Sv. Antuna na mjestu zvanom Luža u sklopu današnjeg trga odnosno parka. Prema Lučiću spominje se na toj lokaciji 1252. godine kao crkva Sv. Nikole. To je pravokutna građevina s bačvastim svodom i kamenom preslicom iznad zapadnog pročelja kojem je prigraden trijem. Kamenu građevinu karakteriziraju arhitektonsko oblikovni elementi gotičko-renesansnog izričaja prema kojima se datira u 15. stoljeće. Crkva pripada najvrednijim kulturnim dobrima Šipanske Luke te je zaštićena kao kulturno dobro.

Na katastarskoj karti reambulacije s početka 20. stoljeća ucrtana je zgrada općinskog doma podignuta 1907. godine na obali koja je u to vrijeme već proširena na zapad. Locirana je zapadno od glavne komunikacije 11 te je zatvorila poljanu s južne strane formirajući na taj način pročelje današnjeg trga. Jednokatnica primjerenog volumena i oblikovnih karakteristika svoga vremena, čija je specifična funkcija naglašena kroz soliterni karakter objekta, degradirana je recentnom dogradnjom s njezine južne strane.

Na istoj karti ucrtan je objekt tvornice koja je sagrađena 1909. godine na mjestu današnjeg hotela a prestala je raditi 60-ih godina prošlog stoljeća. Tadašnji volumen tvornice je predodredio naglašene gabarite današnjeg hotela kojima je preoblikovana stara istočna obala naselja te prekinut kontakt i zapadna orijentacija strukture stare povijesne jezgre sa «svojom» obalom. U vizurama je stara struktura potpuno zaklonjena hotelskim kompleksom, slika naselja je bitno izmijenjena a obala je dobila novo suvremeno pročelje. Specifična funkcija bitna u životu naselja treba opravdati promjenu mjerila i odnosa hotelskog kompleksa prema starijoj strukturi ali uz napomenu da treba ostati jedini primjer intervencije u povijesno tkivo, a ne mjerilo i uzor budućim intervencijama u naselju.

«Zona obale»

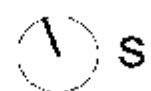
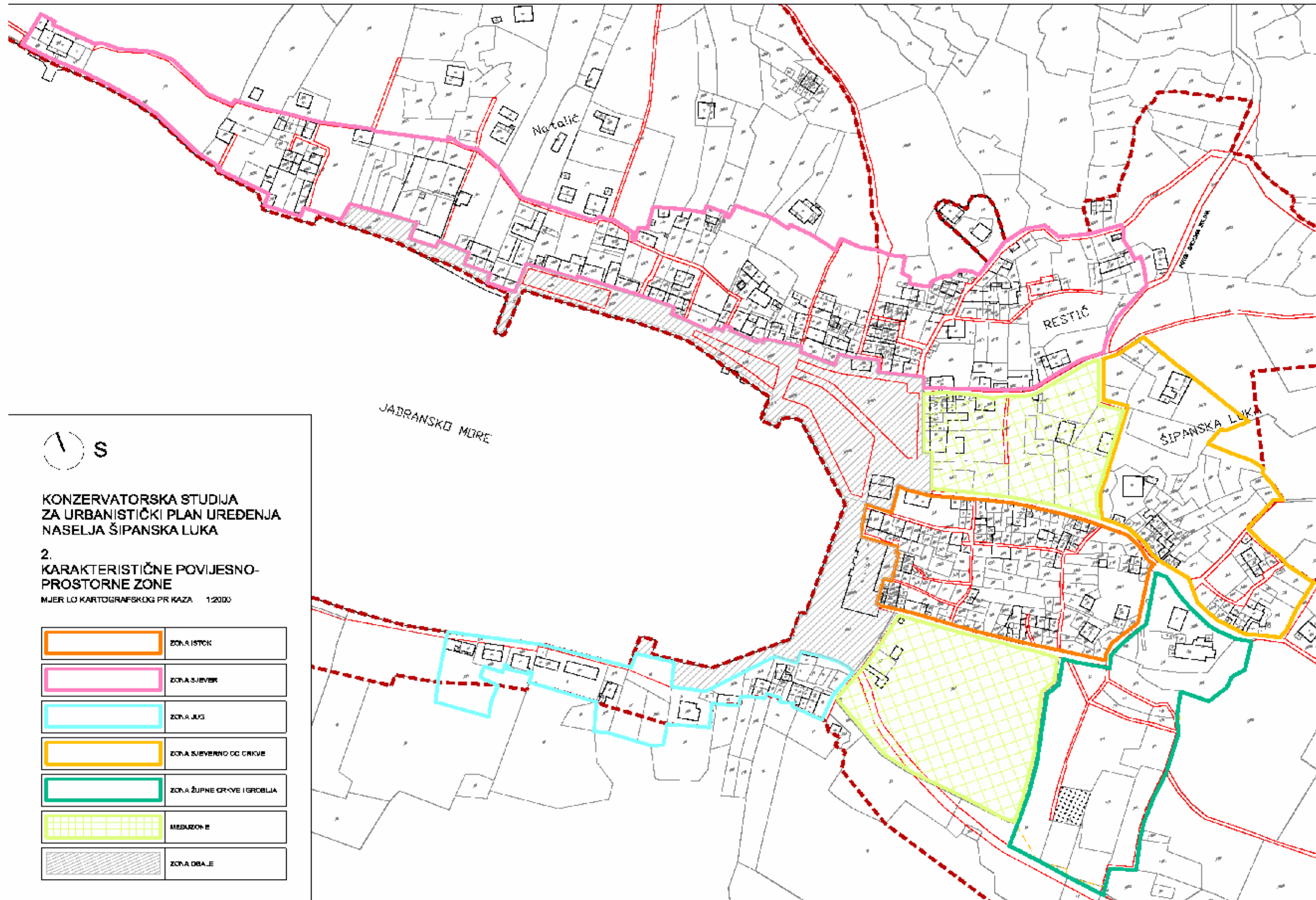
Današnji prostor kao i linija obale mijenjali su se što potvrđuju i katastarske izmjere iz 19. stoljeća i početka 20. stoljeća. Najstarije poznata povijesna linija obale vezana je uz formiranje povijesne jezgre naselja kada je zapadna regulaciona linija stare strukture povijesne jezgre bila izgrađena uz samu obalu, odnosno pratila liniju tadašnje obale (vidi katastarsku izmjeru iz 1888.). Uslijedila je regulacija obale početkom 20. stoljeća odnosno njezino proširenje na potezu od mola (uključujući i izgradnju mola) na sjevernoj obali do ispred kompleksa ljetnikovca Sorgo-Selem na južnoj obali. (vidi reambulaciju s početka 20. stoljeća). Ovom regulacijom omogućena je između ostalog izgradnja uljare 1909. godine koja se je nalazila na lokaciji današnjeg hotela, a koja je srušena 60-ih godina 20. stoljeća, kao i općinski dom sagrađen 1907. godine. Današnja linija obale odgovara posljednjoj odnosno trećoj po redu regulaciji koja je značajnije intervenirala na tom prostoru.

U «zoni obale» mijenjana je regulaciona linija izgradnje i to na sjevernoj obali naselja na način da su se tokom 19. stoljeća na potez južnih pročelja starije strukture dograđivali objekti prema jugu te je formirana današnja regulaciona linija.

Jedno od najstarijih kulturnih dobara naselja - crkvice Sv. Antuna smještena je u ovoj zoni obale, unutar parka, te svojom prisutnošću simbolizira dugo povijesno trajanje naseljenog prostora a specifičnim graditeljsko-oblikovnim komponentama pridonosi atraktivnosti ambijenta trga-parka-obale.

Uređenje ove zone pretpostavlja očuvanje postojećih vrijednosti i karakteristika, sprečavanje neprimjerene izgradnje i smanjenja njezinih slobodnih površina.

Posebnu vrijednost obalnoj zoni daje bogato zelenilo parka i uređenih grupacija zelenila naročito prisutnih na sjevernoj obali a koji su postali vrijedni i nedjeljivi dio slike naselja i njezinog identiteta.

KONZERVATORSKA STUDIJA
ZA URBANISTIČKI PLAN UREĐENJA
NASELJA ŠIPANSKA LUKA

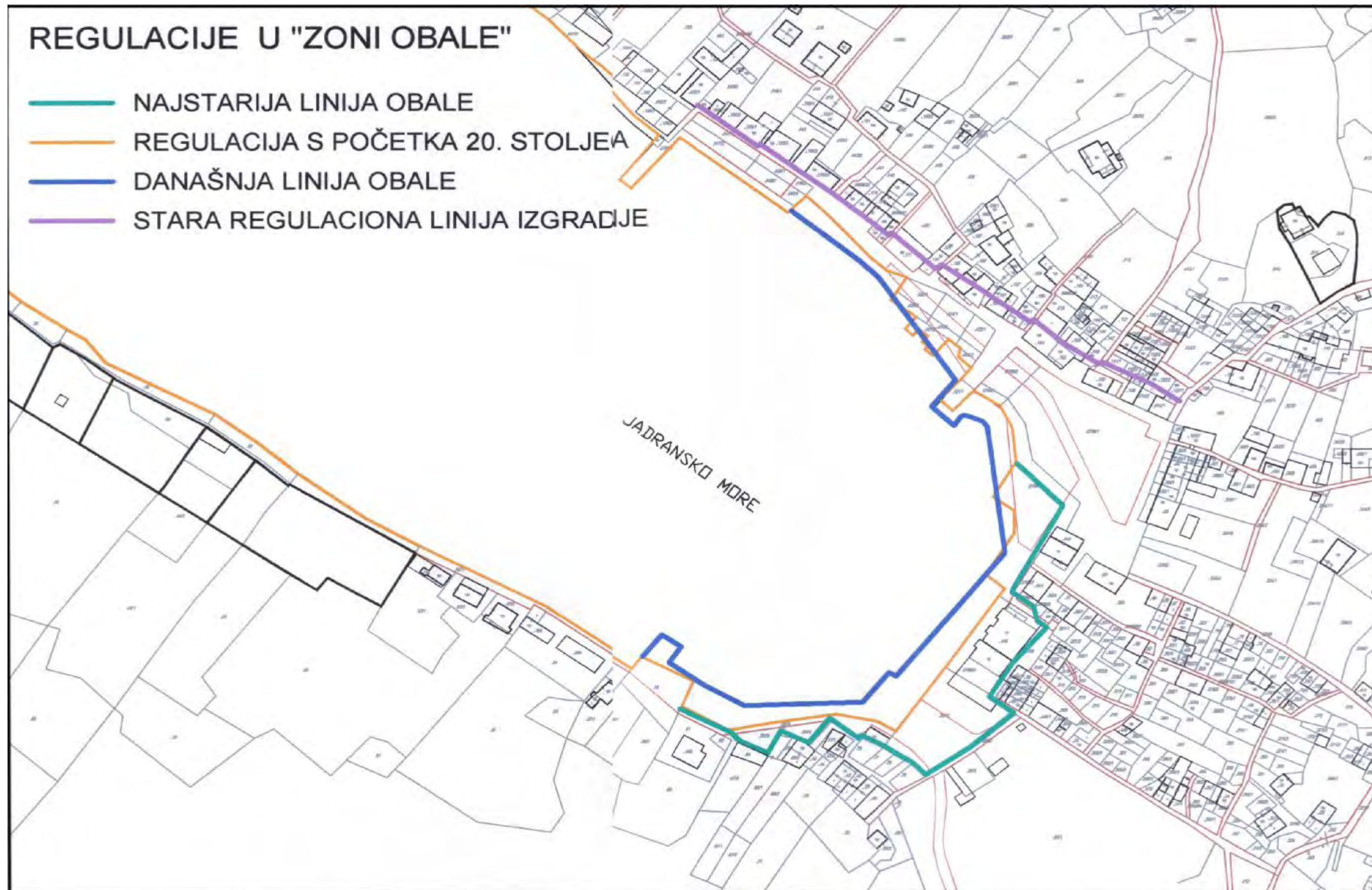
2.
KARAKTERISTIČNE POVIJESNO-
PROSTORNE ZONE

MJER LO KARTOGRAFSKOG PR KAZA 1:2000

	ZONA ISTOK
	ZONA SJEVER
	ZONA JUG
	ZONA SJEVERNO OD CRKVE
	ZONA ŽUPNE CRKVE I GROBLJA
	MEDUZONE
	ZONA OBALE

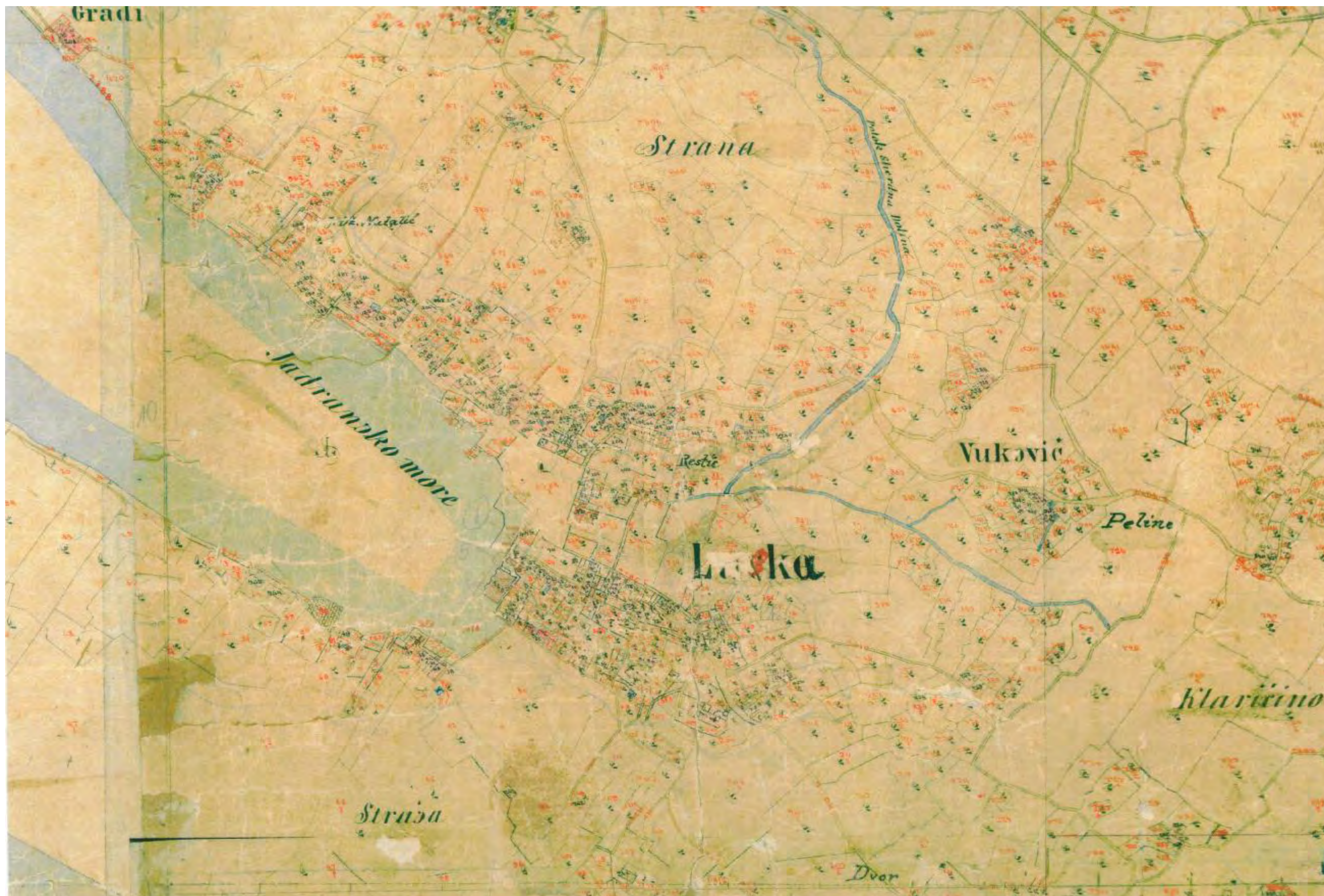
REGULACIJE U "ZONI OBALE"

- NAJSTARIJA LINIJA OBALE
- REGULACIJA S POČETKA 20. STOLJEĆA
- DANAŠNJA LINIJA OBALE
- STARA REGULACIONA LINIJA IZGRADNJE

IZVOD IZ KATASTARSKJE IZMJERE: LUKA U DALMACIJI, POREZNI KOTAR DUBROVNIK, STANJE GODINA 1888.

IZVOD IZ REAMBULACIJE S POČETKA 20. STOLJEĆA

III. EVIDENCIJA I SISTEMATIZACIJA NEPOKRETNIH KULTURNIH DOBARA

Zbog izrazitih kulturno-povijesnih i urbano-graditeljskih vrijednosti naselje Šipanska Luka doneseno je Rješenje o preventivnoj zaštiti povijesne cjeline. Izdalo ga je Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Dubrovniku, 25. studenog 2008. godine. Rješenjem je utvrđena granica područja povijesne cjeline naselja. Na području koje obrađuje Urbanistički plan uređenja Šipanske Luke evidentirana su pojedinačna kulturna dobra koja se u ovoj studiji sistematiziraju prema vrsti kulturnog dobra.

Među evidentiranim kulturnim dobrima naselja Šipanska Luka razlikuju se kulturna dobra koja su zaštićena i ona za koja se predlaže provesti postupak zaštite.

Radi lakšeg snalaženja evidentirana kulturna dobra numerirana su u tabeli: «Evidencija i sistematizacija nepokretnih kulturnih dobara» kao i u grafičkom prikazu 3. Evidencija i zaštita kulturne baštine – sustav mjera zaštite. Označeni su slijedećim oznakama:

«Z» zaštićeno kulturno dobro

«P» preventivno zaštićeno kulturno dobro

«PZ» prijedlog zaštite kulturnog dobra

«EL» evidentirano kulturno dobro lokalnog značenja

Zaštićeno kulturno dobro (Z)

1. Ministarstvo kulture RH donijelo je rješenje 21. studenog 2002. godine kojim je utvrđeno da crkva Sv. Stjepana Prvomučenika u Šipanskoj Luci ima svojstvo kulturnog dobra.
2. Ministarstvo kulture RH donijelo je rješenje 21. studenog 2002. godine kojim je utvrđeno da crkva Sv. Antuna u Šipanskoj Luci ima svojstvo kulturnog dobra.
3. Ministarstvo kulture RH donijelo je rješenje 21. studenog 2002. godine kojim je utvrđeno da ljetnikovac Sorgo-Selem u Šipanskoj Luci ima svojstvo kulturnog dobra.
4. Ministarstvo kulture RH donijelo je rješenje 21. studenog 2002. godine kojim je utvrđeno da Knežev dvor u Šipanskoj Luci ima svojstvo kulturnog dobra.

Preventivno zaštićena kulturna dobra (P)

1. Konzervatorski odjel u Dubrovniku donio je rješenje 25. studenog 2008. godine kojim se povijesna cjelina naselja Šipanska Luka stavlja pod preventivnu zaštitu do 25. studenog 2011., odnosno do donošenja rješenja o utvrđivanju svojstva kulturnog dobra.
2. Konzervatorski odjel u Dubrovniku donio je rješenje o preventivnoj zaštiti 17. ožujka 1999. godine kojim se pretpostavlja da kuća obitelji Krivonosović Sargojević u Šipanskoj Luci ima svojstvo kulturnog dobra.

Prijedlog zaštite kulturnog dobra (PZ)

Ova se oznaka odnosi na ona kulturna dobara koja su u ovoj Studiji evidentirana kao vrijedni primjeri povijesne strukture koja na kvalitetan način prezentira povijesnu baštinu Šipanske Luke. U ovu skupinu kulturne baštine pripadaju i građevine koje su u lošem građevnom stanju 2a dijelom i urušene ali uz izvorne graditeljsko-tipološke karakteristike posjeduju izrazite urbanističko-prostorne vrijednosti jer definiraju i prezentiraju autentičnost najstarijih povijesnih ambijenata naselja. U takvim slučajevima uz sanaciju potrebna je restitucija kao i rekonstrukcija kao metode kojima se na prepoznatom kulturnom dobru uspostavlja stanje koje u maksimalno mogućoj mjeri odgovara izvornom.

Evidentirano kulturno dobro lokalnog značenja (EL)

Na području povijesne cjeline posebno su evidentirani sklopovi odnosno građevine koje nisu pojedinačno predviđene za formalnu zaštitu ali su, unatoč naknadnih preinaka ili lošeg građevnog stanja, sačuvale osnovne graditeljsko-tipološke karakteristike određenog tipa odnosno sloja izgradnje i kao takve prezentiraju pravila izgradnje i organizacije povijesne matrice naselja u određenim povijesnim razdobljima. Činjenica da se ove strukture nalaze na području povijesne cjeline Šipanska Luka, koja se štiti kao kulturno dobro, obvezuje na njihovo održavanje i sanaciju u mogućim okvirima koji proizlaze iz konzervatorskih uvjeta zaštite, građevinsko-statičkog stanja te propisanih standarda stanovanja i rada. Kako bi se ukazalo na vrednije primjere strukture lokalnog značenja izdvojeni su odnosno evidentirani objekti i označeni kao «EL». Zaštita dobara od lokalnog značenja moguća je prema članku 17. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (Narodne novine broj 69/1999, 151/2003, 157/2003 i 87/2009).

VRSTE KULTURNE BAŠTINE NA PODRUČJU NASELJA ŠIPANSKA LUKA

POVIJESNA GRADITELJSKA CJELINA
Poluurbano naselje

POVIJESNI SKLOP I GRAĐEVINA
Civilni sklop i građevina
Sakralni sklop i građevina

ARHEOLOŠKA BAŠTINA
Arheološki lokalitet

MEMORIJALNA BAŠTINA
Memorijalni sklop i objekt

KRAJOLIK
Prirodni krajolik
Kultivirani krajolik
Spomenik parkovne arhitekture

EVIDENTIRANA KULTURNA BAŠTINA SISTEMATIZIRANA PO VRSTAMA

Poluurbano naselje

1. Šipanska Luka

Civilni sklop i građevina

2. Ljetnikovac Sorgo-Selem (u prostornoj jedinici 25)
3. Knežev dvor
4. Kuća obitelji Krivonosović Sargojević zvana Pracatovo (u prostornoj jedinici 19)
5. Kompleks bivšeg ljetnikovca s orsanom Balda Glavića, Luka 4 (u prostornoj jedinici 2)
6. Ljetnikovac Altesta (u prostornoj jedinici 11)
7. Ladanjski kompleks Labričino (u prostornoj jedinici 16)
8. Ladanjski kompleks Lukari (u prostornoj jedinici 10)
9. Ljetnikovac Dalameta, Luka 90 (u prostornoj jedinici 18)
10. Ladanjski kompleks - danas škola (u prostornoj jedinici 4)
11. Ladanjski kompleks Dolina (jugoistočno od crkve)
12. Stambeni sklop Luka 159 (u prostornoj jedinici 20)
13. Ostaci stambenog kompleksa, Luka 152 (u prostornoj jedinici 20)
14. Vila Katino (u prostornoj jedinici 1)
15. Vila Iva Stjepovića (u prostornoj jedinici 13)
16. Ladanjski kompleks južno od Kneževog dvora
17. Stambeni kompleks, Luka 26 (u prostornoj jedinici 5)
18. Južni potez kuća (u prostornoj jedinici 5)
19. Stambena kuća ruralnog tipa, Luka 62 (u prostornoj jedinici 10)
20. Istočni potez kuća, Luka 53, 54, 55 (u prostornoj jedinici 9)
21. Južni potez kuća (u prostornoj jedinici 6)
22. Istočni potez kuća (u prostornoj jedinici 8)
23. Sjeverni potez kuća, Luka 99 do 107 (u prostornoj jedinici 18 i 19)
24. Sjeverni potez kuća, Luka 151 do 159 (u prostornoj jedinici 20)
25. Stambeno-gospodarski sklop (u prostornoj jedinici 24)

Sakralni sklop i građevina

26. Crkva Sv. Stjepana Prvomučenika
27. Crkva Sv. Antuna
28. Ostaci crkve Sv. Vlaha

Arheološki lokalitet

29. Fratija – pretpostavljeni ostaci villae rusticae

Memorijalni sklop i objekt

30. Staro groblje

Prirodni krajolik

31. Pošumljeni brežuljci s padinama
32. Duboki zaljev zapadne orijentacije

Kultivirani krajolik

33. Park u središtu naselja
34. Parkovno uređena riva
35. Vrt u sklopu kompleksa ljetnikovca – danas škole

36. Vrt u sklopu ladanjskog kompleksa Lukari

37. Vrt kompleksa Luka 4

38. Vrt uz ljetnikovac Dalameta u centru naselja, Luka 90

39. Maslinik sjeverno od groblja

40. Maslinici na padinama sjevernog dijela naselja

Spomenik parkovne arhitekture

41. Staro stablo platane u parku

(Vidi grafički prikaz 1 i 3)

**URBANISTIČKI PLAN UREĐENJA NASELJA ŠIPANSKA LUKA – KONZERVATORSKA STUDIJA
EVIDENCIJA I SISTEMATIZACIJA NEPOKRETNIH KULTURNIH DOBARA**

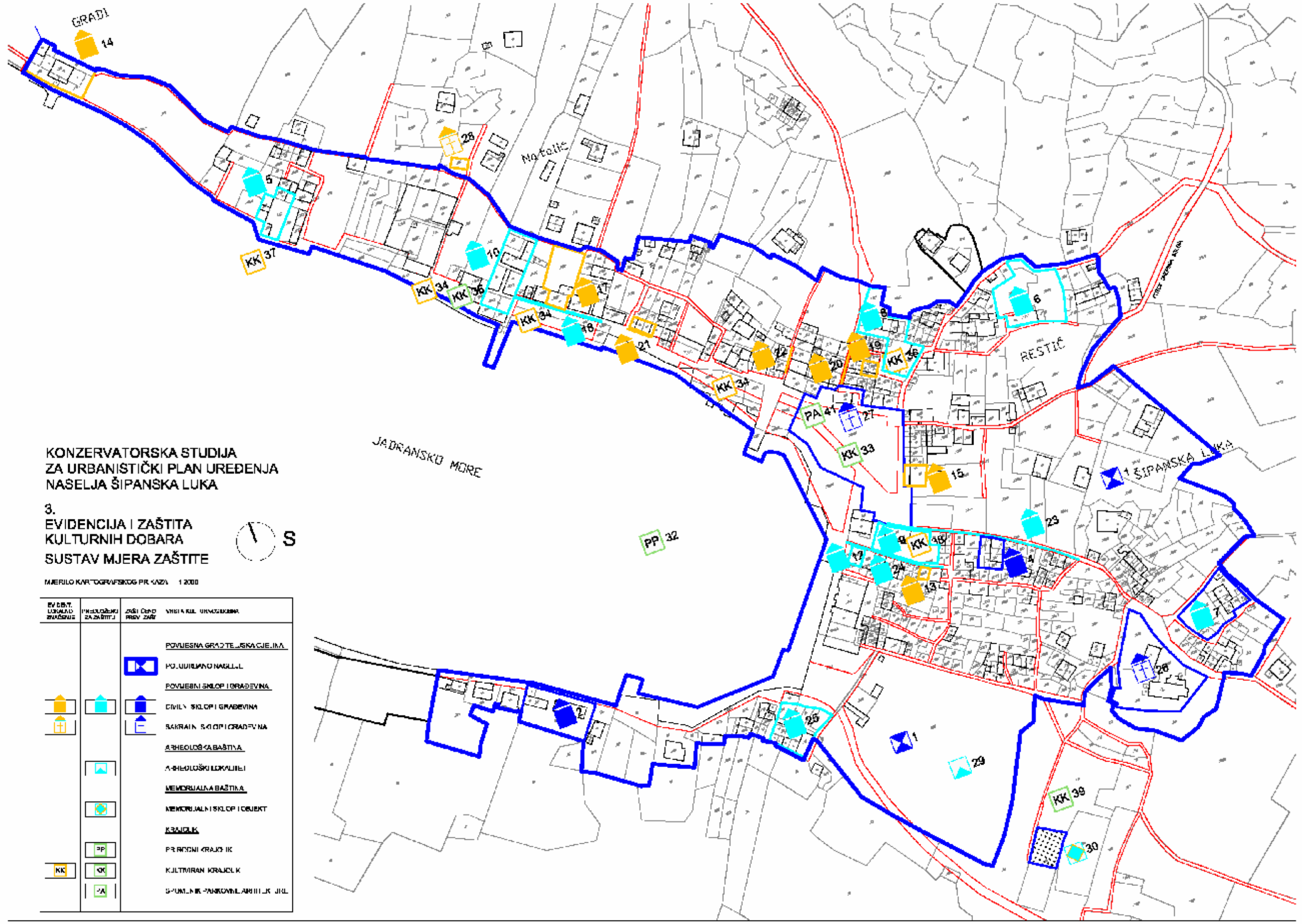
REDNI BROJ	LOKACIJA KULTURNOG DOBRA	KATASTARSKA ČESTICA	VRSTA KULTURNOG DOBRA	STATUS
1	Povijesna cjelina Šipanska Luka		Poluurbano naselje	P
2	Ljetnikovac Sorgo-Selem	264, 265, 54	Civilni sklop	Z
3	Knežev dvor	259, 216/1, 217, 218, 907	Civilni sklop	Z
4	Kuća Krivonosović Sargojević (Pracatovo)	76, 77, 78/1, 78/2, 79/1, 79/2, 79/3	Civilna građevina	P
5	Kompleks ljetnikovca s orsanom Balda Glavića, Luka 4	200/1, 200/4, 204, 205, 462	Civilni sklop	PZ
6	Ljetnikovac Altesta	111/1, 111/2, 394/1, 394/2	Civilna građevina	PZ
7	Ladanjski kompleks Labričino	245, 244/1, 244/2, 12, 13, 14/1, 14/2, 15/1, 15/2, 16	Civilni sklop	PZ
8	Ladanjski kompleks Lukari	127/1, 127/2, 413/1, 413/2, 413/3, 124/1, 124/2, 125/1, 412/1	Civilni sklop	PZ
9	Ljetnikovac Dalameta	90, 324	Civilni sklop	PZ
10	Ladanjski kompleks – danas škola	187, 451, 452/1, 452/2	Civilni sklop	PZ
11	Ladanjski kompleks Dolina	260/1, 260/2	Civilni sklop	EL
12	Stambeni sklop, Luka 159	56/1	Civilna građevina	PZ
13	Ostaci stambenog kompleksa, Luka 152	65/2	Civilna građevina	EL
14	Vila Katino	208, 472, 473, 474	Civilni sklop	EL
15	Vila Iva Stjepovića	92	Civilna građevina	EL
16	Ladanjski kompleks južno od Kneževog dvora	272, 274, 275, 920, 921/1, 921/2	Civilni sklop	EL
17	Stambeni kompleks, Luka 26	185/1, 449/1	Civilna sklop	EL
18	Južni potez kuća	185/3, 185/2, 185/1, 183/2, 183/3	Civilni sklop	PZ
19	Stambena kuća ruralnog tipa, Luka 62	133/3, 133/4, 131/6	Civilna građevina	EL
20	Istočni potez kuća, Luka 53, 54, 55	148, 147, 146, 137	Civilni sklop	EL
21	Južni potez kuća	9999/32, 176	Civilni sklop	EL
22	Istočni potez kuća	156/1, 158	Civilni sklop	EL
23	Sjeverni potez kuća, Luka 99 do 107	90, 324, 89, 88, 87, 86, 325, 79/1, 79/3, 76, 75, 333, 332, 73/5, 439, 73/1, 73/2, 73/3	Civilni sklop	PZ
24	Sjeverni potez kuća, Luka 151 do 159	56/1, 56/2, 57, 59/1, 59/2, 60, 61/1, 63/2, 65/2, 66, 67	Civilni sklop	PZ
25	Stambeno-gospodarski sklop	40, 41, 42, 43, 76, 77, 78, 79	Civilni sklop	PZ
26	Crkva Sv. Stjepana Prvomučenika	1, 2, 3, 248/1, 248/2, 249	Sakralni sklop	Z
27	Crkva Sv. Antuna	130, 2788/1	Sakralni sklop	Z
28	Ostaci crkve Sv. Vida	195	Sakralna građevina	EL
29	Lokalitet Fratija	80/1	Arheološki lokalitet	PZ
30	Staro groblje	110	Memorijalni sklop	PZ
31	Pošumljeni brežuljci s padinama		Prirodni karjolik	PZ
32	Zaljev Luka		Prirodni krajolik	PZ
33	Park u središtu naselja	2788/1, 2788/2, 2788/3	Kultivirani krajolik	PZ
34	Parkovno uređena riva		Kultivirani krajolik	EL
35	Vrt kompleksa škole (ljetnikovca)	452/1, 452/2	Kultivirani krajolik	PZ
36	Vrt u sklopu ladanjskog kompleksa Lukari	413/1, 413/2, 413/3, 125/1, 124, 412/1	Kultivirani krajolik	PZ
37	Vrt kompleksa, Luka 4	462	Kultivirani krajolik	EL
38	Vrt kompleksa Dalameta, Luka 90	324	Kultivirani krajolik	EL
39	Maslinik sjeverno od groblja	111	Kultivirani krajolik	PZ
40	Maslinici na padinama sjevernog dijela naselja		Kultivirani krajolik	EL
41	Staro stablo platane u parku	2788/1	Spomenik parkovne arhitekture	PZ

Z – zaštićeno kulturno dobro

P – preventivno zaštićeno kulturno dobro

PZ – prijedlog zaštite kulturnog dobra

EL – evidentirano kulturno dobro lokalnog značenja

KONZERVATORSKA STUDIJA
ZA URBANISTIČKI PLAN UREĐENJA
NASELJA ŠIPANSKA LUKA

3.
EVIDENCIJA I ZAŠTITA
KULTURNIH DOBARA
SUSTAV MJERA ZAŠTITE

MJERILO KARTOGRAFSKOG PR. KAZA: 1:2000

SV. DOST. ULOGA I ZNAČENJE	PROJEKCIJSKI ZAŠTITNI	ZNAČ. OČIG. PRISV. ZAŠT.	VRSNA I KIL. UMGREĐENJA
			<u>POVIJESNA GRADITELJSKA GJE. IMA.</u>
			PO. UJEDINJENO NAST. I L.
			<u>POVIJESNI SKLOP I GRAĐEVINA</u>
			CIVILN. SKLOP I GRAĐEVINA
			SAGRADN. SKLOP I GRAĐEVINA
			<u>ARHEOLOŠKA BAŠTINA</u>
			ARHEOLOŠKI LOKALITETI
			<u>MEMORIJALNA BAŠTINA</u>
			MEMORIJALN. I SKLOP I OBJEKT
			<u>KRAJOLIK</u>
		PP	PR. IČIŠNI KRAJOLIK
		KK	KULTURNI KRAJOLIK
		A	SP. IČIŠNI PANSKONILARSKI IČIŠ.

IV. SUSTAV MJERA ZAŠTITE

Cilj je ove studije osigurati stručno prihvatljive zahvate na povijesnoj graditeljskoj baštini i prostoru povijesne cjeline naselja, poboljšanje i unapređenje stanja, te razvijanje naselja na način očuvanja prepoznatih vrijednosti kako strukture tako i prirodnog okruženja.

Na temelju izvršene evidencije i sistematizacije kulturne baštine Šipanske Luke utvrđuje se sustav mjera zaštite za sve vrste nepokretnih kulturnih dobara koja su zaštićena ili se predlažu za zaštitu u skladu sa Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (Narodne novine broj 69/1999., 151/2003., 157/2003., 87/2009.), te prema uputama i preporukama o zoniranju zaštićenih povijesnih cjelina gradova i ostalih naselja, Ministarstva kulture – Uprava za zaštitu kulturne baštine 1995., 1998., 2004.

Za područje obuhvata Urbanističkog plana uređenja naselja utvrđene su zone zaštite «A», «B» i «C» te se propisuju određeni režimi zaštite za svaku od navedenih zona kao i mjere njihove zaštite, ovisno o kulturno-povijesnim, urbano-prostornim i graditeljskim vrijednostima i specifičnostima i stanju očuvanosti vrijednih elemenata svake pojedine zone.

Za pojedinačna nepokretna kulturna dobra koja su zaštićena i koja se predlažu za zaštitu (Z, P, PZ i EL) utvrđene su mjere zaštite, a njihove lokacije su označene u tabeli *Evidencija i sistematizacija nepokretnih kulturnih dobara* i u grafičkom prikazu 3. *Evidencija i zaštita kulturnih dobara povijesne cjeline – sustav mjera zaštite*.

Na području naselja Šipanska Luka evidentirane su karakteristične vizure prema naselju i unutar naselja s ciljem zaštite i očuvanja slike naselja i njegovih vrijednih ambijenata te su utvrđene mjere njihove zaštite. Vidi grafički prikaz 4. *Zaštita slike naselja i karakterističnih vizura – sustav mjera zaštite*.

Sustav mjera zaštite uključuje opće odredbe i upravni postupak.

Opće odredbe i upravni postupak

U skladu sa Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99., 151/03., 157/03.) utvrđuju se mjere zaštite za sve vrste nepokretnih kulturnih dobara na području naselja Šipanska Luka.

Mjerama zaštite utvrđuju se režimi zaštite i mogući oblici interveniranja unutar pojedinih zona zaštite ili na pojedinačnim nepokretnim kulturnim dobrima.

-Za sve zahvate unutar povijesne cjeline i na pojedinačnim nepokretnim kulturnim dobrima koja su zaštićena potrebno je ishoditi Zakonom propisane suglasnosti kod nadležnog Konzervatorskog odjela u Dubrovniku i to:

*posebne uvjete (u postupku izdavanja lokacijske dozvole (čl. 60. i 61. Zakona)

*prethodno odobrenje (u postupku izdavanja građevne dozvole (čl. 62. i 63. Zakona)

*nadzor u svim fazama radova provodi nadležno tijelo – Konzervatorski odjel u Dubrovniku

-Posebnom konzervatorskom postupku podliježu zahvati koji bi mogli prouzročiti promjene na kulturnom dobru, odnosno koji bi mogli narušiti cjelovitost kulturnog dobra kao što su: popravak i održavanje postojećih građevina, nadogradnje, prigradnje, preoblikovanje i građevne prilagodbe (adaptacije), rušenja i uklanjanja građevina ili njihovih dijelova, novogradnje na području povijesne cjeline, funkcionalne promjene odnosno prenamjene postojećih građevina, izvođenje radova na arheološkom lokalitetu i dr.

-Do provođenja postupka administrativne zaštite nepokretnih kulturnih dobara koja se predlažu za zaštitu (PZ) odnosno do donošenja odgovarajućih rješenja, isti se štite kroz mjere zaštite navedene u ovoj studiji.

-Na području naselja evidentirani su primjeri graditeljske baštine lokalnog značenja. Za ovu kulturnu baštinu primjenjuju se mjere zaštite koje su navedene pod: Mjere zaštite zone «B» a moguća je i primjena čl. 17. Zakona po kojem se ova kulturna dobra mogu proglasiti

zaštićenim od strane predstavničkog tijela općine odnosno grada, a način njihove zaštite utvrdit će se uz prethodnu suglasnost nadležnog tijela te osigurati uvjete i sredstva za provedbu odluke.

POVIJESNA GRADITELJSKA CJELINA

Poluurbano naselje

Za povijesnu cjelinu Šipanska Luka 2008. godine doneseno je rješenje kojim se ista stavlja pod preventivnu zaštitu sa utvrđenim prostornim međama i zonama zaštite «B» i «C» (vidi Rješenje i grafički prikaz prostornih međa). Ovom studijom predlaže se proširenje zone povijesne cjeline uključivanjem područja groblja odnosno uključivanjem kat. čest. kako slijedi: na kat. čest 250 nadovezuju se 115, 116, 117, 108, i 84 te spaja s kat. čest. međe 80/1. Pri tome se ovo prošireno područje povijesne cjeline uvrštava u zonu zaštite «C». Predlaže se proširenje zone povijesne cjeline na liniju današnje obale i to između kat. čest. 446/4 i 57/2. Pri tome se predlaže sjeverni dio ovog proširenja uvrstiti u zonu zaštite «B» a južni dio proširenja uvrstiti u zonu zaštite «C». Također se predlaže proširenje zone zaštite «B» uključivanjem kat čest. 124/1, 124/2, 125/1 i 412/1, 2785/2, 441 i 440 (vidi grafički prikaz 3 i 4).

Obzirom na to utvrđuju se mjere zaštite pojedinih zona.

Zona «B» - područje kulturno-povijesne cjeline različitog stupnja očuvanosti povijesne strukture.

Režim zaštite – konzervatorska zaštita vrijednih elemenata povijesne strukture i povijesnih sadržaja kao i povijesne planske matrice.

Zonu «B» označava područje koje je navedeno u Rješenju o preventivnoj zaštiti od dne 25. studenog 2008. godine a koje je donio Konzervatorski odjel u Dubrovniku kao i prošireno područje sa grobljem predloženo u ovoj studiji, dijelovi obale koji nisu sadržani u Rješenju te manja proširenja u sjevernoj zoni naselja.

Karakteristike tradicionalnog odnosno povijesnog graditeljstva koje su još sačuvane u Šipanskoj Luci pokazuju tipologiju, tehniku i materijale povijesnog graditeljstva njegovanog stoljećima na ovom tlu te je potrebno održavati ih i sanirati jer su nosioci identiteta i kontinuiteta sredine i bitni elementi i oblikovatelji autentičnog ambijenta.

Osnovno načelo interveniranja u povijesnim ambijentima i na povijesnoj strukturi je respektiranje tradicionalnog materijala i tradicionalnih karakteristika građenja i oblikovanja kojima će se očuvati povijesne vrijednosti i specifičnosti kulturne baštine.

Mjere zaštite zone «B»

-potpuna zaštita prostorne organizacije (povijesne matrice) u cjelini i u svim karakterističnim elementima i dijelovima,

-sačuvati i respektirati povijesnu parcelaciju i karakterističnu dispoziciju objekata na parceli,

-održavati neizgrađene dijelove parcela kao uređene vrtne površine,

-u «sjevernoj zoni» povijesne cjeline sanirati i održavati komplekse nekadašnjih ljetnikovaca unutar sačuvanih okvira i karakteristika te spriječiti interpoliranje novih zgrada,

-unutar prostornih jedinica očuvati karakterističnu podjelu prostora na izgrađene i neizgrađene površine,

- očuvati kvalitete i karakteristike svake pojedine prostorne jedinice kao dijela povijesne cjeline,

-spriječiti izgradnju neprimjerenih volumena i gabarita izvan mjerila povijesne strukture na karakterističnim povijesnim parcelama,

-održavati povijesnu graditeljsku strukturu, njezino mjerilo i tipološko-oblikovne karakteristike,

-vršiti postupnu sanaciju i restituciju povijesne strukture, obnoviti i revitalizirati zapuštenu i napuštenu povijesnu strukturu te ju privesti izvornoj ili odgovarajućoj namjeni,

- prilikom sanacije objekata koristiti tradicionalne materijale i oblikovne elemente srodne povijesnoj strukturi a naročito kose krovove i pokrov kupom kanalicom,
- mjere zaštite i mogući građevinski zahvati su: konzervacija, restitucija, restauracija, revitalizacija te sanacija i popravak u smislu održavanja,
- koristiti materijale završne obrade lokalne graditeljske tradicije,
- spriječiti nadogradnje ili dogradnje građevina i neprimjerene adaptacije kojima se mijenja izvorna graditeljska zamisao i karakteristika,
- spriječiti izgradnju neprimjerenih volumena van mjerila povijesnih graditeljskih sklopova,
- unutar prostornih jedinica i građevnih sklopova ukloniti nekvalitetnu recentnu izgradnju,
- posebnu pažnju posvetiti očuvanju arhitekture vrta karakterističnu za renesansne ljetnikovce a koju nalazimo na kompleksu današnje škole zajedno s odrinom (pergolom) kao jednim od trajnih obilježja mediteranskog vrta,
- u pravilu održavati kamene ograde kao sastavni dio arhitekture,
- urediti strme komunikacije u «zoni sjever» sa stubištima izvedenim u kamenu te betonske dijelove zamijeniti kamenom,
- na posjedima nekadašnjih ljetnikovaca sačuvati vanjska stubišta koja povezuju vrt s terasom ili prate terasasto oblikovane vrtove,
- neizgrađene površine starih vrtova i maslinika, treba održavati a zapuštene i napuštene obnoviti kao povijesni i kulturni krajolik te sastavni i neotuđivi dio povijesne matrice Šipanske Luke,
- sačuvati preostale karakteristične elemente povijesne strukture kao što su terase, trijemovi, vanjska stubišta, orsani (spremišta za barke),
- posebnu pažnju posvetiti očuvanju starih pročelja na kojima osnovna obilježja čine pravokutni prozori glatkih ili plitko profiliranih okvira (fenestra alla romana) kao i slično oblikovani portali (bilo na kući ili na kamenoj ogradi vrta),
- oblikovni ali i funkcionalni elementi prozora često se javljaju kao konzole i menzole ali ih je sve manje. Kod obnove pročelja ove elemente vratiti odnosno rekonstruirati prema sačuvanim primjerima,
- igru kosih krovova upotpunjuju karakteristični fumari (dimnjaci) različitih oblika i veličina kojih je sve manje te je potrebno sačuvati preostale primjere ovog prepoznatljivog elementa u graditeljstvu mediterana,
- za sve zahvate unutar zone «B» potrebno je ishoditi posebne uvjete i prethodno odobrenje Konzervatorskog odjela u Dubrovniku.

Zona «C» - područje kulturno-povijesne cjeline s prorijeđenim povijesnim strukturama ili bez značajnih primjera povijesne izgradnje.

Režim zaštite – očuvanje kompozicijskih vrijednosti (simboli, dominante), vizura i slika povijesnih ambijenata naselja.

Zona «C» u neposrednom je kontaktu s vrijednom povijesnom strukturom i područjima zone «B» te direktno utječe na kompozicijske vrijednosti naselja, zaštitu vizura i ekspozicije kulturno povijesnih i prirodnih vrijednosti. U ovoj kontaktnoj zoni prisutni su elementi povijesne matrice s pojedinačno očuvanom starijom građevnom strukturom, ali i novijom gradnjom. To su prostori okolnih padina s kojih se pruža pogled na pojedine ambijente naselja ili se otvaraju panoramski pogledi na zaljev. Ističe se velika neizgrađena površina Fratije s arheološkim lokalitetom. Uključen je i dio obale s hotelskim kompleksom te novija izgradnja istočno i zapadno od kompleksa ljetnikovca Sorgo-Selem.

Mjere zaštite zone «C»

- prigodom uređenja i oblikovanja dijelova zone «C» potrebno je uspostaviti kvalitetan vizualni, prostorni i sadržajni odnos prema povijesnoj cjelini,
- na istaknutim pozicijama padina ne izgrađivati predimenzionirane volumene, a neizgrađene površine sjevernog dijela povijesne cjeline zadržati u funkciji vrtova,
- stariju strukturu sanirati bez povećanja gabarita, uz očuvanje građevno tipoloških karakteristika i pripadajućeg mjerila,
- u pravilu parcele ove zone ne dijeliti na manje dijelove a organizaciju parcela, dispoziciju objekata i izgradnju obiteljskih kuća uskladiti s tradicijom građenja, karakteristikama i mjerilom povijesne cjeline i neizostavnim zelenim vrtovima,
- u budućem uređenju područja Fratije voditi računa o arheološkom lokalitetu, te za svaku intervenciju konzultirati nadležnu službu zaštite kulturne baštine,
- respektirati naslijedenu parcelaciju prostorne jedinice 22 zapadno od župne crkve te ne graditi uz samu komunikaciju 13,
- srediti i urediti prostor «iza» hotela i ostvariti kvalitetan odnos prema strukturi povijesne jezgre,
- spriječiti izgradnju neposredno uz sjevernu frontu komunikacije 11 i južnu frontu komunikacije 14 kako bi se sačuvao integritet i omogućila ispravna prezentacija izgrađenih vrijednih povijesnih poteza,
- posebnu pažnju posvetiti očuvanju i održavanju prostora i nadgrobnih spomenika na starom groblju kao vrijednom kulturnom dobru te njegovati postojeće maslinike kao kultivirani krajolik i kvalitetni kontakt groblja i crkve.

POVIJESNI SKLOP I GRAĐEVINA

Civilni sklop i građevina

Sakralni sklop i građevina

Propisuje se režim i mjere zaštite za nepokretna kulturna dobra koja su zaštićena (Z i P) i za koja se predlaže zaštita (PZ):

Režim zaštite – propisuje zaštitu i očuvanje građevina i građevnih sklopova u njihovom izvornom obliku kao i zaštitu vrijednih sadržaja i karakteristika pripadajućih parcela.

Mjere zaštite

- pojedinačno kulturno dobro s pripadajućom parcelom podliježe režimu zaštite koji uključuje održavanje, konzervaciju, restituciju, rekonstrukciju i građevinsko-statičku sanaciju uz prethodno provedena konzervatorsko-restauratorska istraživanja,
- promjena namjene mora se prilagoditi očuvanoj građevnoj strukturi,
- nisu dopuštene intervencije koje mogu ugroziti spomenički karakter kulturnog dobra,
- nije dopuštena preparcelacija zemljišta,
- nije dopuštena ugradnja i zamjena građevnih elemenata i materijala koji nisu primjereni povijesnom i graditeljskom karakteru građevine,
- nije dopušteno uklanjanje građevine, osim iznimno pod uvjetima propisanim člankom 64. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara,
- za sanaciju i provođenje zaštitnih radova na ugroženom odnosno oštećenom kulturnom dobru potrebno je izraditi odgovarajuću arhitektonsko-građevinsku dokumentaciju postojećeg stanja s prijedlogom sanacije i obnove prema konzervatorskim uvjetima nadležnog tijela za zaštitu,
- radnje koje bi mogle prouzročiti promjene na nepokretnom kulturnom dobru, promjene namjene zaštićenog kulturnog dobra i promjene u zaštićenom okolišu kulturnog dobra mogu se poduzeti samo uz posebne uvjete i prethodno odobrenje Konzervatorskog odjela u Dubrovniku.

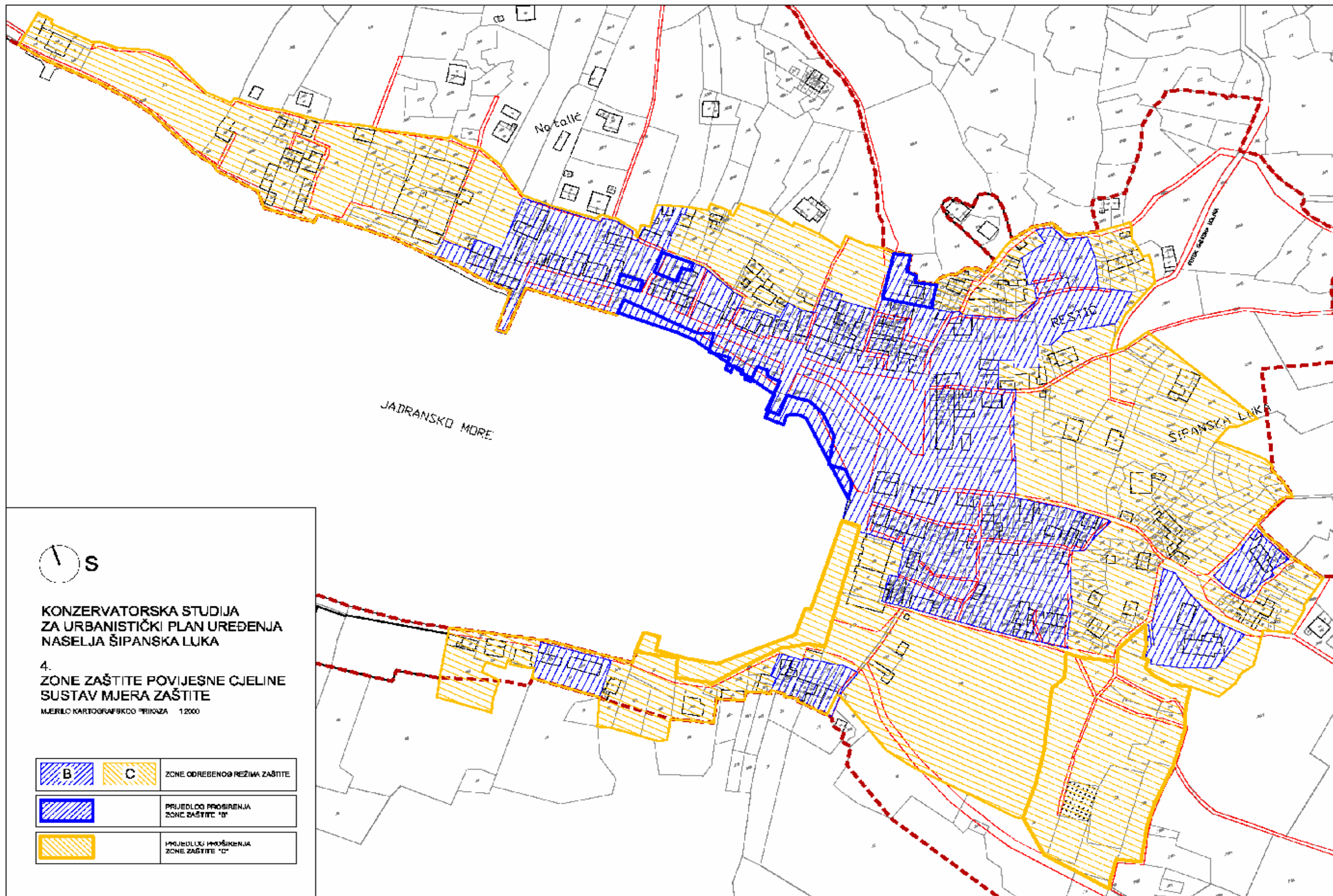
Uputa o pravnom lijeku :

Protiv ovog rješenja može se izjaviti žalba ministru kulture u roku od 15 dana od dana primitka ovog rješenja. Žalba se predaje ovom tijelu neposredno ili šalje poštom preporučeno, a može se izjaviti i usmeno na zapisnik. Na žalbu se sukladno članku 7. stavak 1. točka 19. Zakona o upravnim pritojbama ("Narodne novine", broj 8/96, 77/96, 131/97, 68/98) ne plaća upravna pristojba.

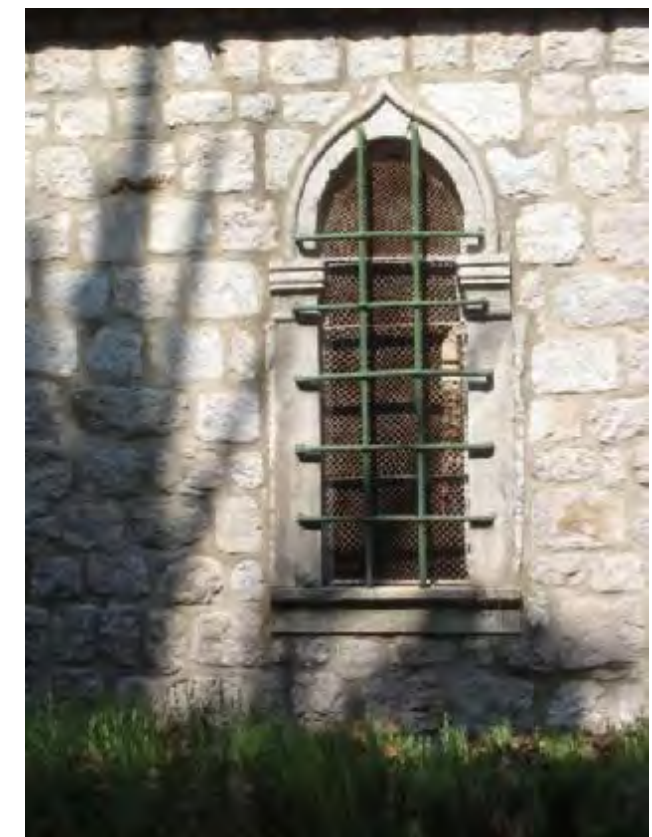
Dostaviti:

1. Dubrovačko-neretvanska županija, Grad Dubrovnik, Pred Dvorom 1, 20 000 Dubrovnik
2. Državna geodetska uprava, Područni ured za katastar Dubrovnik, Ulica dr. A. Starčevića 67, 20 000 Dubrovnik
3. Općinski sud u Dubrovniku, Zemljišno- knjižni odjel, Ulica dr. A. Starčevića 67, 20 000 Dubrovnik – nakon pravomoćnosti
4. Grad Dubrovnik, Upravni odjel za izdavanje i provedbu dokumenata prostornog uređenja i gradnje, Zeljanica 3, 20 000 Dubrovnik
5. Dubrovačko-neretvanska županija, Upravni odjel za graditeljstvo i zaštitu okoliša, Vukovarska 18, 20 000 Dubrovnik
6. Uprava za zaštitu kulturne baštine, Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske, Runjaninova 2, Zagreb
7. Dokumentacija
8. Pismohrana

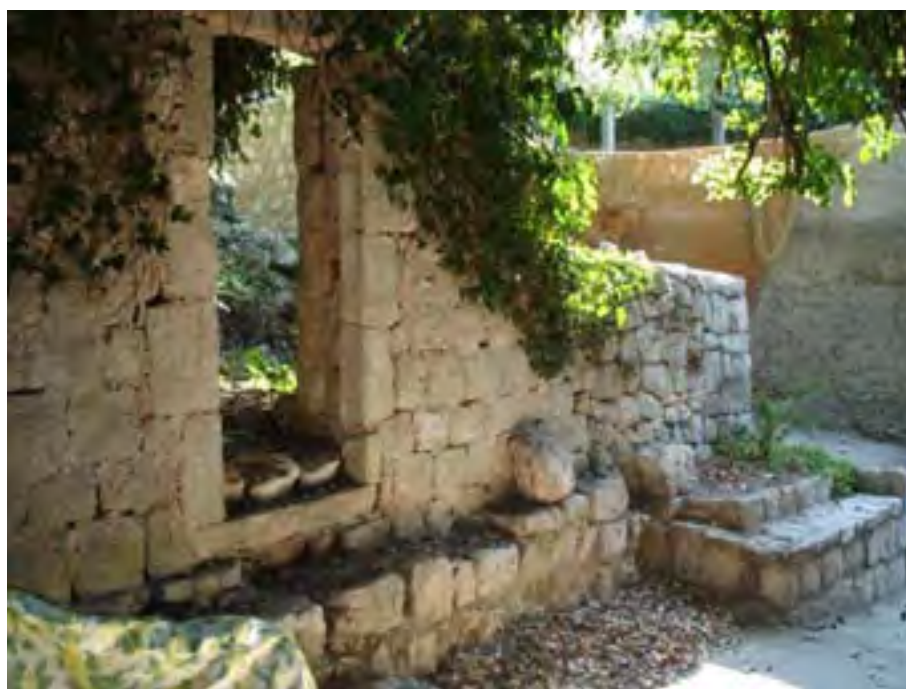
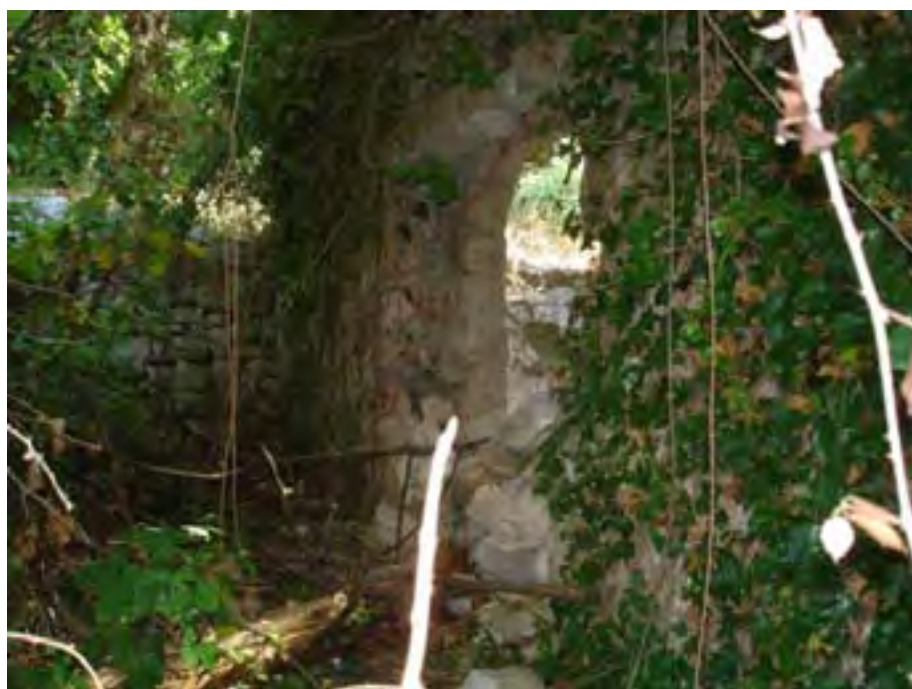

KNEŽEV DVOR
ŠIPANSKA LUKA 2009

CRKVA SV. ANTUNA
ŠIPANSKA LUKA 2009

OSTACI CRKVE SV. VLAHA
ŠIPANSKA LUKA 2009

ARHEOLOŠKA BAŠTINA

Arheološki lokalitet

Unutar povijesne cjeline Šipanska Luka u prostornoj jedinici 26 odnosno na području zvanom Fratija nalazi se arheološki lokalitet na kojem su otkriveni ostaci rimske villae rusticae.

Režim zaštite – propisuje se obvezna zaštita postojećeg kao i potencijalnog arheološkog nalaza na arheološkom lokalitetu koji je evidentiran kao kulturno dobro.

Mjere zaštite

- osigurati odgovarajuću zaštitu arheološkog lokaliteta,
- intervencije na arheološkom lokalitetu i u njegovoj blizini uvjetovani su prethodnim istraživanjima,
- istraživanje i iskapanje nalaza dopušteno je samo na temelju odobrenja nadležnog tijela i uz uvjet da se svi nalazi nakon dovršenih istraživanja i iskapanja stručno konzerviraju, a pokretni nalazi predaju na čuvanje nadležnom muzeju,
- na temelju odgovarajućih uvjeta i dokumentacije osigurati prezentaciju arheološkog lokaliteta,
- uvjete za očuvanje istraženih nalaza i za daljnja istraživanja na arheološkom lokalitetu određuje nadležno tijelo,
- kod radova koji zadiru u kulturne slojeve pod zemljom na arheološkom lokalitetu i u njegovoj blizini obavezan je arheološki nadzor iskopa a izvođač radova dužan je u slučaju arheoloških nalaza prekinuti radove i o nalazu izvijestiti Konzervatorski odjel u Dubrovniku.

MEMORIJALNA BAŠTINA

Memorijalni sklop i objekt

Memorijalnu baštinu čine područja, građevine i objekti sa značajnim povijesnim i kulturno-povijesnim obilježjima. To je na području Šipanske Luke dio starog groblja s nadgrobni spomenicima.

Mjere zaštite

- održavanje starog groblja u svim njegovim karakterističnim elementima i dijelovima kao vrijednu memorijalnu cjelinu,
- sanacija i održavanje nadgrobni spomenika posebno onih koji pripadaju znamenitim ličnostima iz života ovog kraja,
- očuvanje najstarijih sačuvanih oblika tradicijskog oblikovanja nadgrobni spomenika,
- sačuvati integritet neposredne okoline groblja i krajolik s maslinicima,
- u stari dio groblja ne unositi nove materijale i oblike ukapanja a sanaciju postojećih grobova vršiti uz maksimalno očuvanje izvornih obilježja.

KRAJOLIK

Prirodni krajolik

Kultivirani krajolik

Spomenik parkovne arhitekture

Šipanska Luka je smještena u zaljevu i uklopljena u prostor izrazitih pejzažnih odlika i kvaliteta što se je odrazilo i na sliku naselja odnosno izvanrednu simbiozu prirodnih i urbanih obilježja. Okolni pošumljeni brežuljci i zelene padine u znatnoj mjeri prekrivene maslinicima uokviruju naselje a tradicionalno njegovani vrtovi parcela te parkovno uređeni dijelovi obale upotpunjuju specifični doživljaj ovog izuzetnog mediteranskog ambijenta.

Mjere zaštite

- prirodni okvir naselja bogato ozelenjenih brežuljaka i padina treba štititi ali i odgovarajuće njegovati i stručno uređivati te spriječiti gradnju i interpoliranje neprimjerenih sadržaja,
- njegovati i urediti putove i staze s kojih je moguć pogled na zaljev i pojedine dijelove naselja, a kojima je naselje povezano sa svojim prirodnim okruženjem,
- za sve oblike intervencija uključiti i stručnjake za zaštitu prirodne baštine,
- na blagim padinama sjeverne i istočne zone naselja spriječiti usitnjavanje parcela i izgradnju volumena kojima se stvaraju barijere između naselja i njegovog zaleđa te degradira njegova slika i vizualni kontakt s prirodnim okolišem,
- ostaci nekadašnjih vrtova ladanjskih kompleksa još i danas određuju karakter, izgled i matricu naročito sjeverne zone naselja te je njihova zaštita, održavanje i uređenje od presudnog značaja za očuvanje urbanog karaktera i specifičnih vrijednosti povijesne cjeline,
- skromnije dimenzije vrtova u sklopu povijesne jezgre (istočni dio naselja) nužno je održati a zapuštene obnoviti i njegovati kako bi se uspostavio kvalitetan odnos ovih prostora prema povijesnoj strukturi i omogućila njezina adekvatna prezentacija,
- neupitnu vrijednost parkovne površine u centru naselja sačuvati u postojećim okvirima što podrazumijeva sprečavanje unošenja neprimjerenih sadržaja i volumena,
- pojedine zelene površine i stabla poput palmi uz obalu svakako doprinose oblikovanju prostora a postali su i elementi identiteta i prepoznatljivosti određenog ambijenta što ukazuje na potrebu njihove zaštite i održavanja kao vrijednih dijelova kultiviranog krajolika naselja,
- ističe se vrlo staro stablo platane (po pričanju mještana preko 400 godina) u središtu naselju, u sklopu parka i pokraj jednog od najstarijih kulturnih dobara naselja – crkve Sv. Antuna te je zaštita ovog spomenika parkovne arhitekture neprikosnoven.

Zaštita slike naselja

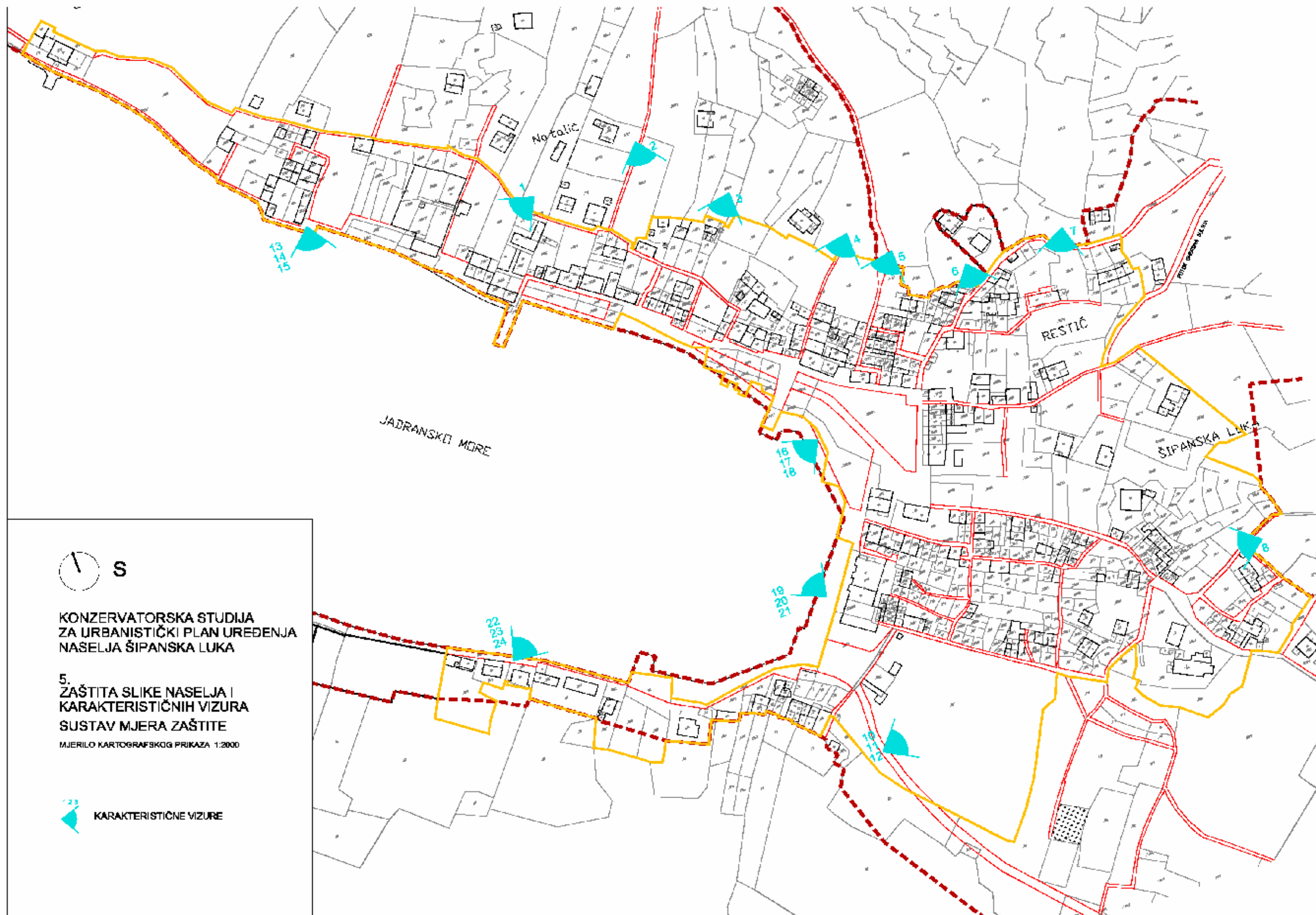
Zaštita slike naselja podrazumijeva očuvanje svih kvalitetnih i karakterističnih elemenata i dijelova objedinjenih u prostoru i doživljaju cjeline. Pri tome su karakteristični elementi prostora relevantni u doživljaju slike naselja:

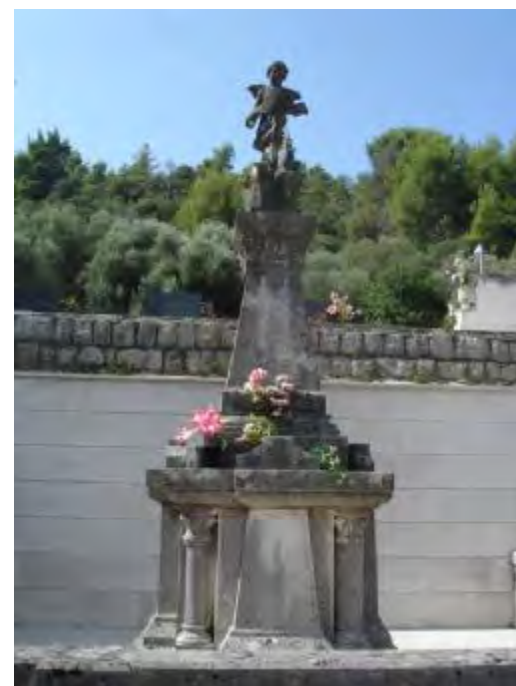
- krajolik i reljef
- zelenilo okoliša
- tokovi povijesnih komunikacija te mjerilo i osobnosti prateće izgradnje
- silueta naselja, povijesni simboli i akcenti te vrijedna kulturna dobra

Slika naselja Šipanska Luka pokazuje kvalitetan odnos između izgrađenih struktura i pejzažnog okruženja. Cjeloviti doživljaj naselja moguć je s okolnih brežuljaka gdje se na pojedinim točkama otvaraju panoramski pogledi prema zaljevu i naselju. Takve pozicije potrebno je očuvati slobodnim bez izgradnje barijera bilo koje vrste.

Položaj Šipanske Luke omogućuje sagledavanje kako cjeline tako i pojedinih vrijednih ambijenata naselja putem vizura koje se otvaraju prema naselju sa okolnih uzvišenja na rubovima povijesne cjeline kao i s obale. U oba slučaja dominantna točka je župna crkva s tornjem kao prepoznatljivi element i simbol naselja i njegovog dugog povijesnog trajanja. Kontinuirana linija obale s rivom odnosno šetnicama nudi otvorene prospekte i cjelovite poglede na naselje dok je vizualni kontakt s okolnih uzvišenja prema naselju vezan na tokove povijesnih komunikacija naročito strmih sjevernih i istočnih stepeništa. S vrhova ovih komunikacija naselje se doživljava uvijek s druge pozicije te se na taj način otvaraju vizure na parcijalne ali uvijek atraktivne sekvence pojedinih ambijenata koje su omogućene jer je struktura sačuvala mjerilo i način dispozicije objekata te ne stvara barijere u prostoru i ne sprečava poglede prema zaljevu. U tim se vizurama jednako kvalitetnim pokazuju pogledi na dijelove samog zaljeva kao i na razigrane kose krovove povijesne strukture. Ova činjenica trebala bi i u buduću biti jedan od bitnih uvjeta u definiranju gabarita buduće izgradnje.

Važno je napomenuti da se mogućnosti nove izgradnje otvaraju na prostorima istočnog dijela naselja oko povijesne jezgre i podno župne crkve te je važno definirati maksimalne gabarite kao i dispozicije objekata vodeći računa i o njihovom učinku na buduću kvalitetu slike naselja kojoj bi trebala župna crkva i nadalje sačuvati svoju vjekovnu ulogu orijentira u prostoru i simbola Šipanske Luke.
(Vidi grafičke prikaze 3, 4 i 5)

STARO GROBLJE
ŠIPANSKA LUKA 2009

PRIRODNI KRAJOLIK
ŠIPANSKA LUKA 2009

PARK

PARK

MASLINIK UZ GROBLJE

TRI PAKME

KULTIVIRANI KRAJOLIK
ŠIPANSKA LUKA 2009

STARA PLATANA

1

2

3

4

5
VIZURE SA SJEVERA
ŠIPANSKA LUKA 2009

6

7

8

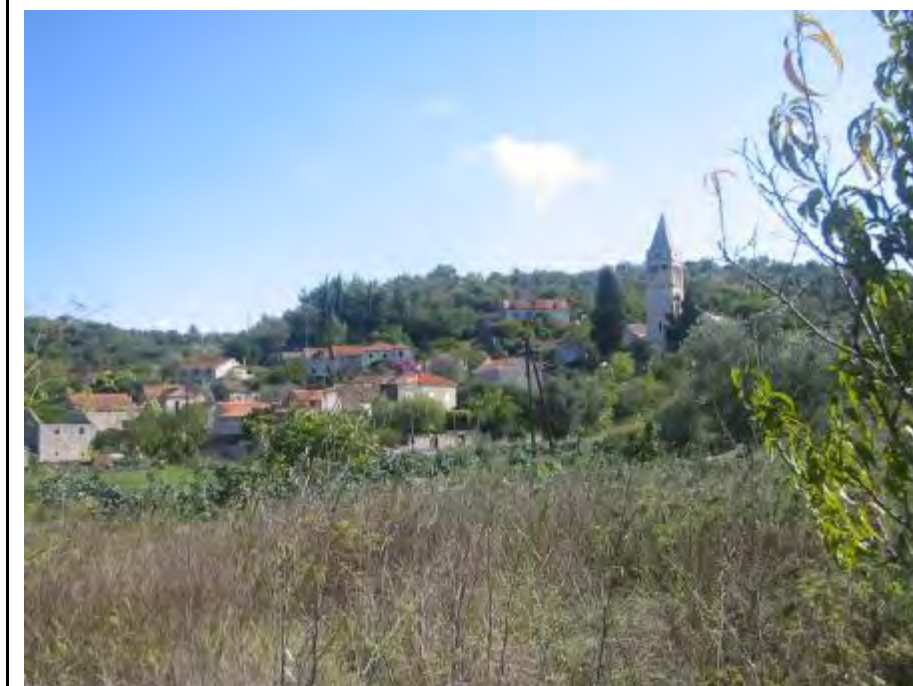
9

10

11
VIZURE SA SJEVERA, ISTOKA I JUGA
ŠIPANSKA LUKA 2009

12

13

14

15

16

17
VIZURE SA SJEVERNE OBALE
ŠIPANSKA LUKA 2009

18

19

20

21

22

23
VIZURE S ISTOČNE I JUŽNE OBALE
ŠIPANSKA LUKA 2009

24

**V. URBANISTIČKO-KONZERVATORSKA VALORIZACIJA PROSTORA
I UVJETI ZAŠTITE**

Na području povijesne cjeline Šipanska Luka sačuvana je organizacija prostora, podjela zemljišta i parcelacija od najranije poznatog vremena izgradnje (13. stoljeće) pa sve do danas. Svaki period stvorio je određene karakteristične zone, područja i građevine koji odražavaju osobnost i prepoznatljivost kroz specifičnu organizaciju prostora ali i kroz zastupljenost određenog graditeljskog sloja. Radi jasnoće u obradi prostora i snalaženja u Studiji čitavo je područje podijeljeno na zasebne prostorne jedinice, njih ukupno 26. Određuje ih povijesna mreža komunikacija koje ih okružuju odnosno definiraju njihov oblik, veličinu i položaj u prostoru. Komunikacije su također označene brojevima od 1 do 20 jer u naselju nema posebnih naziva ulica. (vidi grafički prikaz 1. Shema i brojevi prostornih jedinica)

PROSTORNA JEDINICA 1

Na sjevernoj strani naselja i to na najzapadnijem području povijesne cjeline smještena je prostorna jedinica koja se sastoji od najzapadnijeg izgrađenog dijela i prostrane neizgrađene površine s maslinicama koja se proteže prema istoku. Na mjestu današnje kuće Katino podignute početkom 20. stoljeća (prije prvog svjetskog rata) nalazila se građevina koja je ubilježena na katastarskoj karti iz 19. stoljeća, što nas upućuje na dulji kontinuitet nastanjenosti prostora i to na jednoj od vrlo atraktivnih lokacija dosta udaljenoj od središta naselja. Za pretpostaviti je da je ovo jedna od lokacija nekadašnjih ljetnikovaca u kojem je duhu podignuta i ova jednokatna građevina čije je glavno pročelje izrazito simetrično koncipirano sa naglašenom terasom duž čitave fronte pročelja, a isti motiv terase nastavlja se i obostrano na bočnim, prizemnim krilima zgrade. Danas je neuređena i nije u funkciji iako je jedan od prepoznatljivih i atraktivnih orijentira u prostoru.

Intervencije u ovoj prostornoj jedinici trebaju voditi računa ne samo o soliternom karakteru građevina tipa ljetnikovca već i o njihovoj naglašenoj izdvojenosti od strukture naselja te maksimalnoj uklopljenosti u izrazite pejzažne karakteristike pripadajućeg prostora i okoline.

PROSTORNA JEDINICA 2

Slijedeći terensku konfiguraciju nastala je zgusnuta izgradnja volumena čije tlocrte nalazimo i na katastarskoj karti 19. stoljeća i to u istočnom dijelu. Danas je ovo zbir objekata pretežno starijeg sloja izgradnje i različitog građevnog stanja te vidljivih adaptacija koje ne doprinose kvaliteti ove strukture ali je bitno drugačija situaciju u pogledu na ovu skupinu iz udaljenijih vizura. Tako se sa suprotne južne obale ne vide detalji već igra kosih krovova razmještenih na padini koji stvaraju privlačnu sliku i motiv ovoga dijela naselja.

Stoga je osnovni uvjet za intervencije u ovu skupinu građevina osim njihove sanacije i oblikovne nadgradnje, očuvanje karakterističnih gabarita i obvezna primjena kosih krovova.

U srednjem dijelu prostorne jedinice 2 sačuvani su ostaci koji posjeduju elemente ljetnikovca a uz obalu su najizraženiji kroz strukturu visokog kamenog zida karakterističnu za 16. stoljeće kojim je ograđeno dvorište i vrt stambenog kompleksa. Najistaknutiji je pravokutni, pravilni, prizemni volumen s terasom. Na južnom zidu tog objekta, vjerojatno spremišta, nalaze se dva otvora s recentnim kamenim okvirima. Sjeverno od ovog objekta je stambena jednokatnica čija su pročelja ožbukana i s novim kamenim okvirima prozora i vrata a predstavlja ostatke nekadašnjeg ljetnikovca. Sa zapadne strane vrta nešto uvučen od obale nalazio se veliki orsan jednokatne visine poznat kao orsan Glavić. Na njegovom mjestu danas je nekvalitetno adaptirana zgrada koja je uništila zidu orsana a na čijem se južnom zidu nazire veliki kameni luk nekadašnjeg otvora gdje su sada izvedena vrata i iznad njih prozor. Kod daljnjih intervencija treba sačuvati kamenu strukturu koja još uvijek na tradicionalan način oblikuje odnos prema obali.

U zapadnom i istočnom dijelu na povišenom položaju udaljenom od obale nalaze se jednokatnice s terasama, okružene maslinicama te s vrtovima koji se ograđeni kamenim zidovima spuštaju prema obali. Do objekata vode strme stube. I ovdje je po odabiru lokacije prepoznatljivi uzor bio ljetnikovac i njegov pravokutni volumen jednostavnih plošnih pročelja. Vlasnici ovih vila često su bili pomorci iz ovog kraja koji su očuvali tradiciju građenja soliternih zdanja smještenih u bogatom prirodnom ambijentu sjeverne padine. U ovom i sličnim slučajevima podrazumijeva se očuvati neizgrađene obronke s vrtovima oko građevina kako bi se sačuvao njihov osnovni karakter i pripadajući krajobrazni okvir.

PROSTORNA JEDINICA 3

Nekada je ovaj prostor sadržavao dva ljetnikovca sa pripadajućim vrtovima. Danas još postoji kompleks sačuvan u zapadnom dijelu s objektom na uzvisini udaljenom od obale. Podno njega prostire se terasasti vrt s maslinama. Još 1988. prema evidenciji N. Grujić tu je bila ruševna jednokatnica s kvalitetnom strukturom zidova i tek fragmentarno sačuvanim renesansnim elementima arhitekture koji su ukazivali na period nastanka u 16. stoljeću. Današnji je objekt uređen, gabariti su zadržani a parcela još odražava karakterističnu organizaciju iz vremena nastanka. U takvom obliku ovaj kompleks prezentira jednu od karakterističnih faza u nastanku i formiranju «zone sjever» a time i njezine povijesne matrice.

Bitno je drugačije stanje istočnog dijela prostorne jedinice nakon što su uklonjeni ostaci građevine na padini parcele uz istočnu komunikaciju (3) koju je N. Grujić po lokaciji i strukturi zida datirala u 16. stoljeće kao i ruševine bivše tvornice sardina odnosno konzervi i sokova koja je bila podignuta uz obalu 1892. godine a prestala raditi 1960-ih. Danas prostrana betonirana površina služi za sportske aktivnosti. Buduća funkcija prostora i njegovo uređenje trebali bi na mjestu današnje pošte uspostaviti kvalitetniji odnos s obalnim prostorom jer je sadašnji objekt promjenom prvobitne regulacione linije obale, te neprimjerenom lokacijom i volumenom na «krivom» mjestu, umanjio kvalitetu ambijenta i promijenio njegove izvorne prostorne odnose.

PROSTORNA JEDINICA 4

U istočnom dijelu sačuvana je prostrana parcela s ljetnikovcem iz 16. stoljeća sa renesansno koncipiranim vrtom ograđenim s istočne i zapadne strane visokim ogradnim zidom od kamenih kvadra. Objekt je doživio znatne promjene kroz naknadne dogradnje i adaptacije, a posljednje adaptacije izvršene su za potrebe škole koja je danas u toj zgradi. U južnom dijelu parcele na prijelazu 17. u 18. stoljeće uz samu obalu sagrađen je objekt s terasom na koji period posebno ukazuje raščlanjenost pročelja u prizemlju s pilastrima i plitkim lukovima. Ovu je zgradu 1908. godine posjedovao Marko Palunko, a 1970-ih je prešla u ruke Emila Hermana. Kompleks je, kako u pojedinim svojim dijelovima tako i u cjelini, kulturno dobro koje i danas na kvalitetan način prezentira organizaciju i izgradnju prostora u prošlosti kada se formirao sjeverni dio naselja odnosno «zona sjever».

Zapadno od ovog kompleksa su dvije parcele s objektima koji su naznačeni i u katastarskoj karti iz 19. stoljeća. Na starijoj regulacionoj liniji podignuta je skromna prizemnica iza koje se prostirao vrt prema sjeveru, a istočno od nje na istoj regulacionoj liniji izgrađena je katnica koja je prislonjena na zapadni zid vrta ljetnikovca. Ova struktura pripada baroknom periodu. Na stariju jednokatnicu kasnije je prema jugu dograđen potez dvokatnih objekata čime je regulaciona linija pomaknuta prema obali. Zajedno s ugaonim objektom južno od škole (ljetnikovca) ova struktura naglašenih gabarita i volumena jasno definira i naglašava prostor današnje luke. Interesantan je motiv vanjskog stubišta (koji se pojavljuje i na zgradi prostorne jedinice 8). Oblikovno potez dvokatnica znatno zaostaje za kvalitetom susjedne uglovnice.

Tri palme, čija se zaštita predlaže, umanjuju degradaciju ambijenta izazvanu izgradnjom betonskog zida između prizemnice i komunikacije 3.

PROSTORNA JEDINICA 5

Južno pročelje ove prostorne jedinice uvučeno je od rive a sastoji se od objekata nastalih uglavnom u periodu 17./18. stoljeća. Najzapadnija prizemnica pripada ruralnom tipu izgradnje i jedini je takav primjer koji se je održao na rivi. Kvalitetne jednokatnice tog perioda izgradnje uz rivu uglavnom su podizali domaći pomorci-kapetani pa je uvriježen naziv «kapetanske kuće». Iza ovih objekata usklađenih gabarita i pročelja prostiru se prema sjeveru pripadajući vrtovi. Tipična organizacija prostora očituje se i na pročeljima ovih građevina. Stambeni dio bio je smješten na katu dok su u prizemlju u pravilu smještavani gospodarski sadržaji i spremišta – magazini. Tako se na pročelju u prvom katu nižu pravokutni prozori s jednostavnim kamenim okvirima dok su u prizemlju tipični širi otvori koji u gornjem dijelu iznad vratiju imaju mala nadsvjetla providena rešetkama. I ovi otvori prizemlja imaju jednostavne kamene okvire. Po jednostavnosti, harmoničnosti i ujednačenosti kako gabarita tako i oblikovnih komponenti glavnih pročelja ova zdanja upravo u ovoj prostornoj jedinici prezentiraju najstariji sloj urbaniteta koji je formirao i oblikovao lice rive. Posebno se ističe objekt na broju 26, na čijoj lokaciji N. Grujić pretpostavlja da se je u 16. stoljeću mogao nalaziti ladanjski kompleks. Najistočniji u obalnom nizu objekata je nastao kasnije (19./20.st) od ostale povijesne strukture, ali se koncepcijom pročelja u potpunosti podredio zakonitostima zatečenog niza te je formirana uspješna interpolacija koja je upotpunila harmoničnost ove vrijedne cjeline.

Na sjevernom dijelu ove prostorne jedinice ističe se zgrada izdužene pravokutne forme koja sa sjeverne strane ima visinu jednokatnice, a kojoj se pristupa sa sjeverne komunikacije (1). Svojom izuzetnom lokacijom s koje se pruža pogled na zaljev i ovaj lokalitet je mogao nekada sadržavati zgradu ljetnikovca iako postojeća zgrada po svojim karakteristikama pripada kasnijem sloju izgradnje te je jedina koja je svojom dispozicijom izvan konteksta cjeline.

Organizacija prostora i parcelacija su jasno definirani (parcele okomito na obalu, izgradnja na jugu uz rivu, vrtovi na padinama). Treba zadržati slične karakteristike i kod interpolacija ili gradnje zamjenskih građevina. Obavezna je sanacija i zaštita postojeće vrijedne graditeljske strukture.

PROSTORNA JEDINICA 6

Moguće je pretpostaviti da su prostori prostornih jedinica 6, 7 i 8 ranije imali formu i veličinu dviju prostornih jedinica s karakteristikama ostalih u «zoni sjever» te da je uspostavljanjem komunikacije 1 prostor podijeljen na današnje tri prostorne jedinice.

Tako je prostorna jedinica 6 vođenjem sjeverne komunikacije (1) «skraćena» te nema mogućnosti organiziranja i korištenja uobičajenih prostranih vrtnih površina. Starija izgradnja kuća slijedila je regulacionu liniju izgradnje prostorne jedinice 5. Tek je građevina u najistočnijem dijelu (vjerojatno u nedostatku odgovarajućeg prostora na parceli) pomaknuta bliže obali nametnuvši se kako lokacijom tako i mjerilom i naglašenim gabaritima. Od ove parcele odnosno prostorne jedinice pa prema istoku slijedi izgradnja na «novoj» regulacionoj liniji koja je dograđena na stariju strukturu zaklonivši nekadašnja pročelja rive. Skromniji potez kuća zapadnije od spomenute pripada vrlo starom sloju izgradnje (moguće 17. st.). Na ponekim prozorima glavnog pročelja vidljivi su ostaci konzola. Fasada je prekrivena žbukom. Na katastarskoj karti iz 19. stoljeća prikazano je nekoliko parcela kao i podjela ovog poteza na nekoliko jedinica. Potez je oblikovan kao jedna zgrada koja je vjerojatno naknadno podijeljena na više korisnika. Danas je u ruševnom stanju zapušteno i napušteno zdanje. Preporuča se prioritarna sanacija poteza kako bi se sačuvao dio najstarijeg sloja stambene arhitekture u ovoj zoni. U najistočnijem dijelu spomenutog poteza dograđen je 1905. godine orsan na kojem je predviđena ali neuređena terasa. Njezino uređenje i unošenje zelenila u ovaj prostor bio bi doprinos ne samo kvaliteti samog objekta nego i ambijenta rive.

Posebna, za sada uglavnom usamljena pojava je recentna izgradnja prevelike građevine u sjevernom dijelu koja je nedostatak prostora riješila izvedbom «mosta» preko javnog puta, a prema sjevernoj parceli prostorne jedinice 7. Oblikovanjem i mjerilom južnog i zapadnog pročelja degradira ambijent te je izuzetan primjer nametljive destrukcije, neprimjerenog volumena i oblikovanja.

PROSTORNA JEDINICA 7

Ovaj se prostor doima kao «odrezani» dio koji je ranije pripadao prostornoj jedinici 6. Tome u prilog ide i činjenica da se granice parcela u liniji nastavljaju s južne i sjeverne strane komunikacije 1 koja ih je doslovce prerezala. Prevladavaju neizgrađene ali i neobrađene površine. U zapadnom dijelu smještena je jednokatnica uz komunikaciju a dvije su zgrade smještene sjevernije na padinama. Zgrada uz komunikaciju u vrlo je lošem građevnom stanju iako svojim južnim pročeljem doprinosi kvaliteti ambijenta komunikacije te se preporuča njezina sanacija.

PROSTORNA JEDINICA 8

Za razliku od prethodnih ovo je prostrana prostorna jedinica sa većim brojem zgrada koje nisu samo uz pročelje rive već se javljaju i u njezinoj unutrašnjosti. Čitav potez uz rivu zabilježen je na katastarskoj karti iz 19. stoljeća a nastao je dogradnjom na stariju strukturu dakle pomakom regulacione linije prema jugu. Najočitiiji je pokazatelj u najistočnijem dijelu poteza gdje je na stariju skladnu građevinu iz vremena baroka dograđena zgrada s natkrivenom terasom koja je svojom postavom i oblikovanjem degradirala kako vrijedni sloj izgradnje tako i postojeći ambijent rive. Dodajmo k tome da je u vrlo lošem građevinskom stanju te zahtijeva sanaciju i odgovarajuće uređenje. Prema zapadu na ovu se zgradu nadovezuje uređena, dobro održavana i skladno oblikovana dvokatnica a zapadnije od nje u unutrašnjosti parcele se vidi starija izgradnja također nastala na ranijoj regulacionoj liniji. Najzapadnija dvokatna zgrada, inače smirenog plošnog pročelja, izdvaja se motivom vanjskog stubišta kakvo nalazimo i na objektu prostorne jedinice 4. Kameno pročelje prevučeno je žbukom koja na uglovima oponaša kamene kvadre što odgovara oblikovnom izričaju 19. stoljeća. Loše građevinsko stanje obvezuje na sanaciju posebno južne fasade koja oblikuje pročelje rive.

Istočno pročelje ove prostorne jedinice uz komunikaciju 6 formiraju stare kuće u nizu zabilježene na katastarskoj karti iz 19. stoljeća te nešto sjevernije kuća zaklonjena visokim kamenim zidom koji zatvara sjeverne vrtove. Na staroj kući koja je u vrlo trošnom stanju uočljiv je istak u zidu podržavan dvjema konzolama i s malim prozorom a podsjeća na kuhinjske niše u dubrovačkim skromnim gradskim kućama iz vremena renesanse. U sklopu uređenja i sanacije pojedinih zgrada prioritarna je sanacija spomenute kuće uz prethodno utvrđivanje njezine geneze.

Zapadna strana ima odvojak kojim se pristupa izgradnji u dvorišnom prostoru a prema sjeveru završava izgradnja recentno uređenim kompleksom na broju 33. Sjeverno od nabrojene izgradnje prostiru se vrtovi kao sastavni dio povijesne matrice.

Preporuka zaštite ove prostorne jedinice odnosi se kako na sanaciju objekata tako i na očuvanje odnosa izgrađenih i neizgrađenih površina pri čemu treba sačuvati dio sjevernih vrtova.

PROSTORNA JEDINICA 9

Na južnom potezu naročito je vidljiva promjena regulacione linije i njezin pomak prema jugu. Tako je starija struktura barokne faze prezentna u vidljivoj fasadi objekta na istočnoj poziciji poteza, dok se sa zapadne strane vidljivo na stariji objekt dogradila novija zgrada najnaglašenijeg volumena i gabarita u čitavom potezu uz sjevernu obalu naselja a do nje zgrada primjerenih dimenzija i oblikovanja. Radi se o dvokatnici s potkrovljem oblikovanoj u duhu

decentnog historicizma koja je u potpunosti zaklonila i nadvisila sjevernu zgradu unatoč tome što je sjevernija zgrada nadograđena dvokatnica. U ovakvoj situaciji očite graditeljske slojevitosti potrebno je prioritetno sanirati najstariji objekt poteza na broju 53 koji čini kvalitetno zaleđe povijesnom zdanju crkvice Sv. Antuna. Osim toga istočno pročelje ove zgrade na komunikaciji 7 ima izuzetno oblikovani portal u prizemlju te prozor u prvom katu koji su orijentirani na nasuprotni odvojak prostorne jedinice 10 i na taj način sagledivi s odgovarajuće distance. Radi se o prozoru s kamenim profiliranim okvirom i profiliranom nadstrešnicom sa zupcima a obostrano prozora su konzole i menzole. Portal ima kameni jednostavni okvir i ugaone konzole. Ovi karakteristični elementi renesansnih pročelja interesantna su pojava vrijedna pažnje i zaštite. Portal istih karakteristika nalazi se na slijedećoj, sjevernijoj zgradi na broju 54. Kroz ovaj portal prilazi se dvorišnim prostorima i sadržajima. Ovo je vrlo star i vrijedan potez građevina koji treba u potpunosti sačuvati. Izgradnja koja sa zapadne strane prostorne jedinice formira pročelje orijentirana na komunikaciju 6 svodi se na zapadnu fasadu velike zgrade na rivi, te starije zgrade na koju se je «velika» u 19. stoljeću dogradila. Na sjevernom dijelu uz komunikaciju naglašen je kameni zid u kojem je ulaz sa segmentnim lukom a vodi na parcelu velikog kompleksa tipa ljetnikovca. Na dijelu južnog pročelja vidljivog iznad kamenog zida nalazi se grb vlasnika kompleksa. Na građevini su vidljive intervencije (adaptacije i dogradnje) naročito na sjevernoj fasadi. Na sjevernim terasama prostire se vrt. Po lokaciji i organizaciji parcele moguće je pretpostaviti da se nekada ovdje nalazio kompleks ljetnikovca. Prostornu jedinicu 9 karakterizira izgradnja objekata u južnom dijelu a prostiranje zelenih površina-vrtova u sjevernom dijelu. Ovaj odnos izgrađenih i neizgrađenih površina potrebno je i nadalje zadržati jer predstavlja organizaciju prostora koja određuje karakterističnu povijesnu matricu. I nova gradnja mora imati prostrane vrtove.

PROSTORNA JEDINICA 10

Sjevernu padinu između komunikacija 7 i 8 u najvećoj mjeri zauzima veliki kompleks nekadašnjeg ljetnikovca Lukari. Sastoji se od južnog stambenog objekta, sjeverno smještene vrtne kuće te stambeno-gospodarske zgrade u sjeveroistočnom dijelu parcele. Navedene objekte povezuju stepenice koje se uz zapadni rub terasastog vrta penju do vrtne kuće. Čitav kompleks bio je ograđen visokim kamenim zidom od kojeg je znatan dio i danas sačuvan, a svojim organizacijskim i arhitektonsko-oblikovnim karakteristikama pripadaju 16. stoljeću. Glavna zgrada je jednokatnica koja je nekad slijedila staru regulacionu liniju i tvorila pročelje na rivi, ali je kasnijim nekvalitetnim dogradnjama djelomično zaklonjena od rive. Pristup zgradi omogućen je sa rive kroz prednji vrt (dvorište), ali je sačuvan i portal s grbom obitelji Lukarevića u istočnom zidu kojim se s komunikacije 8 prilazilo južnom pročelju ljetnikovca i vrtu. Zgrada je održavana i u funkciji no nizom naknadnih intervencija doživjela je promjene koje su se odrazile i na unutarnji raspored prostorija, naročito na katu. Prizemnica na sjevernom dijelu parcele ima pristup s komunikacije 7 te je u kamenom zidu sačuvan portal renesansnih obilježja s kamenim okvirom koji ima ugaone konzole. Malu vrtu kuću N. Grujić ubraja «u sam vrh renesansnog dubrovačkog graditeljstva». S istočne komunikacije 8 pristupalo se je danas ruševnom objektu nekadašnje stambeno-gospodarske namjene. Objekt se sastojao od dvije etaže te je kroz sačuvana dva portala bio omogućen pristup svakoj etaži. Oba ulaza kvalitetno oblikovanih profiliranih kamenih okvira također nose obilježja renesanse a komunikaciji 8 daju posebni ambijentalni ugođaj.

U jugozapadnom dijelu je specifično organizirana struktura skromnije stambene izgradnje s pojedinim sačuvanim primjerima ruralnog graditeljstva. U dva odvojka s istočne strane komunikacije 7 orijentirani su nizovi od po nekoliko zgrada. Ističe se stambena katnica s karakterističnim vanjskim stubama kojima se pristupa na kat, a koja nosi ruralna obilježja iz perioda baroka.

Unutar spomenute strukture interpolirana je i novija izgradnja pri čemu se ističe predimenzionirani volumen kojim završava izgradnja uz ovu komunikaciju. U sjeveroistočnom uglu građevna struktura ne posjeduje graditeljsko-oblikovne vrijednosti, ali je uklopljena u prostor kojim se definira zapadna linija komunikacije.

Unatoč kasnijim interpolacijama ova prostorna jedinica još uvijek sadrži strukturu i prostore koji u značajnoj mjeri prezentiraju graditeljsku strukturu i organizaciju parcele tipične za doba renesanse. Kasnija izgradnja na specifičan način organizirana i interpolirana u nekadašnji veliki posjed, sačuvala je izvorne tipološke karakteristike pojedinih faza od vremena baroka, preko arhitekture 19. stoljeća pa do interpolacija najnovijeg vremena. S prostorima i arhitekturom ljetnikovca ova izgradnja čini vrijednu povijesnu cjelinu. Dogradnja kojom je glavno pročelje ljetnikovca skriveno odnosno zatvoreno prema jugu naglašeni je prostorni konflikt koji je u značajnoj mjeri degradirao inače jednu od najvrjednijih i najinteresantnijih prostornih jedinica naselja.

Uz obveznu zaštitu, sanaciju i u mogućim okvirima restituciju kompleksa ljetnikovca, te sanaciju i održavanje ostale izgradnje potrebno je u maksimalno mogućoj mjeri intervenirati upravo u južnoj zoni kako bi se umanjile negativne posljedice očitog prostornog i oblikovnog konflikta izazvanog dogradnjom jednog od najstarijih kvalitetnih objekata ove prostorne jedinice ali i naselja u cjelini.

U prostornoj jedinici 7, 8, 9 i 10 interpolacije treba usmjeravati duž komunikacija što vode od juga prema sjeveru kako bi se sačuvalo neizgrađene vrtne površine u središnjem dijelu ovih jedinica što se tradicionalno uređuju duž padina.

PROSTORNA JEDINICA 11

Prostor ove jedinice omeđuju komunikacije pod brojem 8 i 9, te zapadna granica kat. čest 385/1 i 390. Smještena je na padini u najistočnijem dijelu sjeverne zone naselja. Okosnica ove prostorne jedinice stoljećima je kompleks starog ljetnikovca «Altesta» sa pripadajućim neizgrađenim, nekad uređenim zelenim površinama i maslinicima. Do ljetnikovca vodi komunikacija 9 dok su ostali građevni sklopovi ove prostorne jedinice dostupni s komunikacije 8. Danas je ljetnikovac u ruševnom stanju a pripadajuća parcela zapuštena.

U zapadnoj zoni prostorne jedinice smješteni su stambeni objekti kojima se pristupa sa strmog dijela komunikacije 8. Stara graditeljska struktura bitno je izmijenjena naknadnim adaptacijama te ne posjeduje arhitektonske vrijednosti, ali je urbanistički interesantna jer oblikuje i definira istočnu frontu komunikacije na kojoj se izmjenjuju zidovi građevina s kamenim zidovima pripadajućih parcela kao i stubama stvarajući specifične ambijentalne sekvence u strmom toku ove komunikacije.

Istočno od ladanjskog kompleksa «Altesta» izgrađen je potez od nekoliko starih ruralnih građevina kojima se pristupa sa sjevernog dijela komunikacije 8. Ova skupina objekata unatoč adaptacija sačuvala je prihvatljivo mjerilo i gabarite koji ne remete ambijentalna svojstva ovog dijela naselja.

Najvrjedniji kako u arhitektonsko-stilskom tako i u povijesnom-urbanističkom smislu je kompleks ljetnikovca «Altesta». Potrebna je njegova sanacija, restitucija i privođenje odgovarajućoj namjeni u dogovoru i pod nadzorom nadležne službe za zaštitu kulturne baštine.

Skupina građevina u zapadnoj zoni ne posjeduje arhitektonsko-graditeljske vrijednosti, pojedini su dijelovi urušeni, a pojedini nekvalitetno adaptirani te je nužno sanirati stanje čitave ove zone uz napomenu da je posebno važno urediti i održavati dijelove građevina uz komunikaciju 8 kao jednu od karakterističnih javnih površina naselja.

Potez skromne izgradnje stambenih kuća s pripadajućim vrtovima potrebno je održavati bez promjene gabarita kako bi se održao prihvatljivi ambijentalni ugođaj pripadajućeg prostora.

PROSTORNA JEDINICA 12

Izgradnja je koncentrirana u južnom dijelu uz komunikaciju 10. U krajnjem jugozapadnom uglu nalazi se dvokatna uglovnica koja svojom zapadnom fasadom oblikuje pročelje trga. Zapadna fasada je bez žbuke dok su ostale fasade objekta obrađene žbukom. Prema komunikaciji 10 orijentirano pročelje ima na donjem dijelu prozora obostrano konzole oblikovane kao menzole dok je pročelje prvog kata degradirano premošćivanjem komunikacije. U nastavku komunikacije je niz objekata plošno oblikovanih pročelja te na kraju tog niza slobodno stojeća obiteljska zgrada s terasom, uvučena od komunikacije u vlastiti vrt. Izdvaja se parcela na kojoj je osim jednokatnice uz samu komunikaciju podignuta i dvokatnica uvučena od komunikacije u dubinu iste parcele. Obje su građevine orijentirane na vlastito dvorište gdje su i ulazi u svaku od njih. Na južnom pročelju uvučene građevine nalazi se vanjsko stubište. Ovakva pojava izlazi iz konteksta karakteristične organizacije prostora te se ne bi trebala ponoviti. Sve građevine uz komunikaciju 10 prema sjeveru imaju uobičajene vrtove koje treba i dalje održavati kao karakteristične neizgrađene vrtno površine. U sjeverozapadnom uglu prostorne jedinice smješten je stambeni kompleks koji svojom pozicijom oblikuje dio komunikacije 9. Položaj ove zgrade te velika parcela koja i na katastarskoj karti iz 19. stoljeća označuje veliku vrtnu površinu ukazuje na moguću poziciju nekadašnjeg ljetnikovca.

Prema istoku od opisane izgradnje nalazi se veliki neizgrađeni prostor koji se nalazi južno od ljetnikovca Altesta. Ova činjenica bitno uvjetuje eventualnu izgradnju na ovom području koje je oduvijek kao zelena površina bilo u neposrednom kontaktu s ljetnikovcem a možda i u sastavu tog nekad velikog posjeda.

PROSTORNA JEDINICA 13

Objekti ove prostorne jedinice svojim zapadnim (glavnim) pročeljima na kvalitetan način i kroz oblikovni izraz svoga vremena definiraju istočno pročelje trga s parkom. Sastoje se od ugrađenih dvokatnih objekata istih gabarita i arhitektonskih karakteristika koje se nadovezuju na ranije opisanu uglovnicu prostorne jedinice 12. U nastavku ovog poteza prema jugu početkom 20. stoljeća izgrađena je slobodno stojeća dvokatna stambena kuća Stjepović (1907. god.) koja ima karakteristike palače (palac) oblikovane u duhu historicizma. Unatoč naglašenih dimenzija izvan karakterističnih gabarita naselja koje nikako ne mogu biti orijentir za buduću izgradnju naselja, ova se građevina ne nameće prostoru jer je uvučena od obale, odmaknuta od stare povijesne jezgre, i uklopljena u bogato zelenilo parka te je poprimila značaj reprezentativnog dijela centra. Posebno je vrijedno istaknuti da je ovaj naglašeni volumen svojom distancom od najstarije povijesne jezgre izbjegao konflikt u prostoru i ostvario kvalitetan i respektabilan odnos prema toj cjelini ne ugrozivši ispravnu prezentaciju povijesnog ambijenta. Čitljiva slojevitost u prostoru (vidi grafički prikaz 2. Karakteristične povijesno-prostorne zone) toliko karakteristična za naselje Šipanska Luka ni u ovom slučaju nije dovedena u pitanje.

PROSTORNA JEDINICA 14

Osim dviju nedovršenih i nekvalitetnih građevina to je neizgrađeni prostor koji treba poprimiti fizionomiju urbanog prostora primjerenog vrijednostima ali i karakteristikama naselja. Interpoliranje nove strukture i sadržaja u ovaj prostor mora ostvariti kvalitetan odnos prema okolnim izgrađenim prostorima posebno prema neposrednoj blizini najstarije povijesne jezgre naselja. To u prvom redu pretpostavlja očuvanje integriteta glavne povijesne komunikacije naselja (11) koja se ne bi smjela izgrađivati s njezine sjeverne strane u smislu formiranja kontinuiranih pročelja već bi se trebala u odgovarajućoj distanci oblikovati nova struktura čiji bi se suvremeno oblikovani volumeni kretali unutar mjerila i karaktera naselja.

PROSTORNA JEDINICA 15

Ovo je najveća prostorna jedinica koja u 19. stoljeću ima ubilježenu izgradnju na jugu gdje se i danas nalazi veći sklop od više zgrada. Na ovom je sklopu izvršen niz adaptacija i dogradnji te je bitno da se postojeći naglašeni gabariti zadrže u postojećim okvirima jer su smješteni na uzvisini i sudjeluju u važnim vizurama. Jedina izgradnja sa sjeverne strane glavne komunikacije nastala je na prijelazu 19. /20. stoljeća a uklopljena je u ambijent neposredne okoline. Dvije recentne obiteljske kuće s terasama slobodno su smještene u prostoru pri čemu je ona na sjevernom dijelu prostorne jedinice kvalitetno uklopljena u prostor zadržavši organizaciju parcele te mjerilo i arhitektonski izraz koji su srodni povijesnoj strukturi naselja. Izgradnja na ovom području mora voditi računa o topografiji terena i vizualnoj izloženosti. U tom smislu poželjno je održavanje većih parcela s obiteljskom izgradnjom maksimalno jednokatne visine interpoliranom u uređene zelene vrtove.

PROSTORNA JEDINICA 16

Iznad župne crkve na istaknutoj poziciji smješten je ljetnikovac Labričino. Kompleks je ograđen visokom kamenom ogradom a pristup je sa zapadne strane preko strmih stuba. U zapadnom zidu je i portal kojim se ulazi na kompleks a ljetnikovac je na krajnjem sjeveru parcele i dominira nad naseljem te je prisutan u glavnim vizurama naselja. Izdužena katnica naknadno je podijeljena te je istočni dio uređen a srednji dio zgrade ima urušen krov. Objekt je orijentiran na jug odnosno na vlastiti vrt gdje se prostire i terasa. Ukupni volumen kao i kamena pročelja sačuvali su renesansna obilježja. Jedan od preostalih ladanjsko-gospodarskih kompleksa istaknutog položaja u prostoru naselja svakako je jedan od elemenata njegovog identiteta i kao i vrijedno kulturno dobro koje je potrebno sanirati i osigurati odgovarajuću namjenu kako bi se spriječilo njegovo daljnje propadanje.

PROSTORNA JEDINICA 17

Na jugoistoku povijesne cjeline nasuprot župne crkve te uz glavnu komunikaciju naselja smješten je graditeljski sklop ubilježen i na katastarskoj karti iz 19. stoljeća. Karakteristični volumeni iz vremena baroka u znatnoj su mjeri promijenili pročelja naročito prema glavnoj komunikaciji i župnoj crkvi gdje struktura recentno dograđena. Gabariti su uglavnom sačuvali dobre odnose u prostoru kao i prema kompleksu crkve te u tom smislu čine prihvatljivo povijesno - ambijentalno okruženje kulturnog dobra. Potrebno je posvetiti pažnju kvaliteti oblikovanja pročelja uz komunikaciju odnosno nasuprot crkve te sanirati uvučeni objekt koji je u najvećoj mjeri sačuvali izvorne graditeljske oblikovne karakteristike ali je u lošem građevnom stanju. Spriječiti izgradnju na povišenom platou iznad komunikacije a južno od ljetnikovca Labričino koja bi stvorila konflikt u prostoru i onemogućila ispravnu prezentaciju ovog kulturnog dobra.

PROSTORNA JEDINICA 18

Ovaj prostor karakterizira kompleks ljetnikovca pod nazivom Dalameta koji danas definira i formira sjeverozapadni ugao prostorne jedinice. Prije izgradnje općinskog doma iz 1907. godine ovoj prostornoj jedinici pripadao je dio zemljišta bliže obali. Tada je ljetnikovac bio s tri strane okružen vrtom a sjeverno pročelje bilo je orijentirano na trg. Kompleks je uređen a unatoč adaptacija sačuvali su svoje bitne odlike koje još uvijek prezentiraju njegova renesansna obilježja te se datira u 16. stoljeće. Naknadno su interpolirane zgrade u njegovom sjeveroistočnom koje su izgrađene uz glavnu komunikaciju a nalazimo ih i na katastarskoj izmjeri iz 19. stoljeća. To su dvokatnica i jednokatnica koje pripadaju baroknom periodu izgradnje te posjeduju obilježja toga vremena. Pri tome je moguće pretpostaviti da je prvobitno jednokatna zgrada naknadno nadograđena. Ove zgrade nadovezuju se na izgradnju u prostornoj jedinici 19 s kojom čine

cjeloviti potez koji oblikuje pročelje glavne komunikacije. Tako je i komunikacija koja se nalazi između ove dvije prostorne jedinice jedna od najjužih u naselju. Stoga je potrebno očuvati strukturu kao i odnos izgrađenih i neizgrađenih površina u sadašnjim okvirima.

PROSTORNA JEDINICA 19

Kontinuirana izgradnja parcela uz glavnu komunikaciju formirala je karakteristični potez koji svojom strukturom prezentira povijesni sloj nastao u doba 17. i 18. stoljeća. Naknadne adaptacije i pojedine nadogradnje izvedene tijekom 19. i 20. stoljeća nisu umanjile vrijednost i čitljivost povijesnog ambijenta najstarije komunikacije naselja.

Posebnu pojavu predstavlja parcela na kojoj je sačuvana kuća obitelji Krivonosović Sargojević zvana Pracatovo. Prema komunikaciji orijentirana je užim pročeljem dok se svojim dužim pročelje orijentira prema vrtu. I ovaj je objekt doživio promjene te je južni dio nakon urušavanja novo izveden ali je sjeverni dio unatoč rekonstrukciji i neprimjerene nadogradnje tijekom baroka i u 19. i 20. stoljeću sačuvao dijelove gotičko-renesansne arhitekture i oblikovanja detalja koji naročito dolaze do izražaja u pojavi i oblikovanju portika. To ukazuje na 15./16. stoljeće kao vrijeme izgradnje objekta. Ove odlike čine ga jednim od najvrednijih kulturnih dobara Šipanske Luke. Zbog sadašnjeg nedopustivog stanja potrebna je hitna sanacija koja uključuje i restituciju i privođenje adekvatnoj namjeni sjevernog dijela kompleksa uz obvezno očuvanje i uređenje neizgrađenih vrtnih površina koje ga okružuju.

Obvezna zaštita cjeline poteza pretpostavlja očuvanje svakog pojedinog objekta kao i visokih kamenih zidova koji predstavljaju karakteristični i neotuđivi dio arhitekture i ambijenta.

Građevine poteza uz komunikaciju 15 u vrlo su lošem građevnom stanju, a posebno uglovnica, koja nosi ruralna obilježja najstarijeg graditeljskog sloja. Ovaj objekt kroz specifično riješenu ugaonu poziciju i tome prilagođeno specifično oblikovanje volumena i njegovih pročelja posebno dolazi do izražaja i utječe na prepoznatljivost ambijenta kao i njegovu atraktivnost. Preporuča se kroz sanaciju cijelog poteza očuvati karakteristike i specifičnosti ovog objekta kao jednog od simbola identiteta starog ruralnog sloja izgradnje na istaknutoj ugaonoj poziciji najstarije povijesne jezgre naselja.

Zapadni potez karakterizira recentna izgradnja koja je u povijesni ambijent unijela naglašene volumene dvokatnica. Još je veći kontrast ove izgradnje uočljiv u odnosu na širinu komunikacije 17 na koju su zgrade orijentirane. Osnovni konzervatorski uvjet u ovom slučaju je ne povećavati gabarite ovih zgrada.

PROSTORNA JEDINICA 20

Sjeverni potez uz komunikaciju 18 od broja 151 do 159 karakterizira kontinuirana izgradnja uglavnom ugrađenih objekata koji formiraju njezino pročelje. Stariji sloj izgradnje iz vremena baroka doživio je promjene kroz naknadne adaptacije i nadogradnje, ali su još uvijek naglašena obilježja povijesnog sloja koji je definirao ovu komunikaciju. Ističe se jednokatni kompleks zabatima orijentiran prema zapadu odnosno obali, jedini koji je u ovoj prostornoj jedinici zadržao svoju izvornu orijentaciju.

Ostali objekti zapadnog poteza izgradnje danas su odvojeni od obale hotelskim kompleksom. Izvorno je potez objekata ove prostorne jedinice bio na samoj obali, ali je regulacijom s početka 20. stoljeća proširena obala prema zapadu te je izgrađena tvornica ulja. Recentna regulacija definirala je obalu na kojoj je današnji hotel. Stoga je jedini «svjedok» nekadašnje zapadne orijentacije povijesne strukture prema obali sačuvan kroz volumen i poziciju ranije spomenutog kompleksa. Nastavno na ovaj najzapadniji objekt nastavlja se jednokatna izgradnja osim dvije naglašene dvokatnice 156 i 157. Unutar poteza nalazi se zgrada na broju 152 čiji je sjeverni dio u ruševnom stanju. Na ovoj jednokatnici, danas bez krova, ističu se sačuvani otvori prvog kata profiliranih okvira pri čemu onaj orijentiran na dvorište ima obostrano konzole i menzole. Južni dio objekta je adaptiran i u funkciji a pristupa mu se sa

sjevera (komunikacija 18) kroz portal koji vodi u dvorište parcele, pa dispozicija objekta podsjeća na dispoziciju kuće Pracatovo u prostornoj jedinici 19. Između broja 152 i 155 nalaze se niski objekti uvučeni u parcele prema jugu a prema komunikaciji je visoki kameni zid. Na taj način ostvaren je kontinuitet i homogenost pročelja ove komunikacije. Južno od poteza pružaju se vrtovi parcela te na taj način ovaj sjeverni dio prostorne jedinice u potpunosti definiran te se zahvati mogu kretati od sanacije i održavanja postojećih objekata do poželjne restitucije objekta na broju 152.

U južnom dijelu koji je omeđen komunikacijom 14 izgrađen je početkom 20. stoljeća jednokatni objekt primjerenog volumena i oblikovanja a nastao je na parceli odnosno vrtu starije prizemnice. Sa zapadne strane recentnog objekta je južno pročelje stare povijesne ruralne strukture (poteza) koja je danas zaklonjena hotelskim kompleksom, a nekada je imala zapadnu orijentaciju i činila pročelje na obali.

Južni dio prostorne jedinice 20 zahtijeva intervenciju na prostoru iza hotela koji je zapušten te njegovo uređenje treba uspostaviti i odgovarajući odnos prema staroj povijesnoj strukturi u okvirima karakteristične parcelacije i mjerila povijesne jezgre naselja.

PROSTORNA JEDINICA 21

Prostor ove prostorne jedinice omeđen je komunikacijama 14, 15, 16 i 17. Na relativno velikoj površini javlja se dvojaka parcelacija; u sjevernom dijelu parcele se pružaju u smjeru istok - zapad od komunikacije 15 do 17 dok je u južnom dijelu parcelacija okomito na komunikaciju 14. Izgradnja je rijetka, bez graditeljskih vrijednosti, većim dijelom zapuštena ili ruševna. Pojedini objekti locirani su uz komunikacije osim jedne ruševine u sjevernom dijelu. To je nedefinirana situacija koja zahtijeva uređenje u odgovarajućem odnosu prema povijesnoj strukturi i ambijentu koji ju okružuju.

PROSTORNA JEDINICA 22

Prostor je okružen komunikacijama 11, 13, 14 i 15. Za razliku od prostorne jedinice 21 ovdje se izgradnja javlja u pravilu odmaknuta od komunikacija i to kao slobodno stojeće katnice okružene zelenim vrtovima. Postojeća izgradnja zabilježena je i na katastarskoj izmjeri iz 19. stoljeća. Pri tome je naglašena parcelacija užih izduženih parcela okomito na komunikaciju 15 dok je istočni dio prostorne jedinice podno crkve prikazan kao jedna velika parcela na kojoj sada stoji ruševna jednokatnica. Obzirom da je ova parcela na povišenom terenu potrebno je voditi računa o dopustivim gabaritima koji se neće nametnuti ambijentu župne crkve kao jednom od najvrednijih kulturnih dobara naselja i ugroziti vizure prema crkvi.

PROSTORNA JEDINICA 23

Prostor ove prostorne jedinice pripada kompleksu župne crkve Sv. Stjepana Prvomučenika sa župnim dvorom. Nalazi se na povišenom terenu pomno odabrane lokacije s koje dominira čitavim naseljem kao simbol identiteta i dugog povijesnog kontinuiteta života na ovom prostoru. Kompleks je smješten s južne je strane glavne komunikacije kojom je naselje povezano s povijesnim upravnim sjedištem – župnim dvorom i dalje prema zapadu sa Šipanskim poljem i istočnom lukom Suđurađ. Građevina je izrazito slojevita i u nekoliko navrata dograđivana, spominje se kao «Ecclesia s. Stephani» 1252. godine a župa je ustanovljena 1347. godine.

Pravokutna je kamena građevina koja ima s istočne strane četvrtastu apsidu a sa zapadne strane uz glavno pročelje prizidan je zvonik. U crkvi se nalazi venecijanski rad iz 15. stoljeća - slika «Bogorodica se klanja djetetu Isusu» a posjeduje i nekoliko vrijednih slika i od domaćih majstora. Objekt crkve izraziti je akcent u prostoru koji je prisutan u svim karakterističnim vizurama a mjerilo postojeće izgradnje nije ugrozilo ovu kvalitetu i karakteristiku u prostoru naselja.

Zaštita podrazumijeva kako odgovarajuće održavanje jednog od najvrednijih kulturnih dobara Šipanske Luke tako i očuvanje slike naselje upravo kroz zaštitu vizura prema ovom kompleksu.

PROSTORNA JEDINICA 24

Odvojeno od povijesne jezgre naselja s njezine južne strane izgrađen je kompleks objekata do kojih je nekada vodila isključivo komunikacija 19. Danas je položaj ovog kompleksa poprimio veći značaj jer se nalazi na izloženoj poziciji uz recentnu komunikaciju 20 kojom se s južne strane pristupa naselju odnosno hotelu. Sklop građevina prikazan i na katastarskoj karti iz 19. stoljeća formira kvalitetnu urbanističko-arhitektonsku cjelinu starijeg graditeljskog sloja koji pripada periodu 17. i 18. stoljeća. Djelomično ruševni zapušteni sklop potrebno je sačuvati, sanirati i restituirati a nekvalitetne prigradnje ukloniti kako bi se omogućila kvalitetna prezentacija ovog kulturnog dobra. Ostali objekti ove prostorne jedinice nemaju većeg značaja, prihvatljivog su mjerila i uklopljeni u zelenilo te ne remete sklad povijesnog ambijenta.

PROSTORNA JEDINICA 25

Južnu obalu naselja karakterizira izgradnja obiteljskih zgrada novijeg vremena uglavnom uklopljenih u zelenilo koje su prihvatljivog mjerila te doprinose kvaliteti i ugođaju ambijenta šetnice. Ističe se kompleksa ljetnikovca Sorgo-Selem na čijem su pročelju sačuvani elementi renesansne kamene plastike karakteristične za razdoblje 16. stoljeća. Objekti kompleksa su sanirani i uređeni a u zidu prema obali je vidljiv orsan i iznad njega terasa. Radi se o sačuvanom, vrijednom i tipičnom primjeru dubrovačkog ljetnikovca kakvi su u 15. i 16. stoljeću u znatnom broju bili građeni na otoku Šipanu, u Šipanskom polju ali i u samom naselju Šipanska Luka. Zbog neospornih kulturno-povijesnih i urbanističko-arhitektonskih vrijednosti kompleks je zaštićen kao kulturno dobro.

Prenaglašenim volumenom i neadekvatnom dispozicijom izdvajaja se objekt istočno od vrijednog kompleksa ljetnikovca kao i dvije jednokatnice koji su locirane također suviše blizu šetnice odnosno bez odgovarajućih predvrtova.

Dimenzije i oblik svih parcela ove prostorne jedinice morali su se prilagoditi prostornim mogućnostima i terenskoj konfiguraciji. Stoga su parcele širom stranom orijentirane prema obali što ima za posljedicu nizanje rahle izgradnje s bogato ozelenjenim vrtovima. Ova izgradnja svojim karakteristikama i mjerilom predodredila je svaku daljnju intervenciju u prostoru koja ne bi smjela izlaziti izvan zadanih okvira i karakteristika.

PROSTORNA JEDINICA 26

Najjužniju prostornu jedinicu čini neizgrađeni prostor južno od povijesne jezgre zvan Fratija unutar kojeg se nalazi arheološki lokalitet s ostacima pretpostavljene «villae rusticae». Obzirom na to intervencije na ovom području ne mogu se vršiti bez dozvole nadležnog tijela za zaštitu kulturne baštine. Isto je tako važno naglasiti da je u budućem uređenju ove prostorne jedinice potrebno ostvariti kvalitetan odnos prema mjerilu i karakteru povijesne jezgre.

Unutar opisanih prostornih jedinica moguće je konstatirati da se u najvećoj mjeri održala stoljetna podjela zemljišta, karakteristična parcelacija kao i slojevita povijesna struktura. I dok su se organizacija parcela i odnos izgrađenih i neizgrađenih površina pokazali mnogo ustrajni i poprimili karakter tradicije, povijesno graditeljstvo bilo je podložnije promjenama. Tako se u istoj prostornoj jedinici mogu naći sačuvani vrijedni kompleksi i sačuvane povijesne građevine pokraj adaptiranih, dograđenih ili pak zapuštenih pa čak i ruševnih objekata. U

takvoj situaciji izdvojene su tri kategorije prostora ovisno o stupnju sačuvane izvornosti kako parcela tako i građevina. To su:

- Sačuvana karakteristična organizacija prostora i struktura

Prostorne jedinice ili njihovi dijelovi na optimalan način prezentiraju karakteristike, vrijednosti i specifičnosti koje daju osobnost i prepoznatljivost naselju kao vrijednoj povijesnoj cjelini. Ove činjenice obvezuju na čuvanje i održavanje kako prostora tako i pripadajuće strukture u smislu karakteristične parcelacije, organizacije parcele ili kompleksa i odnosa izgrađenih i neizgrađenih prostora a posebno na očuvanje većih vrtnih površina kao izrazitih elemenata identiteta Šipanske Luke. Građevine je potrebno održavati, ne dograđivati i mijenjati njihova graditeljsko-oblikovna svojstva, a zahvate sanacije izvoditi korištenjem srodnih materijala i oblika kako bi sačuvali svoje izvorne karakteristike. Kako se radi o dovršenim i definiranim prostorima odnosno parcelama nije prihvatljivo interpoliranje novih volumena, a poželjno je uklanjanje nekvalitetnih ili recentnih zgrada i sadržaja.

Područje groblja izdvaja se kako funkcijom tako i organizacijom i oblikovanjem prostora. Vrijednost prostora izražena je u obradi i korištenju neizgrađenih površina (maslinika) kao kvalitetnog okruženja starog groblja koje u cjelini i po pojedinačnim grobnim spomenicima predstavlja izrazitu i specifičnu kvalitetu Šipanske Luke. Zaštita podrazumijeva očuvanje ovog prostora u svim elementima i dijelovima koji ga određuju kao kulturno dobro.

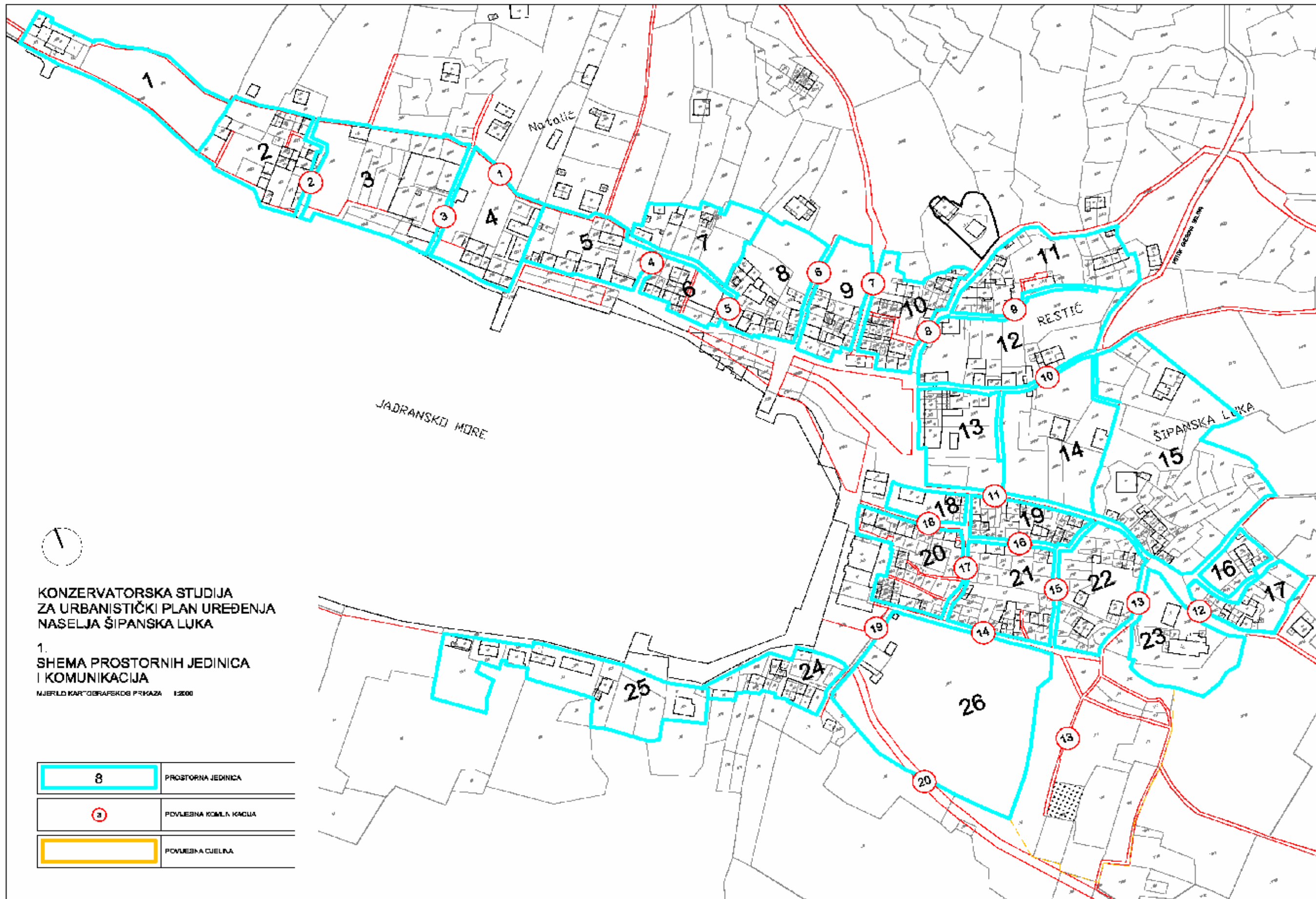
- Djelomično sačuvana povijesna organizacija prostora i struktura

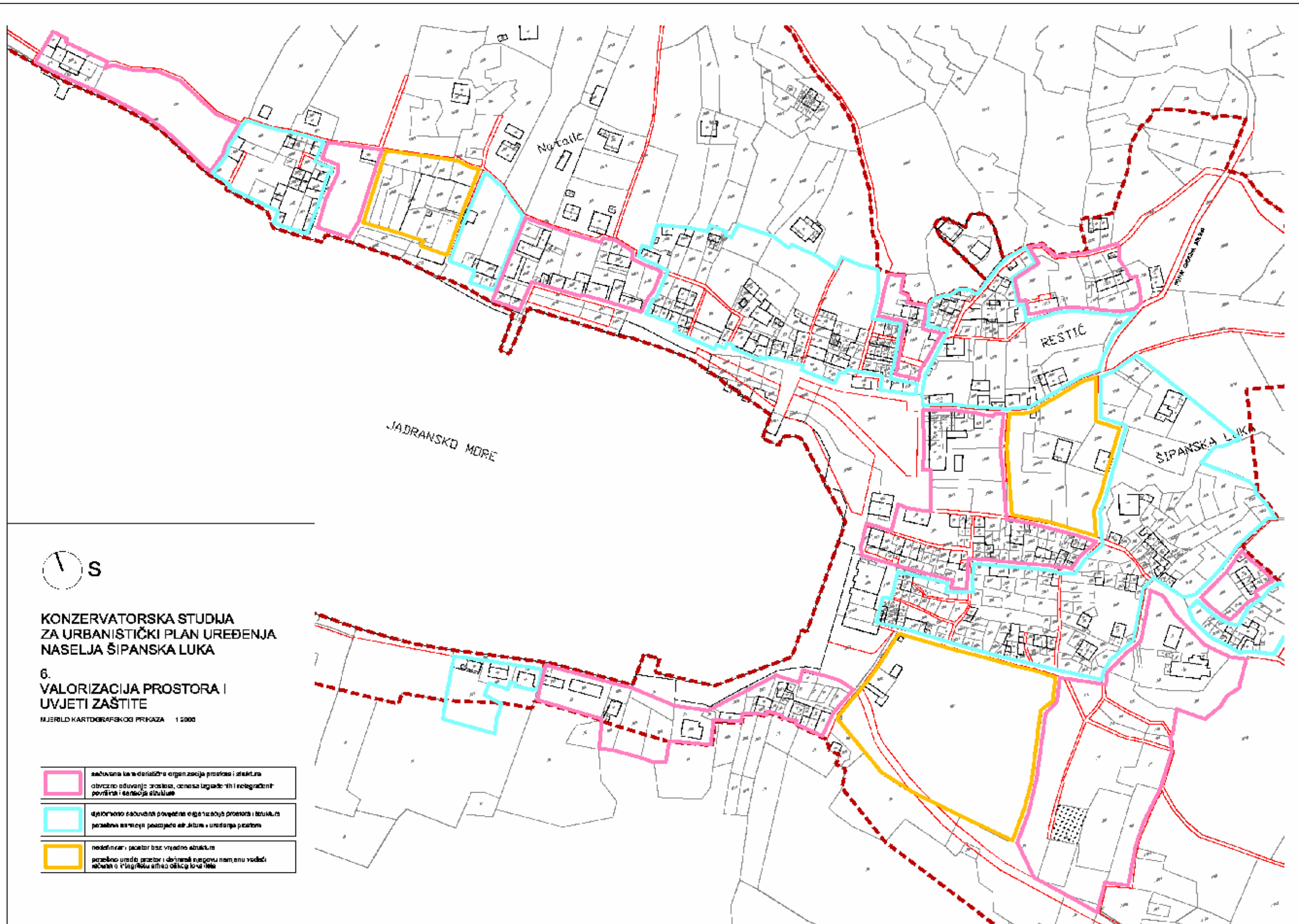
Na uglavnom sačuvanoj povijesnoj parcelaciji nalazimo uz pojedine povijesne građevine sačuvanih graditeljsko-tipoloških pa i stilskih odlika značajan broj građevina izmijenjenih kroz adaptacije pa i dogradnje ali još uvijek u povijesnim okvirima i mjerilu. U takvim uvjetima nužno je prvenstveno sačuvane kvalitetne primjere povijesnog graditeljstva sačuvati i sanirati, a izrazite degradacije pojedinih građevina ukloniti ili odgovarajuće preadaptirati u duhu i mjerilu povijesnog graditeljstva. Na neprimjerenim interpolacijama poželjan je i dopustiv svaki zahvat kojim će se umanjiti konflikti u prostoru, a eventualna izgradnja na neizgrađenim prostorima moguća je u skladu s dispozicijom i organizacijom izgrađenih okolnih parcela te mjerilom i gabaritima koji proizlaze iz karakteristika povijesnog sloja i prostora. I ovdje je bitno ukazati na potrebu očuvanja i njegovanja karakterističnih vrtnih površina kao nedjeljivog elementa prostornog identiteta naselja.

- Nedefinirani prostor bez vrijedne strukture

Radi se o većim neizgrađenim površinama koje nemaju kvalitetu oblikovanog prostora, nemaju jasno definiranu parcelaciju, a izostala je i izgradnja. Ovi prostori nalaze se unutar povijesne cjeline te intervencije na njima mogu bitno utjecati na integritet povijesne cjeline i sliku naselja. U navedenim slučajevima potrebno je utvrditi namjenu prostora a eventualna nova izgradnja mora uspostaviti kvalitetan odnos prema obližnjim definiranim prostornim jedinicama, i njihovom povijesnom strukturom. Posebno je važno da eventualna nova izgradnja svojim gabaritima ne zakloni vrijedne vizure koje na najsugestivniji način čuvaju i prezentiraju karakterističnu sliku naselja kao izraziti element njegovog povijesnog i prostornog identiteta.

(Vidi grafičke prikaze 1 i 6)

**KONZERVATORSKA STUDIJA
ZA URBANISTIČKI PLAN UREĐENJA
NASELJA ŠIPANSKA LUKA**

**6.
VALORIZACIJA PROSTORA I
UVJETI ZAŠTITE**

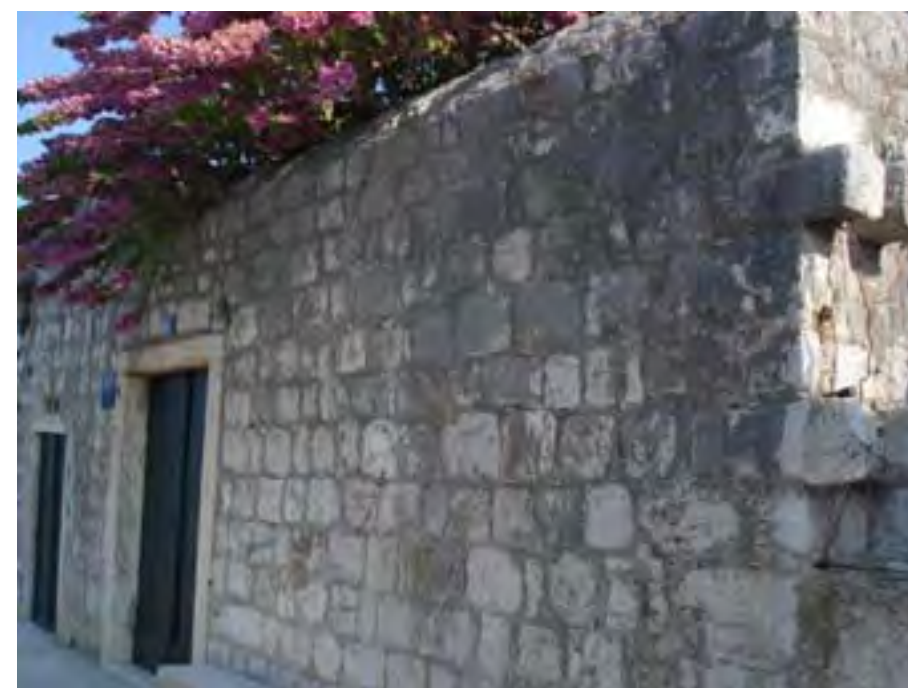
MJERILU KARTOGRAFISKOG PRIKAZA 1:2000

	sačuvana kulturno-istorijska organizacija prostora i struktura obvezno održavanje arhitekture, ornosa i izgleda tih i neizgrađenih površina i senioja struktura
	dijelomno sačuvani pojedinačni objekti i struktura potrebna za očuvanje postojećih struktura i uređenja prostora
	neodržavanje: prostor bez vrijedne strukture potrebno uređenje prostora i održavanje njegove namjene vodeći računa o fizičkoj i kulturnoj vrijednosti

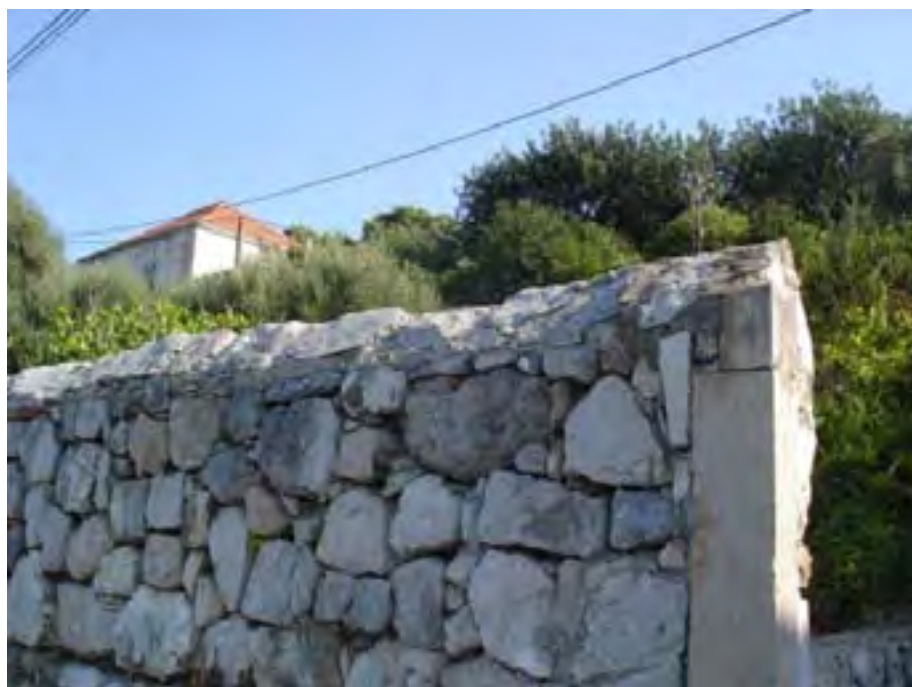

PROSTORNA JEDINICA 1
ŠIPANSKA LUKA 2009

PROSTORNA JEDINICA 2
ŠIPANSKA LUKA 2009

PROSTORNA JEDINICA 2
ŠIPANSKA LUKA 2009

PROSTORNA JEDINICA 2
ŠIPANSKA LUKA 2009

PROSTORNA JEDINICA 3
ŠIPANSKA LUKA 2009

PROSTORNA JEDINICA 4
ŠIPANSKA LUKA 2009

PROSTORNA JEDINICA 4
ŠIPANSKA LUKA 2009

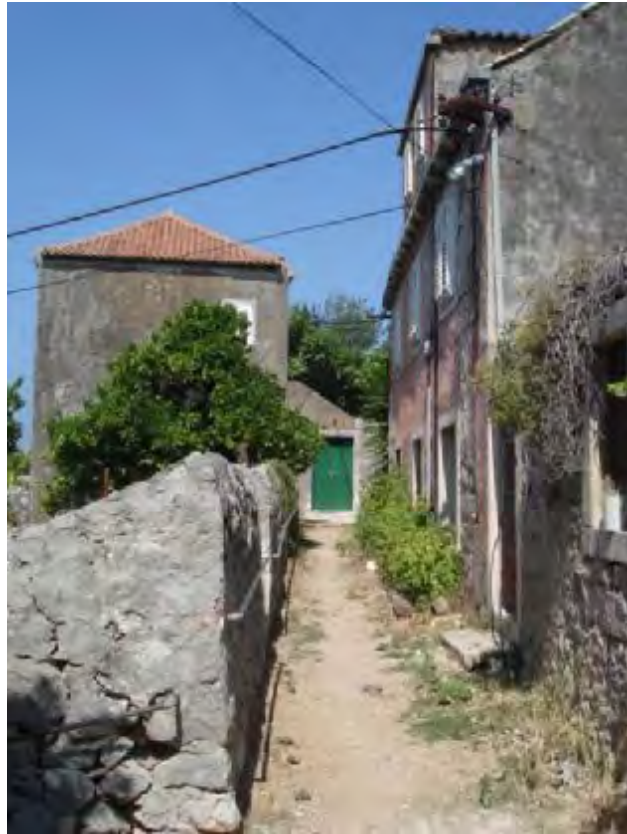
PROSTORNA JEDINICA 4
ŠIPANSKA LUKA 2009

PROSTORNA JEDINICA 5
ŠIPANSKA LUKA 2009

PROSTORNA JEDINICA 5
ŠIPANSKA LUKA 2009

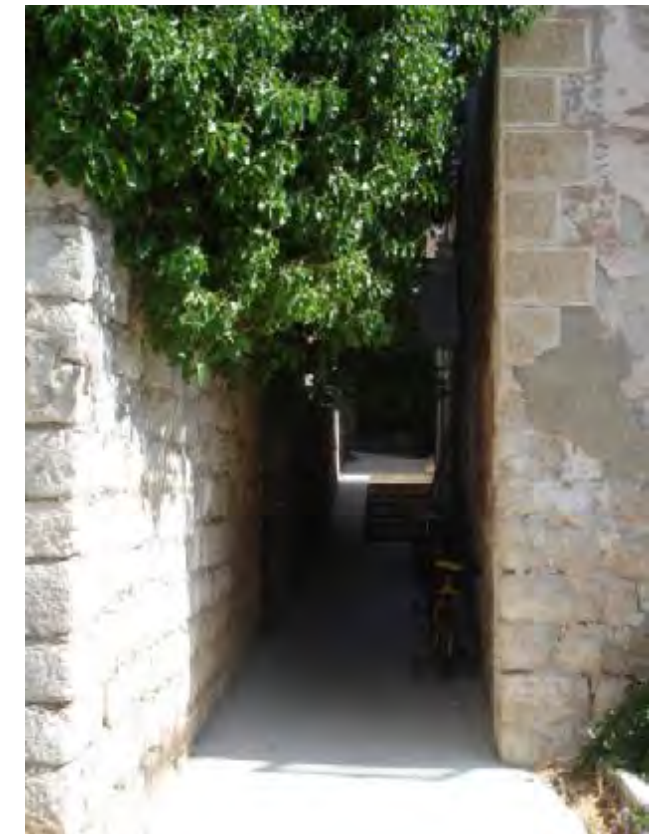
PROSTORNA JEDINICA 5
ŠIPANSKA LUKA 2009

PROSTORNA JEDINICA 6
ŠIPANSKA LUKA 2009

PROSTORNS JEDINICA 6
ŠIPANSKA LUKA 2009

PROSTORNA JEDINICA 6
ŠIPANSKA LUKA 2009

PROSTORNA JEDINICA 7
ŠIPANSKA LUKA 2009

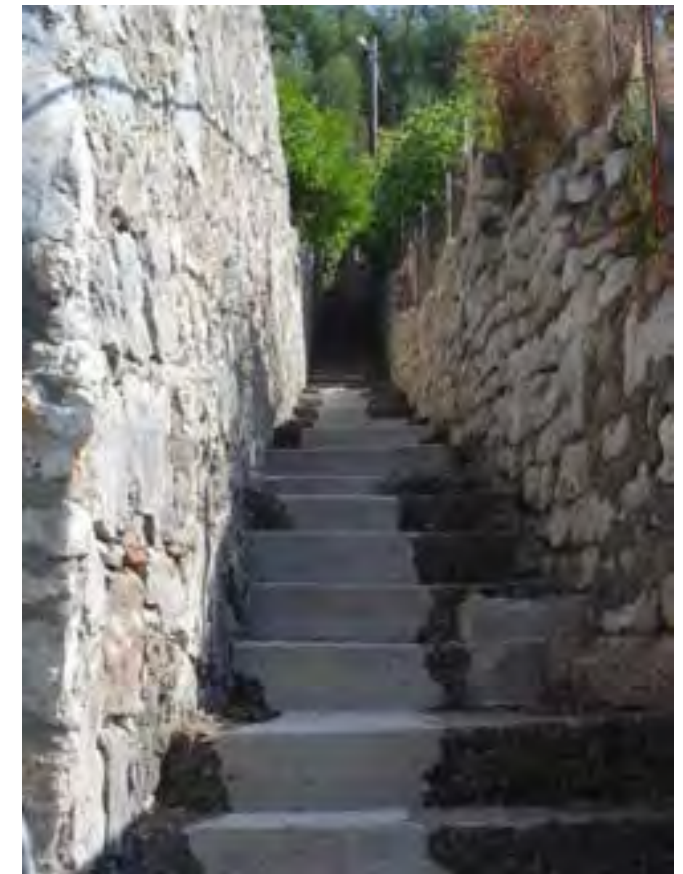
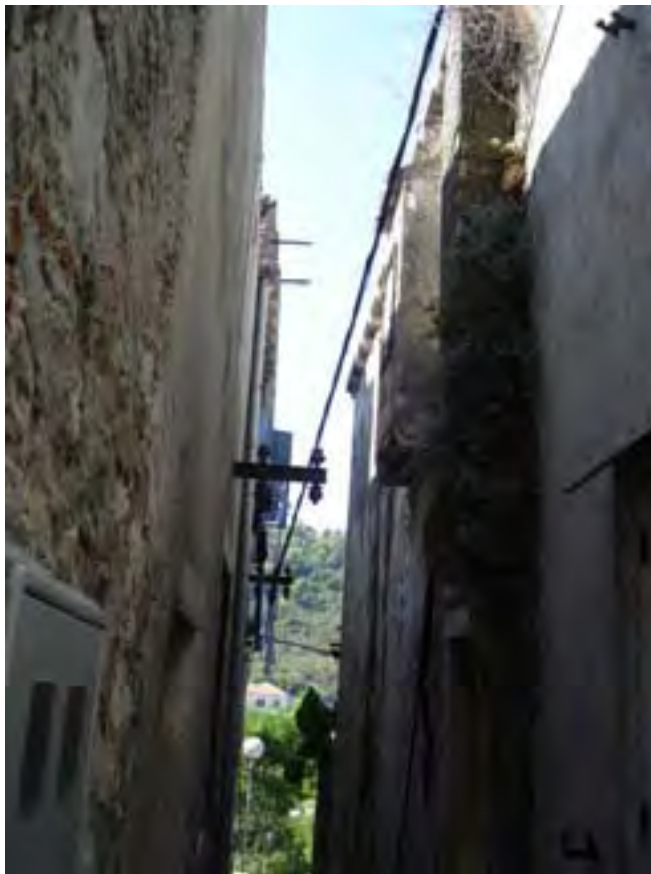
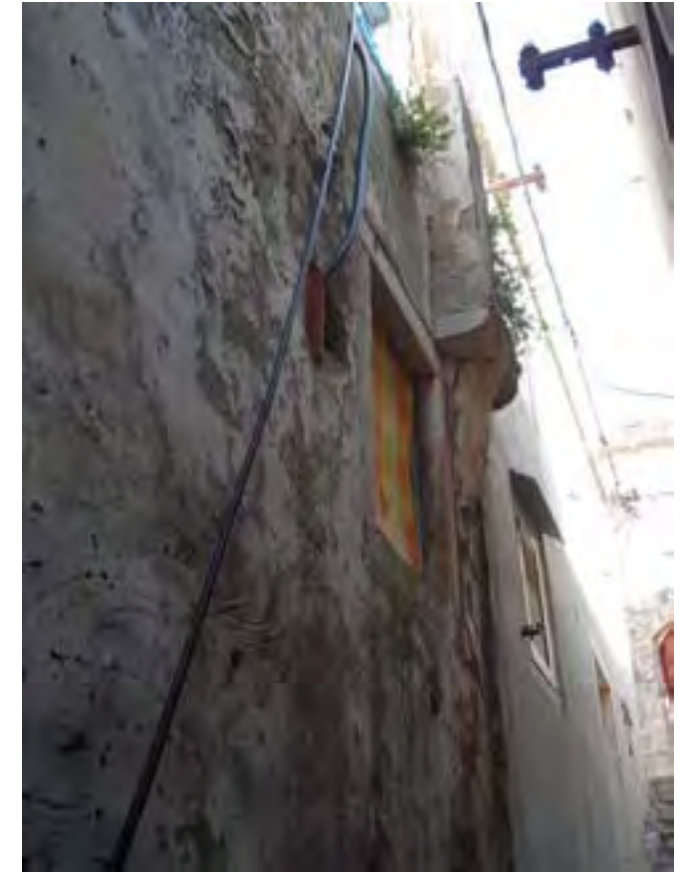

KOMUNIKACIJA 5

KOMUNIKACIJA 6

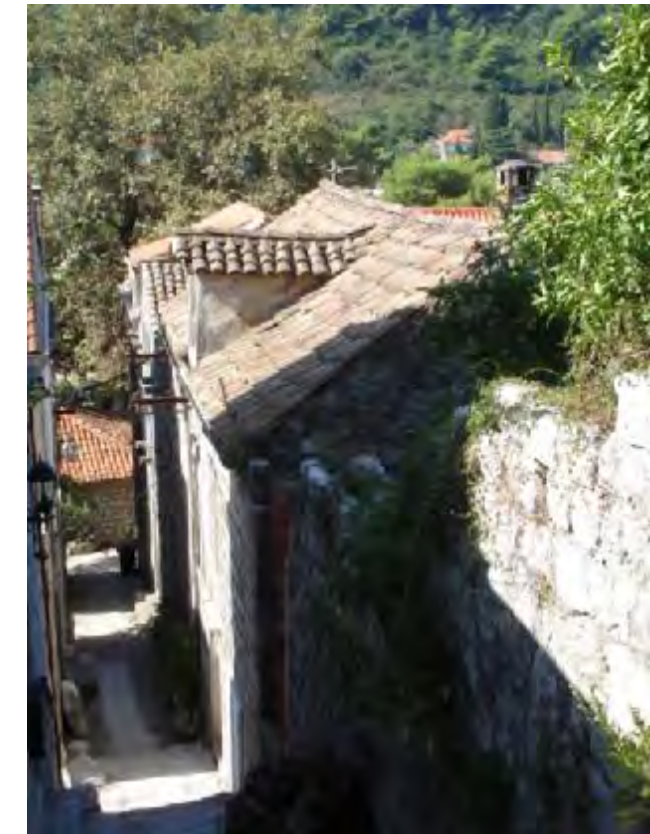
PROSTORNA JEDINICA 8 JUG
ŠIPANSKA LUKA 2009

PROSTORNA JEDINICA 8 ISTOK
ŠIPANSKA LUKA 2009

PROSTORNA JEDINICA 8 ZAPAD
ŠIPANSKA LUKA 2009

PROSTORNA JEDINICA 9 ISTOK
ŠIPANSKA LUKA 2009

PROSTORNA JEDINICA 9 JUG
ŠIPANSKA LUKA 2009

PROSTORNA JEDINICA 9 ZAPAD
ŠIPANSKA LUKA 2009

PROSTORNA JEDINICA 10 ISTOK
ŠIPANSKA LUKA 2009

PROSTORNA JEDINICA 10 JUG
ŠIPANSKA LUKA 2009

PROSTORNA JEDINICA 10 ZAPAD
ŠIPANSKA LUKA 2009

ODVOJAK I

ODVOJAK II
PROSTORNA JEDINICA 10
ŠIPANSKA LUKA 2009

SJEVERNA KOMUNIKACIJA 7

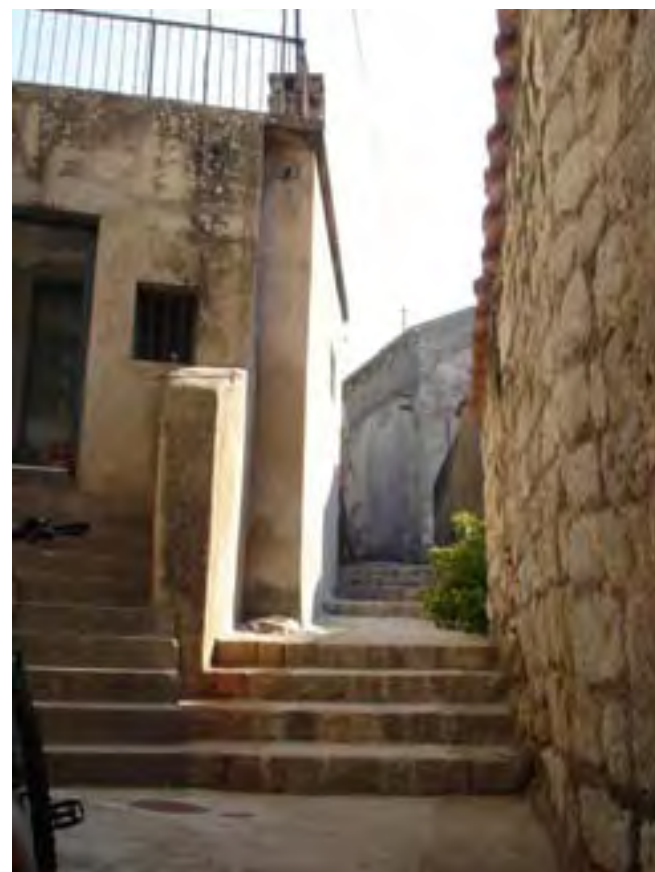

PROSTORNA JEDINICA 10
VIZURE IZ 7
ŠIPANSKA LUKA 2009

LJETNIKOVAC ALTESTI
PROSTORNA JEDINICA 11
ŠIPANSKA LUKA 2009

PROSTORNA JEDINICA 11
ŠIPANSKA LUKA 2009

PROSTORNA JEDINICA 11
ŠIPANSKA LUKA 2009

PROSTORNA JEDINICA 11
ŠIPANSKA LUKA 2009

PROSTORNA JEDINICA 12
ŠIPANSKA LUKA 2009

PROSTORNA JRDINICA 12
ŠIPANSKA LUKA 2009

PROSTORNA JEDINICA 13
ŠIPANSKA LUKA 2009

PROSTORNA JEDINICA 13
ŠIPANSKA LUKA 2009

PROSTORNA JEDINICA 14

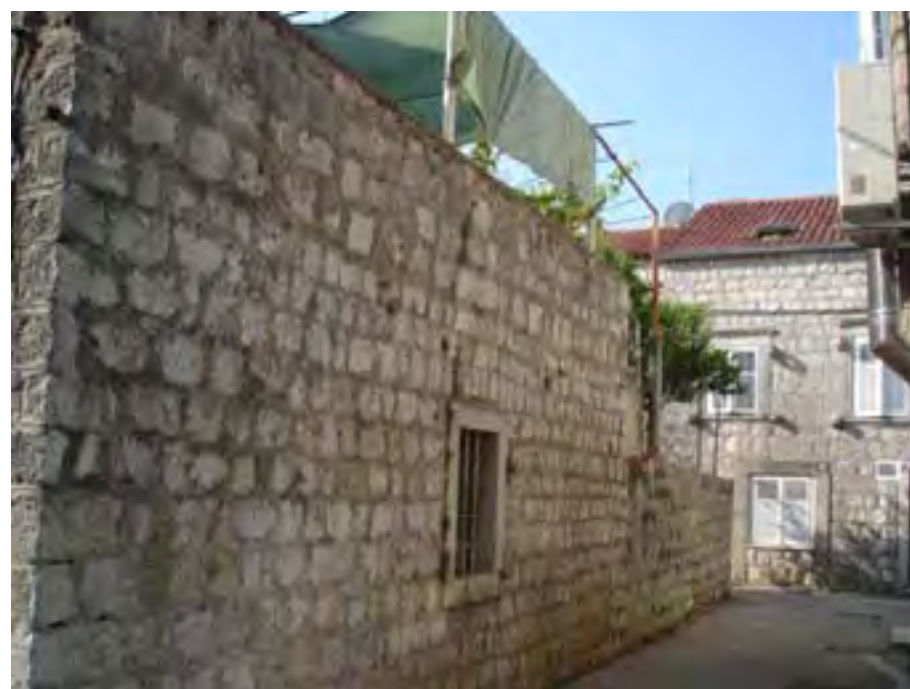
PROSTORNA JEDINICA 17
ŠIPANSKA LUKA 2009

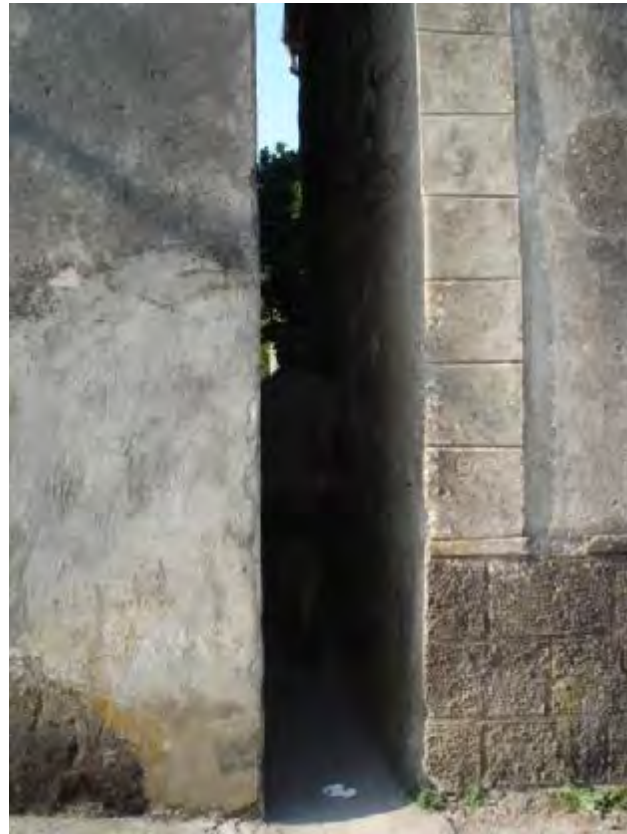
PROSTORNA JEDINICA 15
ŠIPANSKA LUKA 2009

PROSTORNA JEDINICA 16
ŠIPANSKA LUKA 2009

PROSTORNA JEDINICA 18
ŠIPANSKA LUKA 2009

PROSTORNA JEDINICA 18
ŠIPANSKA LUKA 2009

PROSTORNA JEDINICA 19
ŠIPANSKA LUKA 2009

PROSTORNA JEDINICA 19
ŠIPANSKA LUKA 2009

PROSTORNA JEDINICA 19
ŠIPANSKA LUKA 2009

KOMUNIKACIJA 16

KOMUNIKACIJA 16
PROSTORNA JEDINICA 19
ŠIPANSKA LUKA 2009

PROSTORNA JEDINICA 20
ŠIPANSKA LUKA 2009

PROSTORNA JEDINICA 20
ŠIPANSKA LUKA 2009

PROSTORNA JEDINICA 20
ŠIPANSKA LUKA 2009

POGLED IZ KOMUNIKACIJE 14

KUĆNI BROJ 139

POGLED IZ KOMUNIKACIJE 15
PROSTORNA JEDINICA 21
ŠIPANSKA LUKA 2009

POGLED IZ KOMUNIKACIJE 17

KOMUNIKACIJA 16
PROSTORNA JEDINICA 21
ŠIPANSKA LUKA 2009

PROSTORNA JEDINICA 22
ŠIPANSKA LUKA 2009

PROSTORNA JEDINICA 23
ŠIPANSKA LUKA 2009

PROSTORNA JEDINICA 24
ŠIPANSKA LUKA 2009

PROSTORNA JEDINICA 25
ŠIPANSKA LUKA 2009

HOTEL

OPĆINSKI DOM IZ 1907.
ŠIPANSKA LUKA 2009

NARUČITELJ:	GRAD DUBROVNIK Pred Dvorom 1 20000 DUBROVNIK
INVESTITOR:	BKS projekt d.o.o. Sveti Duh 174 10000 ZAGREB
IZVRŠITELJ:	URBANISTIČKI ZAVOD GRADA ZAGREBA d.o.o. 10000 ZAGREB Britanski trg 12
ODGOVORNI VODITELJ:	ZORAN HEBAR, dipl.ing.arh.
RADNI TIM:	ZORAN HEBAR, dipl.ing.arh. MIROSLAV ŠRENG, građ.tehn. BORIS MOŠTAK, ing.građ. MARIJA ŠOŠTARKO, tehn.crtač ANKICA VUČIĆ, građ. tehničar SLOBODAN ĐURKOVIĆ, dipl.ing.prom. MOMIR PAVLETIĆ SLOBODAN, dipl.ing.agr.-ured.kraj.
FOTOGRAFIJE:	ZORAN HEBAR, dipl.ing.arh. MIROSLAV ŠRENG, građ.tehn. BORIS MOŠTAK, ing.građ.
OBRADA TEKSTA:	VIŠNJA ŽUGAJ, stenodaktilograf
DIREKTOR:	LUKA ŠULENTIĆ, mag.ing.arh.

Zagreb, studeni 2010.

Županija: DUBROVAČKO - NERETVANSKA Grad: DUBROVNIK	
Naziv prostornog plana: URBANISTIČKI PLAN UREĐENJA ŠIPANSKA LUKA	
Program mjera za unapređenje stanja u prostoru Grada Dubrovnika (Službeni glasnik Grada Dubrovnika br. 11/05 i 3/07)	Odluka Gradskog vijeća Grada Dubrovnika o donošenju Urbanističkog plana uređenja (Službeni glasnik Grada Dubrovnika br. 10/10) od 27.12.2010.
Javna rasprava obavljena je: 10.03.2010. i 11.03.2010. (Službeni glasnik Grada Dubrovnika br. 2/10)	Javni uvid održan od 15.02.2010. do 16.03.2010.
Pečat tijela odgovornog za provođenje javne rasprave: <div style="text-align: center;">M.P.</div>	Odgovorna osoba za provođenje javne rasprave: <div style="text-align: center;">_____</div> <div style="text-align: center;">Jelena Lončarić, dipl.prav.</div>
Suglasnost na plan prema čl. 24. i 26.b. Zakona o prostornom uređenju i gradnji (NN br. 76/07 i 38/09). Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva Klasa: 350-02/10-13/91, Ur. broj: 531-06-10-05, od 17.11.2010.	
Pravna osoba koja je izradila plan: <div style="text-align: center;">URBANISTIČKI ZAVOD GRADA ZAGREBA d.o.o. ZAGREB, Britanski trg 12</div>	
Pečat pravne osobe koja je izradila plan: <div style="text-align: center;">M.P.</div>	Odgovorna osoba: <div style="text-align: center;">_____</div> <div style="text-align: center;">Luka Šulentić, dipl.ing.arh.</div>
Odgovorni voditelj: <div style="text-align: center;">Zoran Hebar, dipl.ing.arh.</div>	
Stručni tim Urbanističkog zavoda grada Zagreba d.o.o. u izradi plana: 1. Zoran Hebar, dipl.ing.arh. 2. Miroslav Šreng, građ.tehn. 3. Boris Moštak, ing.građ. 4. Slobodan Đurković, dipl.in.prom. 5. Momir Pavletić Slobodan, dipl.ing.agr-uređ.krajobr.	
Pečat Gradskog vijeća Grada Dubrovnika: <div style="text-align: center;">M.P.</div>	Predsjednica Gradskog vijeća Grada Dubrovnika: <div style="text-align: center;">_____</div> <div style="text-align: center;">Olga Muratti</div>
Istovjetnost ovog prostornog Plana s izvornikom ovjerava: <div style="text-align: center;">_____</div> <div style="text-align: center;">(ime, prezime, potpis)</div>	Pečat nadležnog tijela: <div style="text-align: center;">M.P.</div>

REPUBLIKA HRVATSKA
 MINISTARSTVO KULTURE
 UPRAVA ZA ZAŠTITU KULTURNE BAŠTINE
 KONZERVATORSKI ODJEL U DUBROVNIKU

KLASA: UP/I-612-08/08-05/57
 URBROJ: 532-04-21/15-AB-08-01

Dubrovnik, 25. studenog 2008

Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Dubrovniku, na temelju članka 10. stavka 1., a u vezi s člankom 6. stavkom 1. točka 9. Zakona o zaštiti i očuvanja kulturnih dobara ("Narodne novine" br.69/99, 151/03 i 157/03), po službenoj dužnosti, donosi:

RJEŠENJE

1. Povijesna cjelina naselja Luka Šipanska, omeđena katastarskim čest. zem. 473, 474, 2785, čest. zgr. 181, 442, 169/2, čest. zem. 438/1, 585/2, 437/2, 437/1, 429, 428, 2791, 416, preko čest. zem. 9999/17, čest. zem. 412/1, čest. zgr. 124/1, 124/2, 123, 116, dio uosl. zem. 2793/1, čest. zem. 391/2, čest. zgr. 113/2, čest. zem. 388/2, 386/2, 387/1, dio čest. zem. 2843, čest. zgr. 457, čest. zem. 337/7, 337/6, 334/8, 357, 351/1, 351/2, 349/2, 349/1, dio čest. zem. 2810, čest. zem. 238, 239, 242, preko čest. zem. 2796/1, čest. zem. 250, 249, dio čest. zem. 2797, čest. zem. 2799, 80/1, čest. zgr. 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, čest. zem. 68/3, 70, 2876, 64, preko čest. zem. 60, čest. zem. 61, 59/2, 59/1, 57/1, 54, 53/2, 53/1, 2877, 58, 2874, 2873, 2788/8, 2788/3, 2788/5, 421/1, 423/2, 424/2, 421/2, 425/2, 425/1, 2788/5, 446/3, 446/4, 2788/4, 2788/1, 457/2, 458/2, 2787, 2788/7, sve k.o. Luka Šipanska, stavlja se pod

preventivnu zaštitu

do 25. studenoga 2011., odnosno do donošenja rješenja o utvrđivanju svojstva kulturnog dobra.

2. Preventivna zaštita odnosi se na područje unutar prostornih meda područja omeđenog katastarskim česticama navedenim u točki 1. ovog rješenja, a prema sustavu mjera zaštite za vrednovanje kulturnih dobara, temeljem članka 27. Pravilnika o Registru kulturnih dobara Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 37/01).

2.1. Djelomična zaštita povijesnih struktura (zona B) obuhvaća zone omeđene sljedećim katastarskim česticama:

- čest. zem. 473, čest. zgr. 208, čest. zem. 474, 472;
- čest. zem. 2788/1, čest. zgr. 193/2, čest. zem. 452/1, čest. zgr. 187, čest. zem. 451, 9999/96, 449/2, 448/1, 444, 443, 442/1, 412/2, čest. zem. 2788/1, 9999/32, čest. zgr. 186, 175, čest. zem. 434, 433, 431, 2788/1, čest. zgr. 155, 161, 157, 158, preko čest. zem. 2791, čest. zem. 9999/37, čest. zgr. 140, čest. zem. 417, 418, čest. zgr. 137, preko čest.

zem. 9999/17, čest. zgr. 136/1, 136/3, 135/2, čest. zem. 413/3, 413/2, 413/1, preko čest. zem. 2793/1, čest. zem. 9999/71, 334/1, 334/2, 9999/71, 387/2, 406, 407/2, čest. zgr. 100, 58/1, preko čest. zem. 2843, čest. zem. 334/7, 334/4, preko čest. zem. 2796, čest. zgr. 79/3, 76, 75, čest. zem. 333, 332, 331, čest. zgr. 73/5, čest. zem. 439, čest. zgr. 73/1, 73/2, 73/3, čest. zem. 9999/131, 2799, 292/1, 293, 9999/64, čest. zgr. 37/1, 37/2, čest. zem. 295/3, 299, 300/2, 300/1, 303/1, 9999/32, čest. zgr. 51, čest. zem. 304, 305, čest. zgr. 449/2, 449/1, 48/1, 48/3, 48/4, 49/3, 49/4, 50, čest. zem. 9999/52, čest. zgr. 53/2, 53/3, 53/4, čest. zem. 321/1, 2799/7, 2785/5, 2788/5, 421/1, 423/2, 424/2, 421/2, 425/2, 425/1, 2788/5, 446/3, 446/4, 2788/4

- Iz obuhvata zone B izuzeta je katastarska čest. zem. 2785/2;
- čest. zgr. 181, 441;
- čest. zem. 245, čest. zgr. 16, 15/2, 15/1, 14/2, 14/1, čest. zem. 244/2, 244/1;
- čest. zem. 248/1, 248/2, 249;
- čest. zgr. 45, čest. zem. 2802, 76, 77, 78, 2802, 79, 2802, čest. zgr. 40, 41, 42, 43, čest. zem. 2802, čest. zgr. 44
- čest. zgr. 264, 265, čest. zem. 54 svo k.o. Luka Šipanska

Pojedinačno zaštićena kulturna dobra unutar zone B:

- Crkva sv. Stjepana Prvomučnika, KLASA: UP/I-612-08/01-01/300
- Crkva sv. Antuna, KLASA: UP/I-612-08/01-01/98
- Ljetnikovac Sorju - Selem, KLASA: UP/I-612-08/01-01/69

Preventivno zaštićena kulturna dobra unutar zone B:

- Kuća Krivososović - Sargojević zvana Pragalovo, KLASA: UP/I-612-08/39-01/22

- Sustav mjera zaštite za navedenu zonu B

Uvjetuje se u dijelovima kulturno – povijesne cjeline koji sadrže vrijedne elemente povijesnih struktura različitog stupnja očuvanosti. Sustavni mjera zaštite u ovoj zoni, odnosno zonama koje se nalaze na području kulturno povijesne cjeline unutar prostornih meda, utvrđenih rješenjem o utvrđivanju svojstva kulturnog dobra, uvjetovat će se zaštita i očuvanje osnovnih elemenata povijesne planske matrice i karakterističnih skupina građevina, pojedina građevina i drugih, za ukupnost određene kulturno – povijesne cjeline važnih vrijednosti, a prije svega ostala građevina i sklopova, gabarita i povijesnih sadržaja. Na području ove zone uvjetovat će se intervencije u smislu prilagođavanja funkcija i sadržaja suvremenim potrebama, ali bez bitnih fizičkih izmjena sačuvanih elemenata povijesnih struktura. Prihvatljive su metode konzervacije, rekonstrukcije, interpozicije, rekonpozicije i integracije u cilju povezivanja povijesnih s novim strukturama i sadržajima koji proizlaze iz suvremenih potreba.

2.2. Ambijentalna zaštita (zona C) obuhvaća zone omeđene sljedećim katastarskim česticama:

- čest. zem. 2788/7, 479, 2785, 439, čest. zgr. 169/2, čest. zem. 438/1, 585/2, 437/2, 437/1, 429, 428, 2791, 415, preko čest. zem. 9999/17, čest. zem. 412/1, čest. zgr. 124/1, 124/2, 123, 116, dio čest. zem. 2793/1, čest. zem. 391/2, čest. zgr. 113/2, čest. zem. 388/2, 386/2, 387/1, dio čest. zem. 2843, čest. zgr. 457, čest. zem. 337/7, 337/6, 334/8, 357, 351/1, 351/2, 349/2, 349/1, dio čest. zem. 2810, čest. zem. 238, 239, 242, preko čest. zem. 2796/1, čest. zem. 250, 2796/1, 2797, čest. zem. 2799, 80/1, čest. zgr. 39, čest. zem. 80/1, preko čest. zem. 2802, 2873, 2874, 2875, čest. zem. 68/3, 70, 2876, 64, preko čest. zem. 60, čest. zem. 61, 59/2, 59/1, 57/1, 57/2, 2877, 53/2, 53/1, 2877, 58, 2874, 2873, 2788/8, 2799, 257, 258, 260/1, 2798, 261, 262, 274/1, 274/2, 273/1, 272, 270, 2756, 334/1,

preko čest. zem. 2843, čest. zgr. 444, čest. zem. 4011, 4016, 3972, 3977, 3962, 3921, čest. zgr. 1122, 1121, čest. zem. 392, 2793/1, 395, 395, 397, 402, 402, 401, čest. zgr. 1003, 1002, čest. zgr. 106, čest. zem. 4001, preko čest. zem. 2793/1, čest. zem. 4101, 4102, 4103, čest. zgr. 123, 125/1, čest. zem. 4121, preko čest. zem. 9999/17, čest. zem. 415, preko čest. zem. 2791, čest. zgr. 159, 160, 166, čest. zem. 2785, 440, 441, 2/85, 453, čest. zgr. 193/1, čest. zem. 454, čest. zgr. 194, čest. zem. 457/2, 458/2, 2787, 2786/1, sve k.o. Luka Šipanska

Iz obuhvata zone C izuze se su zone omeđene sljedećim katastarskim česticama:
- čest. zem. 245, čest. zgr. 15, 15/2, 15/1, 14/2, 14/1, čest. zem. 244/2, 244/1 sve k.o. Luka Šipanska, omeđene zonom B.

- Sustav mjera zaštite za navedenu zonu C
Ambijentalna zaštita uvjetuje se u dijelovima kulturno-povijesne cjeline (zona C) s prirođenim povijesnim strukturama ili bez značajnih primjera povijesne izgradnje, koji osiguravaju kvalitetna i funkcionalna prezentaciju kulturno-povijesnih vrijednosti zona polupune ili djelomične zaštite (zona A i B). Na područja ove zone prihvatljive su sve intervencije, uz pridržavanje osnovnih načela zaštite kulturno-povijesne cjeline. Pri radovima na uređenju prostora prihvatljivi su metode obnove postojećih struktura i izgradnja novih, uz uvjet očuvanja ambijentalnih karakteristika kulturno-povijesne cjeline, napose ladanjskih oblika, krajobraznog karaktera i harmoničnog sklada cjeline.

Katastarski plan s utraženim prostorima međama sastavni je dio ovog rješenja.

3. Na predmetno dobro primjenjuje se Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara i svi drugi propisi koji se odnose na kulturna dobra.
4. Dobro iz toč. 1. ovog rješenja upisat će se u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske – Listu preventivno zaštićenih dobara.
5. Naoležni sud izvršit će zabilježbu ovog rješenja po njegovoj pravomoćnosti u zemljišne knjige, a Ured za katastar zabilježbu u katastar.
6. Žalba na rješenje ne odgađa izvršenje ovog rješenja.

Obrazloženje

Naselje Luka Šipanska smješteno je u dnu dubčkog uskog zaljeva u jugozapadnom dijelu otoka Šipana.

Nastanak naselja usko je povezan sa gradnjom upravnog središta otoka, Kneževog dvora, u drugoj polovici 13. stoljeća. Srednjovjekovno naselje ima pravokulni oblik s pravilnom unutarnjom podjelom i naglašenim sjevernim rubom podignutim uz liniju glavnog pločnog puta. Uzom stranom naselje je usmjereno prema obali, što otkriva starovilu fortificiranost, obzirom da je vrijeme u kojem nastaje još uvijek nesigurno. Karakter naselja je stambeno-gospodarski, a veličina i oblik građevina određena je srednjovjekovnom parcelacijom, s nevelikim, ortogonalno organiziranim jedinicama.

Uz naselje, uži stromu prvobitnog naselja vjeruje se ploto zupri kako se Stjepanu Hrvatubranska, čiji nastanak također vjeruje u 13. stoljeće. Iz istog razdoblja je i crkva sv. Antuna (naselje sv. Nikole) smještena sjeverno od jezgri naselja na istaknutom tlu uz obalu.

Sljedeća značajna faza graditeljskog razvoja Luka Šipanska odvija se u 16. i 17. stoljeća, kada uz obalu zaljeva, pogotovo njegova sjevernu stranu, dolazi do izgradnje razvedenog ladanjskog i ladanjsko-gospodarskih sklopova, što svjedoči o vremenu gospodarskog i kulturnog prosperiteta Dubrovačke Republike. Među najvrjednija zdanja ubrajaju se ljetnikovci Alesij, Luino, Sorgo. U istom razdoblju, obilježeno renesansnim oblikom katoličanstva, nastao je veći broj manjih stambenih sklopova u sjeverozapadnom dijelu uvale, koje porajviše grade potomci potekli iz šipanskih unutrašnjih sela. Jedan od najkvalitetnijih primjera renesansne izgradnje predstavlja kuća Mirta Prucata, smještena u prvobitno jezgri naselja. Razdoblje 17. i 18. stoljeća donosi izgradnju manjih kuća u nizu, ruralnih karakteristika, interperiranih unutar prostora renesansnih ladanjskih sklopova. Nizovi su organizirani uz usku platu dvorišta rastvoronog prema javnom stromu s lepeništu. Prizemlja kuća imaju redovitu gospodarsku namjenu, dok se na katu, do kojeg se dolazi vanjskim kamernim stubištem, smjestaju stambene prostorije. I obalni niz uz sjevernu stranu uvale sastavljen je odim dijelom od takvih manjih, jednostavnih baroknih, pa i rocoknih zgrada, koje u svojoj jezgri čuvaju ostatke ranije renesansne ladanjske izgradnje.

Kraj 19. i početak 20. st. obilježeni je gradnjom većih zdanja, od kojih su neka poput vjere na zapadnom rubu srednjovjekovnog naselja i tvornice sadnja smjer s sjevernom niza ladanjskih sklopova, bile smještene uz obalu, naručujući izvornu strukturu naselja. Za razliku od navedenih primjera, monumentalna palača obitelji Stjepović, iz 1907. godine, smještena je udaljena od linije obale, formirajući pri tom istočnu stranu obalnog trga i povezujući srednjovjekovnu jezgru s renesansnim dijelom naselja. Iz istog perioda su i zgrada Općine, te ljetnikovac Kahno, smješten u sjeverozapadnom dijelu zaljeva.

U posljednjoj četvrtini 20. stoljeća razvoj turizma, doveo je do neprimišljene izgradnje predimenzionirane hotelske zgrade na obali, ispred srednjovjekovne jezgri naselja. Složena struktura cjeline naselja, uvjetovana stajevitih povijesnim razvojem, obuhvaćuje planiranu srednjovjekovnu jezgru otvorenog tipa, renesansne ladanjske sklopove, stambeno-gospodarsku izgradnju 17. i 18. stoljeća, te monumentalna zdanja ranog 20. stoljeća. Zbog osobitosti prostornog razvoja, te vrijednih pojedinačnih graditeljskih ostvarenja, povijesna cjelina naselja Luka Šipanska ima svojstva kulturnog dobra.

Povijesna cjelina naselja Luka Šipanska stavlja se pod preventivnu zaštitu sukladno članku 10 Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

Sukladno članku 11. stavak 1. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara na dobro iz točke 1. primjenjuje se citirani Zakon kao i ostali propisi koji se odnose na kulturna dobra. Iz se s tim u vezi temeljem članka 12. stavka 2., utvrđene prostorne rade katastarskih čestica na koje se preventivna zaštita odnosi kao i obveza dostavljanja ovog rješenja katastru i sudu radi zabilježbe u zemljišnim knjigama.

Temeljem članka 11. stavak 2. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, točkom 4. ovoga rješenja, utvrđena je obveza upisa dobra iz točke 1. ovoga rješenja u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske – Listu preventivno zaštićenih kulturnih dobara

Sukladno članku 10. stavak 6. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara žalba protiv ovog rješenja ne zadržava njegovo izvršenje.

Iz navedenih razloga rješeno je kao u izreci.

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ovog rješenja može se izjaviti žalba ministru kućarstva, ali ne kasnije od 15 dana od dana primitka ovog rješenja. Žalba se podaje ovdje licno neposredno ili bolje poslati preporučeno, a može se izjaviti i usmeno na zapisnik. Na žalbu se sukladno članku 7. stavak 1. točka 19. Zakona o upravnim postupcima ("Narodne novine", broj 89/16, 77/16, 131/17, 98/18) ne plaća upravna pristojba.

Dostaviti:

1. Dubrovačko-neretvanska županija, Grad Dubrovnik, Pred Dvorom 1, 20 000 Dubrovnik
2. Državna geodetska uprava, Područni ured za katastar Dubrovnik, Ulica dr. A. Starčevića 67, 20 000 Dubrovnik
3. Općinski sud u Dubrovniku, Zemljišno-knjižni odjel, Ulica dr. A. Starčevića 67, 20 000 Dubrovnik – nažlon pravomoćnosti
4. Grad Dubrovnik - Upravni odjel za izdavanje i provedba dokumenta prostornog uređenja : gradnje, Zeljaica 3, 20 000 Dubrovnik
5. Dubrovačko-neretvanska županija, Upravni odjel za graditeljstvo i zaštitu okoliša, Vukovarska 18, 20 000 Dubrovnik
6. Uprava za zaštitu kulturne baštine, Registar kulturne baštine Republike Hrvatske, Runjaninova 2, Zagreb
7. Dokumentacija
8. Pismohrana

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO KULTURE
UPRAVA ZA ZAŠTITU KULTURNE BAŠTINE

KLASIFIKACIJSKI BROJ: 612-02/03-02/06
LUBENI: 532-10/18(16)-03-07
Zagreb, 21. studena 2003.

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO KULTURE
UPRAVA ZA ZAŠTITU KULTURNE BAŠTINE

10-03-2003

418 612-02/03-02/06

Drž. broj:	1	Ured:	---
532-10/18(16)-03-07	1	---	---

Ministarstvo kulture na temelju članka 120, stavak 3 Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara ("Narodne novine" broj 69/99) i članka 9. stavka 1. Pravilnika o Registru kulturnih dobara Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 37/01), donosi:

RJEŠENJE

1. Nakon provedenog ispitivanja i usklađivanja s odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara utvrđuje se da Crkva sv. Stjepana Prvomučenika u Šipanskoj Luci na otoku Šipanu, sagrađena na k.o. i k.o. Luka Šipan, zaštićena kao spomenik kulture rješenjima Zavoda za zaštitu spomenika kulture Dubrovnik br. 17-91/1-67 od 5.9.1967. i Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture Split br. 11/163-86 od 23.12.1986. te upisana u Registar nepokretnih spomenika kulture Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture u Splitu pod brojem RST-1790, ima svojstvo kulturnog dobra.

2. Prostorne međe kulturnoga dobra iz točke 1. izreke ovog rješenja određene su sljedećim k.o. zgrada 1, 2 i 3 te k.o. zemljišta 248/1, 248/2, 249 k.o. Luka Šipan.

Katastarski izvadak s učenim prostornim međama sastavni je dio ovog rješenja.

3. Utvrđuje se sljedeći sustav njege zaštite kulturnog dobra iz točke 1. ovog rješenja.

- zaštitni i drugi zadaci na kulturnom dobru iz točke 1. i učenim prostornim međama iz točke 2. ovog rješenja mogu se poduzeti samo uz prethodni odobrenje nadležnog tijela,
- vlasnik (imatelj) kulturnog dobra dužan je provoditi njege zaštite propisane od nadležnog tijela koje se odnose na održavanje predmetnog kulturnog dobra, kulturno dobro iz točke 1. ovog rješenja ili njegovi dijelovi, a mogu biti predmet kupoprodaje samo pod uvjetima propisanim Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

4. Kulturno dobro iz točke 1. izreke ovog rješenja upisati će se u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske - Listu zaštićenih kulturnih dobara.

5. Nadležni sud izvrši će zabilježbu ovoga rješenja po njegovoj pravomoćnosti u zemljišne knjige, a Ured za katastar zabilježbu u katastar.

6. Žalba ne odgađa izvršenje ovog rješenja.

Obrazloženje

Člankom 120. stavka 3. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara propisana je obveza Ministarstva kulture da ispita i uskladi s odredbama toga Zakona sva rješenja o registraciji spomenika kulture donesena prema propisima koji su važili do dana njegovog stupanja na snagu.

U postupku ispitivanja rješenja o registraciji predmetnog kulturnog dobra utvrđeno je:

Župna crkva sv. Stjepana Prvomučenika u Šipanskoj Luci na koju se nalazi i župni dvor nalazi se na zapadnoj padini brjega koji dijeli naselje od polja. Radi se o longitudinalnoj kamenoj građevini pravilne orijentacije sa četvrtastom apsidom te sa sjeverne strane prizidanom kapelom. Na zapadnom

presjeku prizidane su vanjske i unutarnje kapele. U istoj građevini nalaze se i ostaci spona i ostaci iz 19. stoljeća. Crkva i župni dvor nalaze se u istočnoj strani naselja.

Predmetno kulturno dobro, rješenjem citiranim u ovom rješenju, utvrđeno je svojstvo spomenika kulture i određen opis u Registru nepokretnih spomenika kulture Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture u Splitu sukladno Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara ("Narodne novine" broj 69/99).

Nakon ispitivanja i usklađivanja rješenja citiranog u izreku ovog rješenja, a na osnovi izrečenih činjenica stručno posredništvo za utvrđivanje svojstva kulturnog dobra, imenovano na osnovi članka 5. Pravilnika o Registru kulturnih dobara Republike Hrvatske, uređenjem Klasa 612-02/03-02/06, Urbroj 532-10-14-02/20 od 2. travnja 2003. na sjednici održanoj 21. studenog 2003. utvrdilo je na Crkva sv. Stjepana Prvomučenika u Šipanskoj Luci na otoku Šipanu, sagrađena na k.o. i k.o. Luka Šipan, upisana u Registar nepokretnih spomenika kulture Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture u Splitu pod brojem RST-1790, ima svojstvo kulturnog dobra te se sukladno članku 12. stavak 4, a u svezi s člankom 119. stavak 1. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara određuje opis u Registru kulturnih dobara Republike Hrvatske - Listu zaštićenih kulturnih dobara.

Temeljem članka 12. stavak 2. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara u točki 2. izreke utvrđene su prostorne međe za kulturno dobro u točki 1. ovog rješenja, a rješenje se dostavlja nadležnom katastru i sudu radi zabilježbe u zemljišnim knjigama.

Sukladno članku 6. stavak 2. Pravilnika o Registru kulturnih dobara Republike Hrvatske katastarska izvadak s učenim prostornim međama sastavni je dio ovog rješenja.

Sukladno članku 12. stavak 4. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, točkom 3. ovoga rješenja utvrđen je sustav njege zaštite.

Sukladno članku 12. stavak 5. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara žalba protiv ovog rješenja ne zahtijeva njegovo izvršenje.

Iz navedenih razloga rješenje je kao u izreku.

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ovog rješenja može se izjaviti žalba ministru kulture u roku od 15 dana od dana primitka ovoga rješenja. Žalba se predaje ovom tijelu neposredno ili šalje poštom preporučeno, a može se izjaviti i u zapisnik. Na žalbu se sukladno članku 7. stavku 1. točka 19. Zakona o upravnim pritojbama ("Narodne novine" broj 8/96, 77/96, 131/97 i 68/98), ne plaća upravna pristojba.

Dostaviti:

1. Kršćanska Katolička Apostolska Crkva Sv. Stjepana, 20223 Šipanska Luka
2. Grad Dubrovnik, Gradsko poglavarstvo, Pred Dvorom 1, 20000 Dubrovnik
3. Općinski sud u Dubrovniku, 20000 Dubrovnik
4. Državna Geodetska uprava, Područni ured za katastar Dubrovnik
5. Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine
 - Konzervatorski odjel u Dubrovniku, Cvijete Zuzorić 6, 20000 Dubrovnik
 - Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske, ovdje
 - Pistračara, ovdje

KOPIJA KATASTARSKOG PLANA

Merilo 1: 1440

Nacionalni zavod za zaštitu spomenika kulture
Split, Topaske c.4/1, tel.42-327, p.p.40.

Broj : 19/ 163 -86.

U Splitu, 23.prosinca 1986.

Na osnovi člana 49. Zakona o zaštiti spomenika kulture ("Narodne novine"7/67) i člana 1. Pravilnika o registraciji spomenika kulture ("Narodne novine"8/68) Regionalni zavod za zaštitu spomenika kulture u Splitu donosi ovo

R j e š e n j e

Određuje se upis u Registar nepokretnih spomenika kulture ovog Zavoda pod rednim brojem 150 crkva sv. Stjepana prvomučenika u Luci Šipan, kat.čest.zgr.1,2,3,kat.čest.zem.248/1,248/2, 250 i 249, z.u.450,449 i 448, k.o.Luka.

Žalba protiv ovog rješenja ne zadržava izvršenje.

O b r a z l o ž e n j e

Zavod za zaštitu spomenika kulture u Dubrovniku donio je rješenje broj 12-58/1-67. od 3.VII 1967.g. kojim se zaštićuje crkva sv. Stjepana prvomučenika u Luci Šipan, proglašava je spomenikom kulture i određuje upis u Registar nepokretnih spomenika kulture tog Zavoda pod rednim brojem 150.

Prema členu 14. Pravilnika o registraciji spomenika kulture kojim je određeno da Regionalni zavodi vode jedinstveni Registar spomenika kulture donosi se ovo rješenje.

Žalba protiv ovog rješenja može se u roku 15 dana od primitka uložiti Republičkom komitetu za prosvjetu, kulturu, fizičku i tehničku kulturu SRH u Zagrebu.

Žalba se u dva primjerka predaje ovom Zavodu, a prema členu 20.st.1.t.30.ZAT-a ne taksira se.

Na znanje:

1. Skupština općine, Dubrovnik
2. Zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Dubrovnik
3. Republički zavod za zaštitu spomenika kulture, Zagreb

Recenzirao:

U Dubrovniku, 22. 2. 1986.

Na osnovu člana 39. Zakona o zaštiti spomenika kulture (Narodne novine br. 16/66, 7-67, 16/67) Zavod za zaštitu spomenika kulture Dubrovnik donosi:

RJEŠENJE

Utvrdjuje se da **CRKVA SV. STJEPAN PRVOMIŠENIK**
Laci Šipa n
ul. br. Luka Šipan
sagrađena na kat. čest. br. agr. 1, 2, 3, čest. zem. 248/1, 248/2, 250 i 249
zemljišno-knjižni uložak br. 456, 449 i 448 K. O. Luka
vlasništvo **Kršćanska katoličke crkve sv. Stjepana u Lacu Šipan.**

koju-u koristi **vlasnik**
ima svojstvo spomenika kulture, to se određuje upis tog spomenika u register nepokretnih spomenika kulture općine Dubrovnik. **23 1**

Pod ograničenje iz člana 29. Zakona o zaštiti spomenika kulture dolazi i neposredna okolina tog spomenika kulture i to kat. čest. br. ...

zem. knjiz. ul. br. K. O. ...

Nakon pravomoćnosti rješenja će se dostaviti **Općinskom** sudu u Dubrovniku radi njegovog upisa u zemljišne knjige.

Žalba protiv ovog rješenja ne zadržava njegovo izvršenje.

OBRASLOŽENJE

Komisija Zavoda za zaštitu spomenika kulture Dubrovnik određena rješenjem br: 29-7-1961, od 5. XII 1961. ustanovila je:

1. Rješenjem Zavoda za zaštitu spomenika kulture Dubrovnik broj **12 - 91/1 - 67.**
od **5. VII. 1967.** proglašena je **crkva sv. Stjepan Prvomišnik**

Luka - Šipan
spomenikom kulture.

2. **Crkva sv. Stjepan Prvomišnik je nalica crkva Luke Šipan. Podignuta je na omanjoj utvrdini u vrhu Luke.**

Luktra je duga 17,84 m, široka na zapadnoj strani 6,49 m, na istočnoj 6,49 m, visoka 5 m do vijenca / korniša / koji je na uzvišenoj razini. Od korniša počinje bašvrti svod koji je crkva prevođena. Zidovi su debeli 0,80 m. Na južnom uzvišenom zidu dva su gotička prozora. Crkva ima dvoje vrata. Glavna su na zapadnoj fasadi. Okvir im je od finog profiliranog i urezanog tušana uređenog kamena. Na arhitravu je natpis: "Domus mea, domus orationis vocabitur". / Moja kuća zove se kućom molitve.

Crkva ima naliču koje je izvane i izlaza četverostona.
Ova crkva sagrađena je u dva perioda. Prvo je sagrađena u 13. vijeku koja su zidana crkve druge grupe. Bila je iznutra duga 10 m, š. 12 m široka i 5 m visoka. Izgrad crkve je, izgleda, bio stvoreni trijez jednolik dimenzija kao i crkva. U XIV vijeku crkva je povećana tja što se na temeljima trijeza podigao drugi dio crkve i s njim povezao, pašto joj orulice zapadni fasadu. Prođeni dio sagrađen je od kamena jednaka onoga sa crkvenom treće grupe. Na je sagrađena izvršena u XIV vijeku ali se po tome što je ova crkva, kakov je danas, posvećena 7 oktobra 1547. godine.

Uz crkve je bilo groblje, a grobove je bilo i uz zapadni zid kupolnove kuće.

U 1527. god. izo kuga, podignuta je uz samu crkvu sv. Stjepana uz sjevernu joj stranu drage nalica crkva. Na bi se spojila sa glavnom crkvom otvoren je ovaj, po sredini, zid širok i jakim arhitravom. Uz crkvu je smisljena i njene ravnice (sakristije) u koja ne ulazi iz apside.

Značajan predložakje apside, kod kojega je tačnije našlo se na tri zidana groba pokrivena pločama u jednom koraku. To ova nalica može se smisliti da je na mjestu gdje se danas ulazi istočni dio crkve postojala i prije crkve.

Na osnovu izlučenog, a temeljem člana 1, 2, 31 i 32. Zakona o zaštiti spomenika kulture i člana 8, 11 i 13. Pravilnika o registraciji spomenika kulture (Narodne novine br. 1-61.) rješeno je kao u dispozitivu.

Sekretarijat

Protiv ovog rješenja dozvoljena je žalba ~~u roku od 15 dana od dana prijema.~~ žalba se predaje ovom Zavodu.

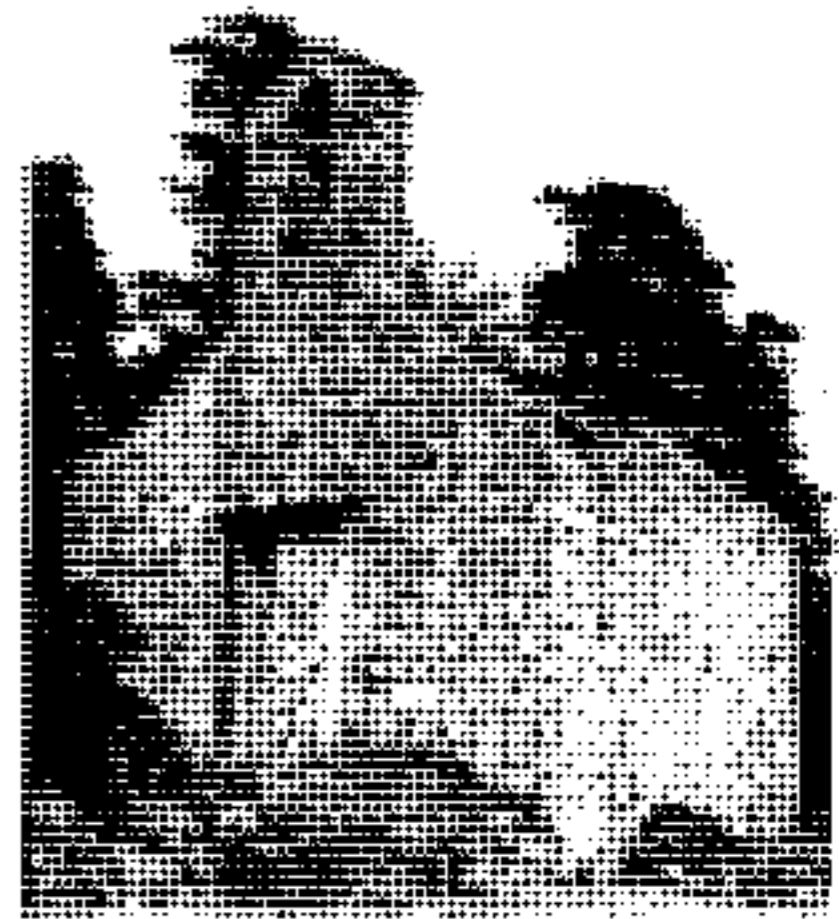
- O tome obavijest:
1. **Kršćanska katolička crkva sv. Stjepan u Lacu - Šipan**
2. **Konzervatorski zavod za kulturno naslijeđe - Split**
3. ~~Općina Dubrovnik~~ **Općina općine - Dubrovnik**
4. ~~Općinski odbor kulture Dubrovnik~~
5. **Savetni inštitut za zaštitu spomenika kulture, Beograd.**
6. **Konzervatorski zavod, Zagreb, registar spomenika kulture.**

Arhiva ovde
Općinski sud u Dubrovniku
Radni listovi i knjige
Naši upisi u zemljišne knjige.

O ovom rješenju narudžbeni spomenik kulture upisan je u register nepokretnih spomenika kulture općine Dubrovnik pod red. br. **135.**
Dubrovnik, **5. VII. 1967.** Ovo rješenje postalo je pravomoćno.
Dubrovnik, **9. VII. 1967.**
Direktor

Crkva sv. Stjepana Prvomučenika - Luka Šipanska

Nalazi se na zapadnoj padini brjega koji dijeli naselje od polja a ona je župa crkva uz koju se nalazi i župni dvor. Longitudinalna kamena građevina pravilne orijentacije ima četvrtasta apsida te sa sjeverne strane prizidani kapele. Na zapadnom pročelju prizidan je monumentalni zvonik. Crkvu prekriva dvostrešno krovšte s pakovom od kupa kanalice. Crkva iskazuje nekoliko faza gradnje – od romanike do 19. stoljeća

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO KULTURE

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO KULTURE
UPRAVA ZA ZAŠTITU KULTURNE BAŠTINE
DUBROVNIK

118 612-08/03-02/06

118-10-112(36)-03-08	1	
----------------------	---	--

UPRAVA ZA ZAŠTITU KULTURNE BAŠTINE

Ulica Učinić-612-08901 0155
Tf. broj: 012 10 130(18) 02 2
Zagreb, 21. studeni 2007

Ministarstvo kulture na temelju članka 138, stavak 3 Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara ("Narodne novine" broj 69/99) i članka 9, stavak 1. Pravilnika o Registru kulturnih dobara Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 3/01), donosi

RJEŠENJE

- Nakon provedenog ispitivanja i usklađivanja s odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara utvrđuje se da je Crkva sv. Antuna u Šipanskoj Luci na otoku Šipanu, sagrađena na k.č. 130 k.o. Luka Šipan, zaštićena kao spomenik kulture rješenjem Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture Split broj 1775-S6 od 26.12.1986. i upisana u Registar nepokretnih spomenika kulture Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture u Splitu pod registarskim brojem RST-1259, ima svojstvo kulturnog dobra.
- Prostorne međe kulturnoga dobra iz točke 1. izreke ovog rješenja određene su k.č. zgrade 146 i k.č. zemljišta 2788 i l.o. Luka Šipan. Katastarski izvadak s nertanim prostornim medama sastavni je dio ovog rješenja.
- Utvrđuje se slijedeći sustav mjera zaštite kulturnog dobra iz točke 1. ovog rješenja:
 - zaštitni i drugi radovi na kulturnom dobru iz točke 1. i unutar prostornih međa iz točke 2. ovog rješenja mogu se poduzeti samo uz prethodno odobrenje nadležnog tijela,
 - vlasnik (imatelj) kulturnog dobra dužan je provesti mjere zaštite propisane od nadležnog tijela koje se odnose na održavanje predmetnog kulturnog dobra,
 - kulturno dobro iz točke 1. ovog rješenja ili njegovi dijelovi mogu biti predmet kupoprodaje samo pod uvjetima propisanim Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.
- Kulturno dobro iz točke 1. izreke ovog rješenja upisat će se u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske – Lista zaštićenih kulturnih dobara.
- Nadležni sud izvršit će zabilježbu ovoga rješenja po njegovoj pravomoćnosti u zemljišne knjige, a Ured za katastar zabilježbu u katastru.
- Žalba ne odgađa izvršenje ovog rješenja.

Obrazloženje

Člankom 120. stavka 3. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara propisana je obveza Ministarstva kulture da ispita i uskladi s odredbama toga Zakona sva rješenja o registraciji spomenika kulture donesena prema propisima koji su važili do dana njegovog stupanja na snagu.

U postupku ispitivanja rješenja o registraciji predmetnog kulturnog dobra utvrđeno je

Crkva sv. Antuna se nalazi na naseljenom području i nalazi se na otoku Šipanu, kamo se dolazi iz Dubrovnika. Nađ zapadnom orijentacijom, s bijelim pročeljem uz zapadni pročelje, preovladava je bašva crna boja. Nađ zapadnom pročeljem utiče se kamena prednja zidova prekriva dvostručno klesane i izražen kamolacni deo. Imaju izraženi klesane otvore prozora. Crkva karakterizira arhitektonska kamena plastika gotičko-renesansnog stila. Datirana u 15. stoljeće.

Predmetnom kulturnom dobru, rješenjem citiranim u izreku ovog rješenja, utvrđeno je svojstvo spomenika kulture i određeni opis u Registru nepokretnih spomenika kulture Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture u Splitu sukladno Zakonu o zaštiti spomenika kulture ("Narodne novine" broj 76/7).

Nakon ispitivanja i usklađivanja rješenja citiranog u izreku ovog rješenja, a na osnovu iznesenih činjenica Stručna povjerenstvo za utvrđivanje svojstva kulturnog dobra, imenovano na osnovu članka 7. Pravilnika o Registru kulturnih dobara Republike Hrvatske, rješenjem Klasa (12-69/02-01) 224, Učbenik 132 10 171-01/20 od 2. travnja 2007. za sjednici održanoj 21. studenog 2007., utvrdilo je da Crkva sv. Antuna u Šipanskoj Luci na otoku Šipanu, sagrađena na k.č. 130 k.o. Luka Šipan, upisana u Registar nepokretnih spomenika kulture Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture u Splitu pod brojem RST-1259, ima svojstvo kulturnog dobra te se sukladno članku 12. stavak 4. i u svezi s člankom 120. stavak 3. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara određuje opis u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske – Listu zaštićenih kulturnih dobara.

Temeljem članka 12. stavak 3. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara u točki 2. izreke utvrđeno su prostorne međe za kulturno dobro iz točke 1. ovoga rješenja, a rješenje se dostavlja nadležnom katastru i sudu radi zabilježbe u zemljišnim knjigama.

Sukladno članku 6. stavak 2. Pravilnika o Registru kulturnih dobara Republike Hrvatske katastarski izvadak s nertanim prostornim medama sastavni je dio ovog rješenja.

Sukladno članku 12. stavak 4. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, točkom 3. ovoga rješenja utvrđeno je sustav mjera zaštite.

Sukladno članku 17. stavak 5. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara žalba protiv ovog rješenja ne zadržava njegova izvršnost.

Iz navedenih razloga rješeno je kao u izreki.

Uputa u pravnom lijeku:

Protiv ovog rješenja može se izjaviti žalba ministru kulture u roku od 15 dana od dana primitka ovoga rješenja. Žalba se predaje ovom tijelu neposredno ili šalje poštom preporučeno, a može se izjaviti i u zapisnik. Na žalbu se sukladno članku 7. stavku 1. točka 19. Zakona o upravnim pristojbama ("Narodne novine" broj 8/96, 77/96, 131/97 i 68/98), ne plaća upravna pristojba.

Dostaviti:

- Kršćanska Katolička Apostolska Crkva Sv. Antuna, 20223 Šipanska Luka
- Grad Dubrovnik, Gradsko poglavarstvo, Pred Dvorom 1, 20000 Dubrovnik
- Općinski sud u Dubrovniku, Zemljišno-knjižni odjel, 20000 Dubrovnik
- Državna Geodetska uprava, Područni ured za katastar, Dubrovnik.
- Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine
 - Konzervatorski odjel u Dubrovniku, Cvijete Zuzorić 6, 20000 Dubrovnik
 - Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske, ovdje
 - Pisnohrana, ovdje

Regionalni zavod za zaštitu spomenika kulture
Split, Republike 4/1, tel. 42-327, p.p. 40.

Broj: 17/15-86.

U Splitu, 26. prosinca 1985.

Na osnovi člana 49. Zakona o zaštiti spomenika kulture ("Naredne novine" 7/67) i člana 1. Pravilnika o registraciji spomenika kulture ("Naredne novine" 8/68) Regionalni zavod za zaštitu spomenika kulture u Splitu izdaje

RJEŠENJE

Odredjuje se upis u Registar nepokretnih spomenika kulture ovog Zavoda pod rednim brojem 4256 KAPRLO SV. ANTONA u Luci Šipanskoj, kat. čest. zgr. 130 ZU 454 k.o. Luka.
Žalba protiv ovog rješenja ne sadržava izvršenja.

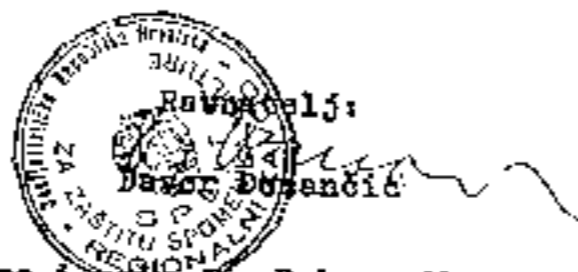
Obrazloženje

Zavod za zaštitu spomenika kulture u Dubrovniku donio je rješenje broj 12-58/1-67. od 30. V 1985. godine kojim je zaštitio kapelu sv. Antuna u Luci Šipanskoj i odredio njezin upis u Registar nepokretnih spomenika kulture općine Dubrovnik.

Prema členu 14. Pravilnika o registraciji spomenika kulture kojim je određeno da regionalni zavodi vode jedinstveni registar spomenika riješeno je kao u dispozitivu.

Protiv ovog rješenja može se u roku 15 dana od primitka uložiti žalba Republičkom komitetu za prosvjetu, kulturu, fizičku i tehničku kulturu SRH u Zagrebu.

Žalba se u dva primjerka predaje ovom Zavodu, a prema členu 20. st. 1. t. 30. ZAT-a ne taksira se.

Na znanje:

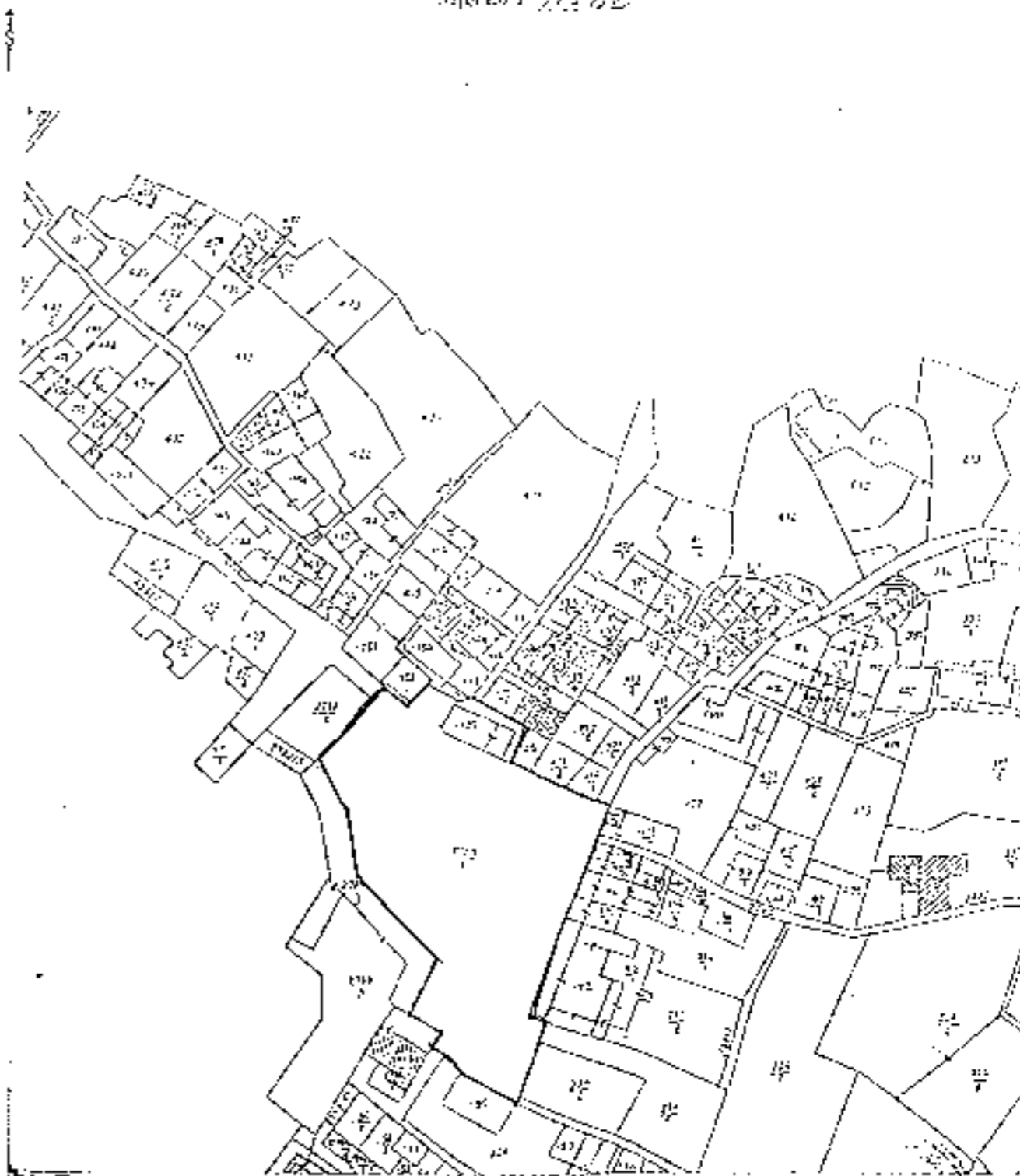
1. Skupštine općine, Dubrovnik
2. Zavod za zaštitu spomenika kulture i priroda, Dubrovnik
3. Republički zavod za zaštitu spomenika kulture, Zagreb

REPUBLIKA HRVATSKA
ŽUPANIJA DUBROVNIČKO-NERETVANSKA
Katastarski ured ...
Broj: ...

Ured za katastarski plan ...
Broj: ...

KOPIJA KATASTARSKOG PLANA

Mjerilo 1:2500

U Dubrovniku, 22. 12. 2018.

Prilozi:

Crkva sv. Antuna - Luka Šipanska

Nalazi se na središnjoj poljani mjesta. Longitudinalna kamena građevina pravilne orijentacije, sa podtrijemakom prigradenom uz zapadno pročelje, presvođena je bačvastim svodom. Nad zapadnim pročeljem uzdiže se kamena prsluca a crkvu prekriva dvostrešno krovšte sa krepom kanalicama dož. podtrijemak ima trošteršni krov istog pokreva. Crkvu karakterizira arhitektonska kamena plastika gotičko-renesansnog izričaja. Datira se u 15. stoljeće.

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO KULTURE

UPRAVA ZA ZAŠTITU KULTURNE BAŠTINE

KINZ 1211/17-03/03-01902
Urbroj: 512-10-1-5(18)-02-2
Zagreb, 21. studeni 2002.

Ministarstvo kulture na temelju članka 120., stavak 3. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara ("Narodne novine" broj 69/99) i članka 9. stavka 1. Pravilnika o Registru kulturnih dobara Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 37/01), donosi

RJEŠENJE

1.
Nakon provedenog ispitivanja i usklađivanja s odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara utvrđuje se da je **Knežev dvor u Šipanskoj Luci na otoku Šipanu**, sagrađen na k.č. 259 k.o. Luka Šipan, zaštićen kao spomenik kulture rješenjima Konzervatorskog zavoda za Dalmaciju br. 55/12-62 od 30.3.1962. Zavoda za zaštitu spomenika kulture br. 16-52/1-62 od 16.10.1963. i Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture Split br. 17151-86 od 23.12.1986. te upisan u Registar nepokretnih spomenika kulture Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture u Splitu pod registarskim brojem RST-1220, ima svojstvo kulturnog dobra.

2.
Pravne međe kulturnoga dobra iz točke 1. izreke ovog rješenja određene su k.č. zgrade 259 i k.č. zemljišta, 216E, 217, 218 i 907, k.o. Luka Šipanska.

Katastarski izvadak s crtanim prostornim međama sastavni je dio ovog rješenja.

3.
Utvrđuje se slijedeći sustav mjera zaštite kulturnog dobra iz točke 1. ovog rješenja:
- zaštitni i drugi radovi na kulturnom dobru iz točke 1. i amater prostornih međa iz točke 2. ovog rješenja mogu se poduzeti samo uz predhodno odobrenje nadležnog tijela,
- vlasnik (unatelj) kulturnog dobra dužan je provoditi mjere zaštite propisane od nadležnog tijela koje se odnose na održavanje predmetnog kulturnog dobra,
- kulturno dobro iz točke 1. ovog rješenja ili njegovi dijelovi mogu biti predmet kupoprodaje samo pod uvjetima propisanim Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

4.
Kulturno dobro iz točke 1. izreke ovog rješenja upisati će se u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske – Listu zaštićenih kulturnih dobara.

5.
Nadležni sud izvršit će zabilježbu ovoga rješenja po njegovoj pravomoćnosti u zemljišne knjige kao i zakonsko pravo preklupa na predmetnim kulturnim dobrima, a Ured za katastar zabilježbu u katastar.

6.
Žalba ne ulježe izvođenju ovog rješenja.

O b r a z l o ž e n j e

Člankom 120. stavka 3. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara propisana je obveza Ministarstva kulture da ispita i uskladi s odredbama toga Zakona svu rješenja o registraciji spomenika kulture donesena prema propisima koji su važili do dana njegova stupanja na snagu.

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO KULTURE
UPRAVA ZA ZAŠTITU KULTURNE BAŠTINE
KINZ 1211/17-03/03-01902

10-03-2003

Ime:	Prezime:	Podpis:
612-08/03-02/06		AG
Uredbeni broj:	Pod:	Vrijednost:
55-10/17/01-03-06	1	-

U postupku ispitivanja rješenja o registraciji predmetnog kulturnog dobra utvrđeno je:

Knežev dvor (Dvor kneza Šipanskoga) nalazi se uzvan njezga, na istočnom pročelju pod Šipanske Luke. U zatim definiranom prostoru, gdje se nalaze glavni pročeloni nalazi kap sa. Vrhovi sačinjena je kamena karnica "L" čija se stubište u temelju te gospodarske zgrade. Zgrada sadrži vrijedne elemente pročelja – renesansne kamene plastike a ima i trija pašarnica. Prekryva je dvostrešno kroviste s kapom karaktiran. Datum se u 15. stoljeće.

Predmetnom kulturnom dobru rješenjima utranog u izrec ovog rješenja, utvrđeno je svojstvo spomenika kulture i određen opis u Registar nepokretnih spomenika kulture Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture u Splitu sukladno Zakonu o zaštiti spomenika kulture ("Narodne novine" broj 37/01).

Nakon ispitivanja i usklađivanja rješenja utranog u izrec ovog rješenja, a na osnovu iznenitih činjenica i stručno povjerenstva za utvrđivanje svojstva kulturnog dobra, imenovano na osnovu članka 5. Pravilnika o Registru kulturnih dobara Republike Hrvatske, rješenjem Kinz 612-08/02-019234, Urbroj 532-10-1-02-20 od 2. travnja 2002. na sjednici održanoj 21. studenog 2002. utvrdilo je da Knežev dvor u Šipanskoj Luci na otoku Šipanu, sagrađen na k.č. 259 k.o. Luka Šipan, upisan u Registar nepokretnih spomenika kulture Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture u Splitu pod brojem RST-1220, ima svojstvo kulturnog dobra te se sukladno članku 12. stavak 4. i u svezi s člankom 120. stavak 1. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara određuje opis u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske – Listu zaštićenih kulturnih dobara.

Temeljem članka 12. stavak 2. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara u točki 7. izreke utvrđeno su prostorne međe za kulturno dobro iz točke 1. ovoga rješenja a rješenje se dostavlja nadležnom katastru i vodu radi zabilježbe u zemljišnim knjigama.

Sukladno članku 6. stavak 7. Pravilnika o Registru kulturnih dobara Republike Hrvatske katastarski izvadak s crtanim prostornim međama sastavni je dio ovog rješenja.

Sukladno članku 12. stavak 4. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, točkom 3. ovoga rješenja utvrđen je sustav mjera zaštite.

Sukladno članku 17. stavak 5. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara žalba protiv ovog rješenja ne zahtjeva njegovo izvođenje.

Iz navedenih razloga riješno je kao u izreci.

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ovog rješenja može se izjaviti žalba ministru kulture u roku od 15 dana od dana primitka ovoga rješenja. Žalba se predaje ovom tijelu neposredno ili šalje poštom preporučeno, a može se izjaviti i u zapisnik. Na žalbu se sukladno članku 7. stavku 1. točka 19. Zakona o upravnim pristicijama ("Narodne novine" broj 8/96, 77/96, 131/97 i 68/98), ne plaća upravna pristojba.

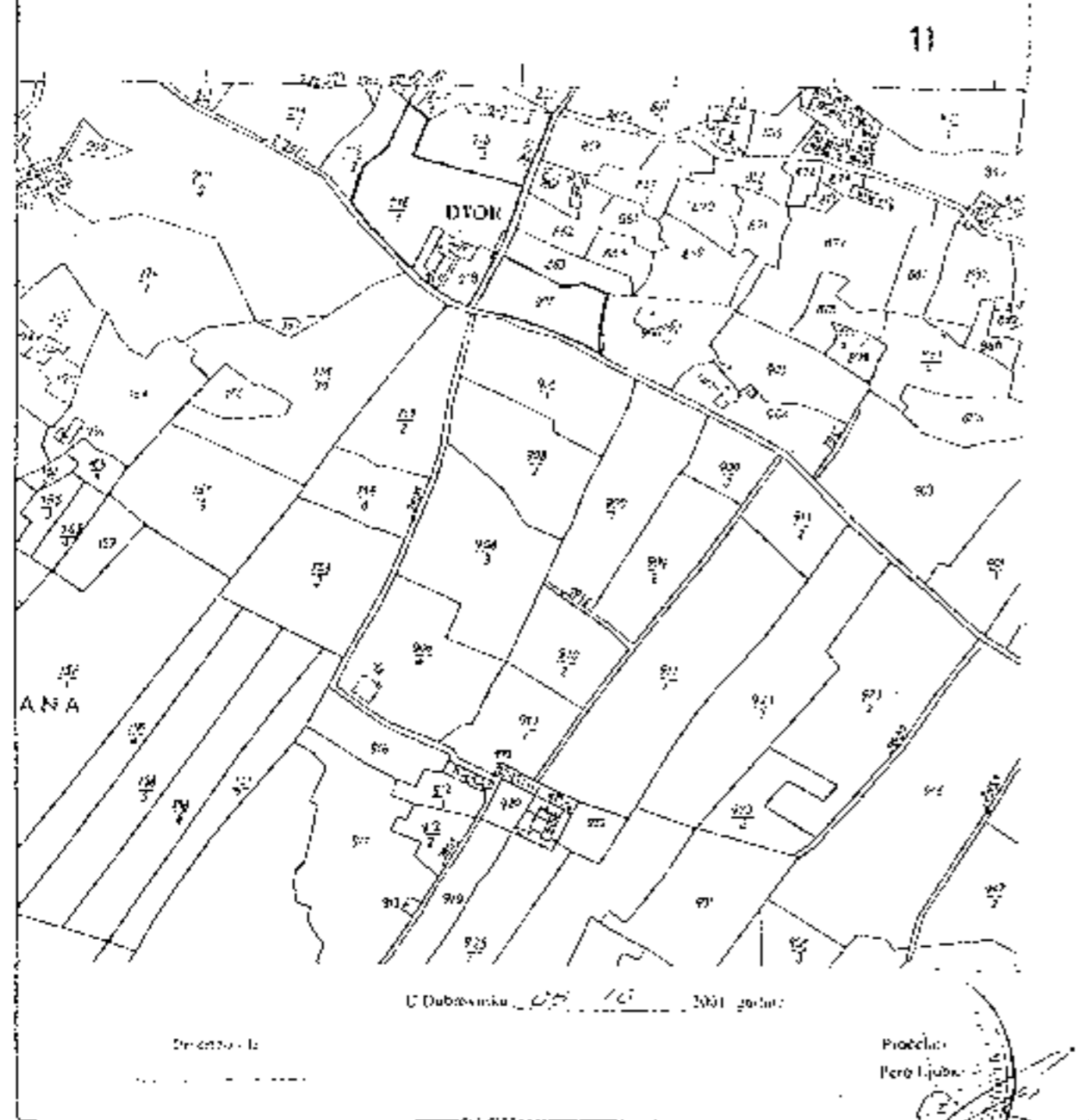
Dostaviti:

1. Grad Dubrovnik, Gradsko poglavarstvo - za oglasnu ploču, Pred Dvorom 1, 20000 Dubrovnik
2. Grad Dubrovnik, Gradsko poglavarstvo, Pred Dvorom 1, 20000 Dubrovnik
3. Općinski sud u Dubrovniku, 20000 Dubrovnik
4. Državna Geodetska uprava, Područni ured za katastar Dubrovnik
5. **Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine**
 - Konzervatorski odjel u Dubrovniku, Uvujete Zuzarić 6, 20000 Dubrovnik
 - Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske, ovdje
 - Pisarničana, ovdje

REPUBLIKA HRVATSKA
 DRŽAVNA GEODEZIJSKA UPRAVA
 Uprava za katastar i planiranje
 Uprava za katastar i planiranje

OPĆINA DUBROVNIK
 Uprava za katastar i planiranje
 Uprava za katastar i planiranje

KOPIJA KATASTARSKOG PLANA
 Mjerilo 1:7500

Regionalni zavod za zaštitu spomenika kulture
 Split, Topuske c.4/1, tel.42-327, p.p.40.

Broj: 17/1 -56.

u Splitu, 23. prosinac 1966.

Na osnovi člana 49. Zakona o zaštiti spomenika kulture ("Narodne novine" 7/67), Regionalni zavod za zaštitu spomenika kulture u Splitu, prema členu 1. Pravilnika o registraciji spomenika kulture ("Narodne novine" 8/68), donosi

Rješenje

Određuje se upis u Register nepokretnih spomenika kulture ovog Zavoda pod rednim brojem 1210 dvor knaza Šipanskoga-Šipen u Šipenu, kat.čest. 259, 216/1, 217, 218, s.n. 348, k.o. Luke Šipen. Žalba protiv ovog rješenja ne sadrži izvršenje.

Obrasci

Zavod za zaštitu spomenika kulture u Dubrovniku donio je rješenje broj 16-52/1-62, od 10.X 1963.g. kojim se zaštićuje dvor knaza Šipanskoga-Šipen u Šipenu i odredio je upis u Register nepokretnih spomenika kulture pod rednim brojem 52.

Prema členu 14. Pravilnika o registraciji spomenika kulture kojim je određeno da Regionalni zavodi vode jedinstveni register spomenika kulture donosi se ovo rješenje.

Žalba protiv ovog rješenja može se u roku 15 dana od primitka uložiti Republičkom komisiji za prosvjetu, kulturu, fizičku i tehničku kulturu SRH u Zagrebu.

Žalba se u dva primjerka pridaće ovom Zavodu, a prema členu 20. st. 1. t. 30. ZAK-a ne taksira se.

Na zahtjev:

1. Skupština općine, Dubrovnik
2. Zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Dubrovnik
3. Republički zavod za zaštitu spomenika kulture, Zagreb

Revizatelj:

[Signature]
 Davor Domenić

OPĆINA DUBROVNIK
 Uprava za katastar i planiranje
 Uprava za katastar i planiranje

13. VI. 1966

Broj	God	Priloga	Tabla
429/1		-	-

RJEŠENJE

Utvrđuje se da DVOR KNEZA ŠIPANSKOGA - ŠIPAN

ŠIPANU

ul. br.

izgrađen a na kat. čest. br. 259, 216/1, 217, 218

zemljišne - katastarski broj 348

K. O. LUKA ŠIPAN

vlasništvo Car Antun i Ivanković Pava

koji u korist:

ima svojstvo spomenika kulture, te se određuje opis tog spomenika u registar nepokretnih spomenika kulture općine Dubrovnik

Pod ograničenje iz člana 20. Zakona o zaštiti spomenika kulture dolazi i neposredna okolina tog spomenika kulture i to kat. čest. br.

zem. knjž. ul. br. K. O.

Nakon pravomoćnosti rješenja će se dostaviti Kotarskom sudu u Dubrovniku radi njegovog upisa u zemljišne knjige.

Protiv ovog rješenja ne zadržava njegovo izvršenje

OBRASLOŽENJE

Kućarija Zavoda za zaštitu spomenika kulture Dubrovnik određena rješenjem br. 29-7-1961. od 5. XII 1961. ustanovila je:

Konzervatorskog zavoda za Dalmaciju u Splitu

1. Rješenjem ~~broj 15-52/1-62 od 30. I. 1962.~~ broj 35/12-62 od 30. I. 1962.

od 1962. proglašena je spomenikom kulture.

Dubrovnik, 10. I. 1963. god.

Na osnovu izloženog, a temeljem člana 1., 2., 37. i 39. Zakona o zaštiti spomenika kulture i člana 8., 11. i 13. Pravilnika o registraciji spomenika kulture (Narodne novine br. 1-61.) riješeno je kao u dispozitivu.

Protiv ovog rješenja dozvoljena je žalba Savjetu za kulturu NRH u roku od 15 dana od dana prijema. Žalba se predaje ovom Zavodu.

U ime direktora: *[Signature]*

1. *[illegible]*
2. *[illegible]*
3. Narodni odbor općine Dubrovnik
4. *[illegible]* odbor kotara Dubrovnik.
5. *[illegible]* Institut za zaštitu spomenika kulture, Beograd.
6. Konzervatorski zavod, Zagreb, registar spomenika kulture.
7. Ažurica ovdje.

Direktor:

Prof. DUBRAVKA BERČIĆ

U ovom rješenju navedeni spomenik kulture *[illegible]* spomenik kulture općine Dubrovnik pod red. br.: 52.

Dubrovnik, 10. I. 1963. god.

[Signature]

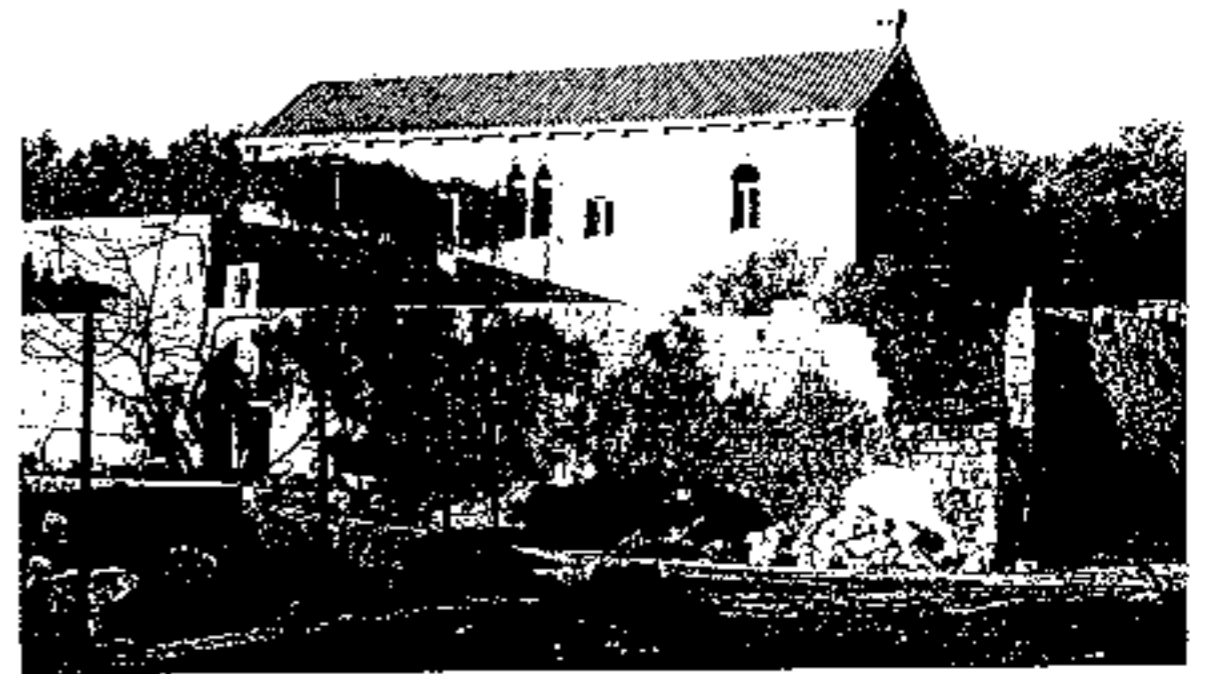

U ime službenika:

[Signature]

Knežev dvor

Nalazi se izvan naselja, na istočnom prevoju pored Luke. U zbilom definiranom prostoru, gdje se nad ulaznim portalom nalazi kip sv. Vlaha, smještena je kamena kama "L." licita sa stubištem i terasom te gospodarske zgrade. Zgrada sadrži vrijedne elemente gotičko-renesansne kamene plastike a ima i niz puškarnica. Prekriva je dvostrešni krov s kupom karnalcom. Datira se u 15. stoljeće.

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO KULTURE

PRAVA ZA ZAŠTITU KULTURNE BAŠTINE

Klasa: 174-1/02-08/07-01/99

Urbog: 532-10-1/8(III)-07-2

Zagreb, 11. srpnja 2002.

Ministarstvo kulture na temelju članka 120, stavak 3 Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara ("Narodne novine" broj 66/99) i članka 9. stavka 1. Pravilnika o Registru kulturnih dobara Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 37/01), donosi

RJEŠENJE

1. Nakon provedenog ispitivanja i usklađivanja s odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara utvrdjuje se da je Ljetnikovac Srgo-Selem u Šipanskoj Luri, sagrađen na k.o. 264 i 265, k.o. Luka Šipan, zaštićen kao spomenik kulture rješenjima Zavoda za zaštitu spomenika kulture Dubrovnik br. 12-65-65 od 29.5.1965 i Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture u Splitu br. 1159-86 od 24-12-1986. i upisan u Registar nepokretnih spomenika kulture Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture u Splitu pod registarskim brojem RST-1201, ima svojstvo kulturnog dobra.

2. Prostorne međe kulturnog dobra iz točke 1. izruke ovoga rješenja određene su k.o. zgrade 264 i 265 i k.o. zemljišta 54, k.o. Luka Šipan.

Katastarski izvadak s certifikatima prostornih međama sastavni je dio ovog rješenja.

3. Utvrđuje se sljedeći sustav mjera zaštite kulturnog dobra iz točke 1. ovog rješenja:

- zaštitni i drugi radovi na kulturnom dobru iz točke 1. i unutar prostornih međa iz točke 2. ovog rješenja mogu se poduzeti samo uz prethodno odobrenje nadležnog tijela,
- vlasnik (imatelj) kulturnog dobra dužan je provoditi mjere zaštite propisane od nadležnog tijela koje se odnose na održavanje predmetnog kulturnog dobra,
- kulturno dobro iz točke 1. ovoga rješenja ili njegovi dijelovi mogu biti predmet kupoprodaje samo pod uvjetima propisanim Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

4. Kulturno dobro iz točke 1. izruke ovog rješenja upisati će se u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske - Listu zaštićenih kulturnih dobara.

5. Nadležni sud izvršit će zabilježbu ovoga rješenja po njegovoj pravomoćnosti u zemljišne knjige kao i zakonsko pravo prvokupa nad predmetnim kulturnim dobrom, a Ured za katastar zabilježbu u katastar.

6. Žalba ne odgoda izvršenje ovog rješenja.

Obrazloženje

Člankom 120. stavka 3. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara propisana je obveza Ministarstva kulture da ispita i uskladi s odredbama toga Zakona sva rješenja o registraciji spomenika kulture donesena prema propisima koji su važili do dana njegova stupanja na snagu.

U postupku ispitivanja rješenja o registraciji predmetnog kulturnog dobra utvrđeno je:

Ljetnikovac Srgo-Selem (Dvorac Srgo) smješten je na južnoj obali naselja, vidom ograničenom prostorom unutar kojeg se nalazi stambena zgrada, orsan sa terasom, čitama te tuševma. Stambena zgrada jest longitudinalna kamena prizemnica smjera pružanja istok - zapad, koja sadrži vrijedne

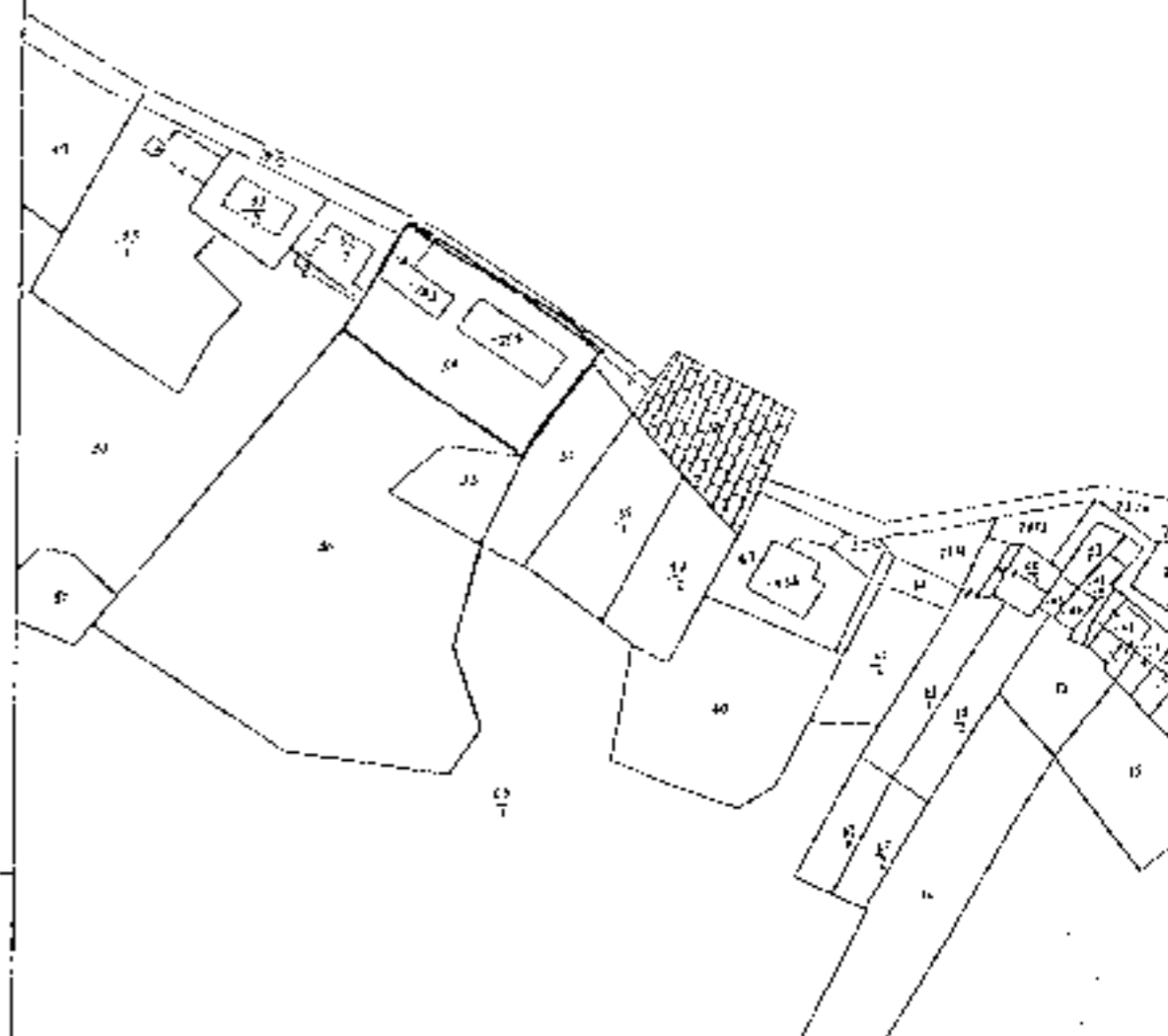
REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO KULTURE
Katastarski ured za zaštitu i očuvanje kulturnih dobara
Brijuni, Kukuljevićeva ulica 13/13

Ured za katastar
Brijuni, Kukuljevićeva ulica 13/13
Brijuni, Kukuljevićeva ulica 13/13

KOPIJA KATASTARSKOG PLANA

Mjerilo 1: 2500

10

Priredio:

U Dubrovniku, 22. 2. 2002.

Priredio:
Ivan Ljubić

Regionalni zavod za zaštitu spomenika kulture
Split, Topuska 4/1, tel. 42-527. p.p. 40.

Broj: 12/65-86.

U Splitu, 24. XII 1986.g.

Na osnovi člana 49. Zakona o zaštiti spomenika kulture
("Narodne novine" 7/67) i člana 1. Pravilnika o registraciji
spomenika kulture ("Narodne novine" 8/68), Regionalni zavod za
zaštitu spomenika kulture u Splitu, donosi ovo

R J E Š E N J E

Određuje se upis u Registar nepokretnih spomenika kulture
ovoga Zavoda pod rednim brojem 12/65-86. dvorac Sorgo u Šipanu - Luka,
kat. čest.zgrd. 264, 265 i čest.zem. 54 k.o. Luka - Šipan.

Žalba protiv ovog rješenja ne zadržava izvršenje.

O b r a z l o ž e n j e

Zavod za zaštitu spomenika kulture u Dubrovniku donio je
rješenje broj 12-68/2-65. od 25. V 1965.g. kojim je zaštitio dvorac
Sorgo u Šipanu - Luka, proglasio ga spomenikom kulture i odredio
upis u registar nepokretnih spomenika kulture toga Zavoda pod rednim
brojem 90.

Na osnovi člana 14. Pravilnika o registraciji kojim je
određeno da regionalni zavodi vode jedinstveni registar spomenika,
donosi se ovo rješenje.

Protiv ovog rješenja može se u roku od 15 dana od primitka
uložiti žalba Republičkom komitetu za prosvjetu, kulturu, fizičku i
tehničku kulturu SRH u Zagrebu.

Žalba se u dva primjerka predaje putem ovog Zavoda a prema
članu 20.stavci 1. točki 30. ZAT-a ne taksira se.

Na znanje:

1. Skupština općine - Dubrovnik
2. Zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode - Dubrovnik
3. Republički zavod za zaštitu spomenika kulture - Zagreb

Raynatelj:

Davor Džmančić

12-68/2-65. 11)

Regionalni zavod za zaštitu spomenika kulture (Narodne novine 7/67) Zavod za
zaštitu spomenika kulture Dubrovnik donosi

R J E Š E N J E

Određuje se da Dvorac Sorgo

u Šipanu - Luka

el. br. Šipanj - Luka

sagrađena na kat čest br. zgrd.264, 265 i čest.zem. 54

zemljišna knjiga uložak br. 312

K. O. Luka - Šipan

vlasništvo: Sulejma Marije p. Frana za 13/16 i Revier line 3. Vjeka rođj. Selc
za 3/16.

Reg-u knjizi vlasnici

ima svojstvo spomenika kulture, te se određuje upis tog spomenika u registar nepokretnih spomenika
kulture općine Dubrovnik.

Pod ograničenjem iz člana 29. Zakona o zaštiti spomenika kulture dolazi i neposredna okolina
tog spomenika kulture i to kat. čest. br.

zem. knjig. br. br.

K. O.

Nakon pravomoćnosti rješenja će se dostaviti Kotarskom sudu u Dubrovniku radi njegovog upisa
u zemljišne knjige.

Žalba protiv ovog rješenja ne zadržava njegovo izvršenje.

O B R A Z L O Ž E N J E

Komisija Zavoda za zaštitu spomenika kulture Dubrovnik određenim rješavanjem br. 29-7-1961.
od 5. XII 1961. ustanovila je:

1. Rješavanjem Zavoda za zaštitu spomenika kulture Dubrovnik broj 12-60/2-65.
od 25.V. 1965.g. proglašena je Dvorac Sorgo

Luka - Šipan

spomenikom kulture.

2. Dvorac se sastoji od prizemne stajne kuće, orasna ga taraca na
kojoj je bila altana, diatarne i jedne ručevine. Cijeli kompleks opasan
je visokim zidom. Kuća se sastoji od tipične dvorane iz koje vode četvare
vrata u sebe i kuhinju. Svi pragovi unutrašnjih i vanjskih vrata kao i
prozora su renesansni. U dvorani je veliko renesansno pilo, / uvijačnik /
renesansni kamin i visoki ormar. U jednoj sobi također ima manji renesan-
ni kamin, a u kuhinji malo pilo.

./.

Ljetnikovac Sorgo - Selen u Luci Šipanskoj

Smještena je na južnoj obali naselja, zidani opradenu prostoru unutar kojeg se nalazi stambena zgrada, orsan sa terasom, etšetna te tuševina. Stambena zgrada jest longitudinalna kamena prizemnica smijera pružanja istak-zapad, koja sadrži vrijedne elemente renesansne kamene plastike, a prekriva je dvostrešno krovšte s kupom kanalcem datira se u 16. stoljeće.

Na osnovu izloženog, a temeljem člana 1., 2., 37., i 39. Zakona o zaštiti spomenika kulture i člana 5., 11. i 13. Pravilnika o registraciji spomenika kulture (Narodne novine br. 1-01.) riješeno je kao u dispozitivu.

Protiv ovog rješenja dozvoljena je žalba Savjetu za kulturu NRH u roku od 15 dana od dana prijema. Žalba se predaje ovom Zavodu.

O tome obavijest:

1. Selen Dr. Matije p. Prana - Šipani-luku
2. Revier Iva S. Viska rođ. Selen - Starigrad
3. Konzervatorski zavod za Dalmaciju - Split
4. Narodna biblioteka Dubrovnik - Stupčine kopane - Split
5. Institut za zaštitu spomenika kulture, Beograd.
6. Konzervatorski zavod, Zagreb, registar spomenika kulture.

Archiva ovdje.

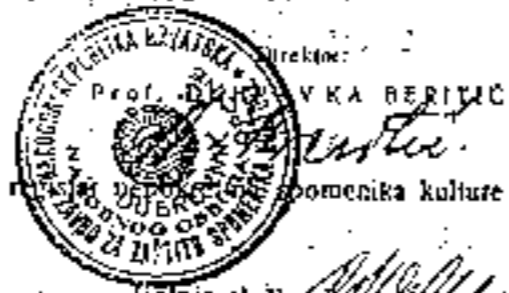
7. Općinski sud - Dubrovnik
Izdati u knjižicu u knjižicu.

U ovom rješenju navedeni spomenik kulture upisan je u registar spomenika kulture općine Dubrovnik pod red. br.: 99.

Dubrovnik, 29.7.1965.

Ovo rješenje poslalo je pravomoćno,

Dubrovnik, 22.9.1965.

Polpis službeni

[Handwritten signature]

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO KULTURE
Uprava za zaštitu kulturne baštine
Konzervatorski odjel u Dubrovniku
20000 Dubrovnik, Cvijete Zuzorić br.6, tel.-fax: 020/411-075

Klasa: LPA-612-08/99-07/22
Grudžbeni broj: 2117 25-02/15 99-01
Dubrovnik, 17. ožujka 1999.

Na temelju članka 30. stav 4 Zakona o zaštiti spomenika ("Narodne novine" br.7/67)
donosi se

RJEŠENJE O PREVENTIVNOJ ZAŠTITI

1. Pretpostavlja se da kuća obitelji Krivonosović Sargojević u Luci, Šipanskoj,
čest. zgr. 76, 77, 78/1, 78/2, 79, 80, 81 i 82 sve K.O. Šipan, ima svojstvo
spomenika kulture.

Obrazloženje

Kuća Krivonosović Sargojević, zvana Pracatovo pošto je druga žena Miha Pracata
bila Vica Krivonosović Sargojević, smještena je u Luci uz glavni otočni put koji
povezuje to poluurbano naselje i Sudurad. Kuća je samostojeća jednokatna kamena
zgrada pravokutnog tlocrta okružena vrtom, kojemu je orijentirana svojom dužom
stranom, te ulicom na sjevernoj strani. Njena južna polovica dobrim je dijelom
urušena dok je sjeverna rekonstruirana tijekom 19. i 20. stoljeća. Karakterizira je
ulazni prostor, kamenom oplodeni portik smješten u sredini glavnog pročelja zgrade,
iznad kojeg se nekada pružala terasa, i koji se sastoji od dva traveja presvođena
križnim svodom. Sedreni svodovi upiru se o središnji stup i bočne polustupove
lisnatog kapitela na pročelju te profilirane zidne konzole. Iz portika se ulazi u bočne
prostorije koje imaju vrata i prozore gotičkih oblika i ukrasa kao i u začeljne
prostorije kroz zasebna vrata. Prostorij prizemlja bili su presvođeni sustavom sedrenih
svodova koji su se većim dijelom urušili te su djelomično zamijenjeni drvenim
grečnikom. Otvori prizemlja većim dijelom imaju gotičko-renesansne oblike i
dekoraciju dok su u enterijeru očuvani primjerci kamene plastike poput profilacijama
ukrašenih, kamenih ormara te kamenica i posuda za ulje, što ukazuje da su prizemne
prostorije imale gospodarsku funkciju te služile za pohranu poljoprivrednih
proizvoda. Na zidovima kata očuvani su lijepi primjerci kamene arhitektonske
plastike poput profiliranih vrata te renesansnog zidnog ormara ukrašenog stepenastom
profilacijom i dentima te Kristovim monogramom, što ukazuje na reprezentativnost
prostorija za obitavanje koje su bile smještene na ovom katu. Kuća ima dijelom u
19. i 20. stoljeću izgrađeni drugi kat te je u sjevernom segmentu prekrivena
dvostrešnim krovom s kupama kanalicama.

Kuća obitelji Krivonosović Sargojević tvori reprezentativni urbani primjerak gotičko-
renesansne arhitekture u ruralnom prostoru, nastale u 15./16. stoljeću sa preinakama
izvršenim u razdoblju baroka te u 19. i 20. stoljeću. Očuvala je sve karakteristične i
vrijedne arhitektonsko-prostorne odlike iz razdoblja njezinog nastanka, nadasve
rjetko očuvani primjerak portika, te se zbog toga vrednuje kao kuća izrazite
spomeničke vrijednosti.

Obzirom na gore izloženo, ispunjeni su svi uvjeti predviđeni člalom 30 stav 4.
Zakona o zaštiti spomenika kulture (Narodne novine br.7/67) pa je riješeno kao u
dispozitivu ovog rješenja.

Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog rješenja ne postoji pravo žalbe jer je ono konačno u upravnom postupku,
već se može pokrenuti upravni spor kod Upravnog suda Republike Hrvatske u roku
od 30 dana od dana primitka rješenja, a tužba se predaje i šalje u tri primjerca
neposredno Upravnom sudu Republike Hrvatske u Zagrebu. Tužba se može podnijeti
i na zapisnik kod redovnog suda nadležnog za obavljanje poslova pravne pomoći.

DOSTAVITI:

1. Ivo Krulj
Dubrovnik, Kneza Branimira br.7
2. Uprava za zaštitu kulturne baštine,
Zagreb, Illica 44
3. Dokumentacija, ovdje
4. Pismohrana, ovdje

Regionalni zavod za zaštitu spomenika kulture
Split, Topuska 4/1, tel. 42-327. p.p. 40.

9. VI 1986	
397/1	
Split, 22. XI 1986.g.	

Broj: 17/16-86.

Split, 22. XI 1986.g.

Na osnovi člana 49. Zakona o zaštiti spomenika kulture ("Narodne novine" 7/1967) i člana 1. Pravilnika o registraciji spomenika kulture ("Narodne novine" 8/68), Regionalni zavod za zaštitu spomenika kulture u Splitu donosi ovo

R J E Š E N J E

Određuje se upis u Registar nepokretnih spomenika kulture ovoga Zavoda pod rednim brojem crkva sv. Spasa na otoku Šipanu, kat. šest. sgrd. 268 k.o. Iuka.

Crkva je proglašena spomenikom kulture i zaštićena rješenjem Zavoda za zaštitu spomenika kulture u Dubrovniku pod brojem 12-3/1-67, od 13. I 1968.g. a na temelju tog rješenja određuje se njen upis u Registar nepokretnih spomenika kulture ovoga Zavoda.

Žalba protiv ovog rješenja ne sadržava izvršenje.

O b r a z l o ž e n j e

Zavod za zaštitu spomenika kulture u Dubrovniku izdao je rješenje kojim je zaštitio crkvu sv. Spasa na otoku Šipanu, proglasio spomenikom kulture i odredio njezin upis u registar nepokretnih spomenika kulture toga Zavoda pod rednim brojem 122.

Na osnovi člana 14. Pravilnika o registraciji kojim je određeno da regionalni zavodi vode jedinstveni registar spomenika, donosi se ovo rješenje.

Protiv ovog rješenja može se uložiti žalba Republičkom komitetu za prosvjetu, kulturu, tehničku i fizičku kulturu SRH u Zagrebu.

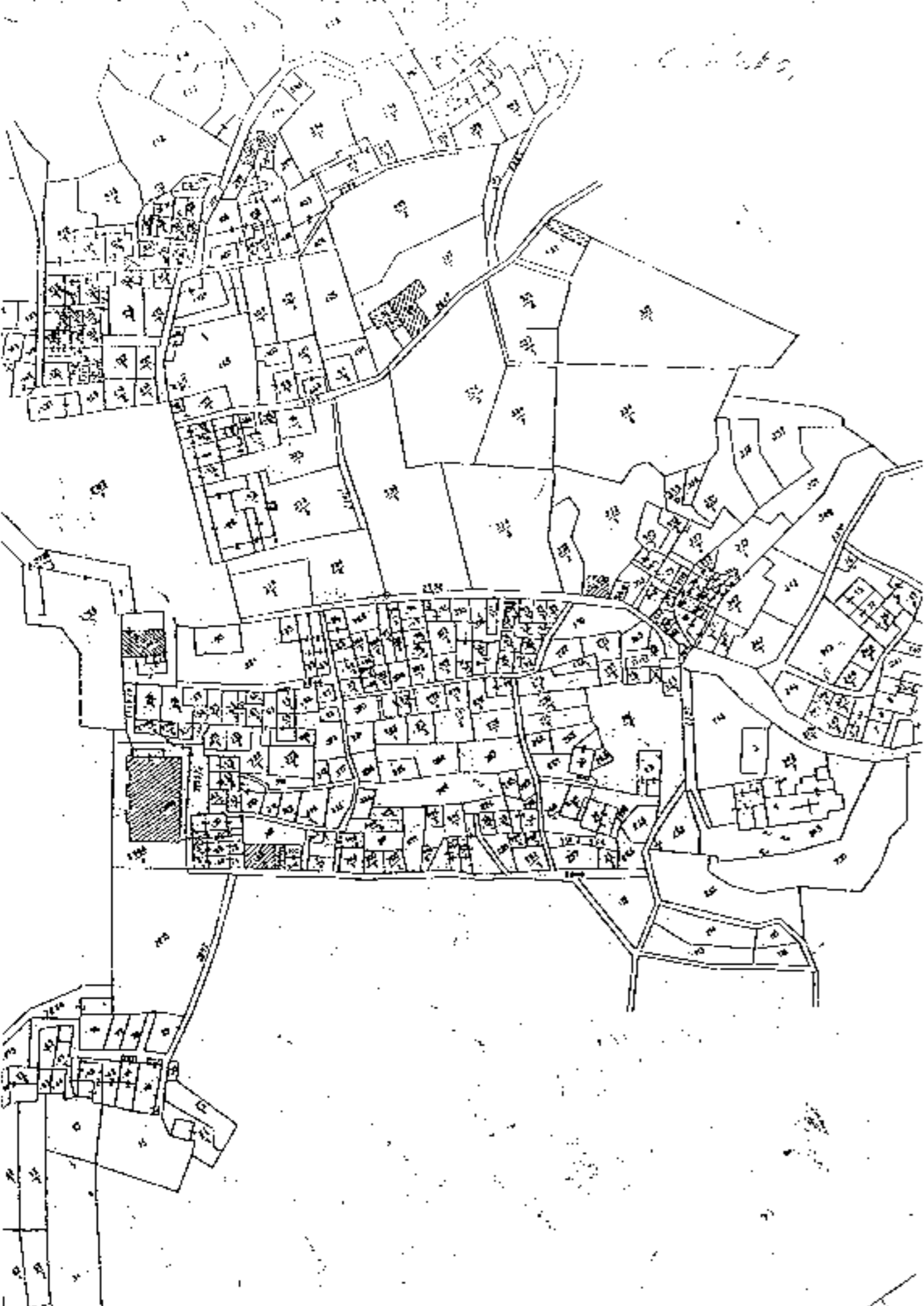
Žalba se u dvaprimjerka predaje putem ovog Zavoda, a prema članu 20. stavci 1. točki 30. ZAT-a ne taksiira se.

Na snanije:

1. Skupština općine - Dubrovnik
2. Zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode - Dubrovnik
3. Republički zavod za zaštitu spomenika kulture - Zagreb

Ravnatelj:

Davor Domanić
Davor Domanić

Na osnovu člana 36. Zakona o zaštiti spomenika kulture (Narodne novine br. 14/53) Zavod za zaštitu spomenika kulture Dubrovnik donosi

RJEŠENJE

Uvažuje se da **CRKVA SV. SPASA / SUSPAS /**
LUKA ŠIPAN otok Šipan
agr. 268
zemljišno - knjižni uložak br. **455** K.O. **Luka**
vlasništvo **Kršćanske katoličke apostolske crkve sv. Spasitelja u Luci.**
koji u koristi **vlaenik**
ima svojstvo spomenika kulture, te se određuje upis tog spomenika u registar nepokretnih spomenika kulture općine Dubrovnik.

Pod ograničenje iz člana 29. Zakona o zaštiti spomenika kulture dolazi i neposredna okolina tog spomenika, a to kat. čest. br. **zem. 95/1, 95/2, 96/1, 96/2, 102, 129, 130, 131, 133, 132, 136, 137/5.**
zem. knjiž. ul. br. **18, 23, 618, 617, 581, 282, 455, 316** K.O. **Luka - Šipan.**

Nakon pravomoćnosti rješenja te se dostavi Kotarskom sudu u Dubrovniku račun njegovog upisa u zemljišne knjige.

Žalba protiv ovog rješenja ne zadržava njegovo izvršenje.

OBRAZLOŽENJE

Komisija Zavoda za zaštitu spomenika kulture Dubrovnik određena rješenjem br. 29-7-1561.

od 5. XII. 1961. uslanovila je:

1. Rješenjem Zavoda za zaštitu spomenika kulture Dubrovnik bro. 12 - 3/1 1967.

13.II. 1967. proglašena je **crkva sv. Spasa / Suspas /**

Luca - Šipan.

2. Crkva sv. Spasa / Suspas / nalazi se na bili primorske gorske kose koja zatvara sa juga Šipansku luku.

Spolja je duga 6,68 m., široka 4,37 m., a visoka 2,6 m. Zid je deo 62-65 cm. Vrata su joj na zapadnom pročelju. Dovratnik su od ugladjena kamena. Visina od poda crkve do sredine svoda kojim je presvodjen iznosi 3,96 m. Pobočni zidovi crkve ni jesu medju sobom paralelni. U sjevernom zidu je prozor, a poviše vrata je prozorčić. Na zabatu zapadne fasade malen je zvonik sa otvorom za jedno zvonilo.

Na osnovu izloženog, a temeljem člana 1, 2, 30, i 32. Zakona o zaštiti spomenika kulture i člana 8, 11, i 13. Pravilnika o registraciji spomenika kulture (Narodne novine br. 1-61) rješeno je kao u dispozitivu.

Protiv ovog rješenja dozvoljena je žalba Savjetu za kulturu DRH u roku od 15 dana od dana prijema. Žalba se predaje ovom Zavodu.

Uprava crkve sv. Spasitelja, Malovoz Edoardo i Marcela, Malovoz Andro i dr., Zlokić Petar, Tomo, Martin, Jozović Baldo i druge obavijest: Ivan, Matović Ivka, Banovalc Nike, Vuković Mado, Antun, Niko i Vesela, Ivanković Fretomir, Bado, Djuka Tina, Gorjanec Ruzica, Labaš Marija svi iz Luke Šipan.

2. Konzervatorski zavod za Dalmaciju - Split

3. ~~Općinski sud Dubrovnik~~ Skupština općine Dubrovnik

4. ~~Općinski sud Dubrovnik~~ ~~Skupština općine Dubrovnik~~

5. ~~Općinski sud Dubrovnik~~ ~~Skupština općine Dubrovnik~~

6. Konzervatorski zavod, Zagreb, registar spomenika kulture

7. Arhiva općine

8. Općinski sud - Dubrovnik

9. ~~Općinski sud Dubrovnik~~

10. ~~Općinski sud Dubrovnik~~

11. ~~Općinski sud Dubrovnik~~

12. ~~Općinski sud Dubrovnik~~

Dubrovnik, 13. III. 1967. godine

1967. g.
Direktor,
J. Bertešić

W. - 22/A

22

E/10/10

- 1/ l o k a l i t e t - otok Šipun, Luka, ljetnikovac "Altesta"
- 2/ l o k a c i j a - objekt je prekrasno lociran unutar maslinika, na vrhu visokog brda, sasvim iznad mjesta, po prilici na istoj visini kao i Knežev dvor, samo pomaknut na sjeverni dio, sa pogledom prema dolini na zaseoke Feline i Tor, a u daljini opet daleki lanac brda na potezu obale.
- 3/ n a m j e n a - nekad ljetnikovac, sada stambeni objekt dviju porodica vertikalno dijeljen, jednokatan objekt.
- 4/ d v o r i š t o, v r t - Objekt ima u produžetku južne fasade i to u zapadnom produžetku ogradni zid vrta, koji ga isto tako ogradijuje sa cijele zapadne strane/ na tom dijelu ogradni zid ima stepenasti gornji završetak, koji prati kosinu terena, južne i djelomično istočne, gdje se nadovezuje na liniju istočne fasade. Ogradni zidje vrta je istovremeno gradnji cijelog objekta. Vrata na južnom potezu su pravokutna, sa kamenim okvirom, koji ima ravni, nadvratnik i kameni jaki prag. Dovratnici su isto tako od jakih mopolitnih greda, imaju kapitelne zone, koje imaju učestalu stepenastu brtiku profilaciju. Ulaz na potezu istočnog zida isto se tako nalazi u blizini objekta. Taj otvor je pravokutan, jednostavnog kamenog, neprofiliranog okvira, koji je u ravni zidja. Ogradjeni dio vrta je jednim kamenim rešetnim zidom podijeljen adekvatno podjeli objekta na dva vlasnička dijela. U zapadnom dijelu postoji ispred sjeverne fasade terasa, na kojoj se u sjeverno-istočnom dijelu nalazi manja kvadratična šupa, prizemna, pokrivena dvostrešnim krovom. U istočnoj polovici isto se tako uz sjevernu fasadu objekta nalazi terasa betonirana, na kojoj se nalazi kružna bunara kamena četvrtasta u gornjem dijelu i obla u donjem/50x

Uz ulaz, na ploču dva terasa vode nove betonske stepenice, koje u jednokratnom poteku vode neposredno uz istočnu fasadu objekta, kroz vrata ogradnog zida, te pod pravim kutem na raniji potaz sa nekoliko stepenica na terasu. Uz istočni rub ogradnog zida je nedavno prizidana prizemna masa kupatnice i WC, pravokutnog tlocrta, radi pada terena ukopana u zemlju, sa betonskim gornjom ravnom dekom. Ulaz u te prostorije je sa terase. Vrata su pravokutna sa djelomično spojanim kamenim okvirom.

- 5/ t l o c r t i u n u t r a š n j o s t - objekt je pravokutnog, pravilnog tlocrta, danas toliko promjenjene unutrašnjosti, da se malo što može reći o osnovnoj kompoziciji tlocrta. Vertikalno objekt je podijeljen na dva vlasnika, već je time znači takvom diobom jedan jedinstveni tlocrt ozlijeđen. Osim toga su u unutarjem dijelu i to osobito u istočnoj polovici raskidjelne stijene sasvim proizvoljno pomaknute u prizemnom dijelu, 1. kat je tek u poslu. Podovi su novi cementni ili terazzo. Raspored današnji sasvim neinteresantan, kompletno bijedan i jasno da ga ne treba opisivati nego samo osuditi. U zapadnom dijelu uz vlasničku pregradu nalaze se drvene stepenice, koje vode na kat. Na tom dijelu je još ostao drveni pod. Strop je stari drveni, jake drvene grede počivaju na nizu uzidanih kamenih konzola, koje imaju blage povijenu liniju na donjem dijelu i ravni profilirani dio na gornjem. U srednjem dijelu južnog unutarnjeg zidja je uzidano kameno pilo koje je pravokutnog oblika sa šiljastim lukom u gornjem dijelu. Donji dio pila je lomljeni poligonalno na istaknutom dijelu. Iznad toga je kamena stepenasto profilirana polica. Na bočnim dijelovima je po jedan obli stupić sa kapitalnom zonom šiljasti luk u gornjem dijelu ima stepenastu profilaciju i liniju dijamantskih zrnaca.

6/ m a t e r i j a l i t e h n i k a - zidje objekta isto tako i eg

ograđenog zidja je sastavljen od pravilnih kvadrata, pravocutnog oblika, sličnih dimenzija, nizaog u uređne nivoe bez upotrebe lamjenja

7/ f a s a d a - sjeverna, glavna, ulazna fasada simetrične koncipira na prije adaptacionih zahvata. U srednjem dijelu prizemne zone nalaze se dva pravokutna glaza, a između njih dolazi linija diobenoog ograđenog dverišnog zidja. Istočni portal je dosta veliki sa kamenim okvirom, postoji isto tako kameni prag, dovratnici i nadvratnik su jako monolitne grede sa ukrasom oblog ugaonog štapa na rubnoj unutarnjoj strani. Iznad nadvratnika je uzidana kamena ploča ovalneog oblika sa urezanim ukrasom na rubnom dijelu i rozetom u donjem Na ploči postoji natpis pisan kapitalom, rubni dijelovi natpisa su oštećeni i slabo čitljivi:

tauris deliciae meae inventae

quem desiderio diu pete..

fit solatiolum meae sen..

otiae haec ego debe..

stay amicitiae colant san...

votis id superest meis nepotes

mdecxvii.

Zapadni portal je isto tako pravokutan, sa ravnim kamenim okvirom, koji ne izlazi iz ravnine zidja. U srednjem dijelu nadvratnika nalazi se reljefno izveden grb, kome je vanjski oblik konjska lubanja.

Unutar je ploče ima u gornjem dijelu horizontalni pazez sa dva slična lizirana žlijeba i u sredini mala ptica. Ostali dio ima tri dječogahne pruge. Zapadno od ovog ulaza je pravokutni prozor, čiji je kameni okvir u ravnini zidja, jednostavan, samo je donji dio okvira jednostavno profiliran / blagi S profil/. Istočno od istočnije situiranog portala su dva nova probijena betonska prozora, pravocutnog okvira. Na diobenoj liniji između zone prizemlja i zone I. ka-

zidje niz kvadrata sa razmakom u sredini od odnosa. U zoni I. kata, a u osi sa prostorima prizemlja / uzvodi u obzir su sa najistočnije dva prozora prizemlja rečentna/, najviše otvorima prizemne zone, nalaze se čitiri prozora. Najistočniji i dva zapadna imaju iste dimenzije, pravokutni su, ravnih kamenih okvira, koji su u ravnini zidja. Rubni najzapadniji prozor ima jedino profiliranu donju gredu, koja je slična profilaciji donje grede najzapadnijeg prozora prizemlja. Rubni istočni prozor ima donju gredu betonsku, a donji dijelovi doprozornika su zpolirani. Srednji prozor istočnog dijela, je nešto veći od drugih on je pravocutnog oblika, sa profiliranim kamenim okvirom, koji ima kontinuirani tip profilacije. Zapadni doprozornik je malo pomaknut prema istoku od svoje običajne linije. Zapadno i istočno neposredno uz rubne dijelove donje grede nalazi se uzidana u zid po jedna kamena konzola, koja ima utilizirani list na donjem dijelu. Neposredno uz gornji istočni rub okvira nalazi se uzidana jedna kamena konzola razmjerno jednostavna. Iznad gornje grede prozora nalazi se kvadratni kamen sa reljefno izvedenim IHS u medaljonu. Fasada završava ravnim kamenim žlijebom, koji ima pravokutni presjek, taj žlijeb nose jednostavne kamene konzole, sa blago povišenom linijom u donjem dijelu.

Južna fasada - razmjerno zatvorenog tipa. U srednjem dijelu zone I. kata i u istočnom dijelu iste zone nalazi se po jedan pravokutan prozor, ravnih, recentnih kamenih okvira u ravnini zidja. Okvir istočnog prozora je zacementiran. Fasada završava kamenim žlijebom koga nose konzole, i žlijeb i konzole iste kao na sjevernoj fasadi. Iznad završenog vijenca na istočnom dijelu fasade nalazi se jedan horizontalni potez zidja, koje je naknadno podignuto. Istočna fasada uska, zabatnog tipa sa završnim vijencem i konzolama istim kao na sjevernoj fasadi. Ova fasada je u donjem dijelu zatvorena, ima samo jedan prozor i to u gornjoj zoni iznad žlijeba i južnom dijelu. To je manji pravokutni prozor. Zapadna fasada uska, zabatnog tipa. U sjevernom dijelu zone

I. kata nalazi se zasidani veći pravokutni prozor, kameni okvir je sačuvan u ravni zidja. U završnom dijelu fasade nalazi se u osi predišnjoj, manji tavanški prozor, koji je danas zasidan, kameni okvir je ravni i samo djelomično sačuvan. Donja greda prozora u zoni I. kata iste fasade ima profilaciju istu kao kod prozora najzapadnijeg u prizemnoj zoni sjeverne fasade.

- 8/ k r o v i š t e - dvostrešno, pokriven kupa
- 9/ s t a n j e - osrednje, interieur lošije.
- 10/ v r i j e m e i s t i l - objekt izgrađen u 15/16 st. po tipu tlocrta, po strukturi zidja i po fragmentima arhitektonske plastike. Novi adaptacioni zahvati sasvim svježi / 1964 g./.
- 11/ v a l e r i a c i j a - danas objekt samo sa vrijednim zidjem i fragmentima, inače je prije adaptacije bio vrijedan primjer renesansne arhitekture visoke ambijentalne vrijednosti / prekrasna lokacija/. Adaptacioni zahvati su ekstremno loši / upotreba sasvim stranih materijala kao beton, terazzo/ vanjska prigradnja novih volumena - kupaonica, koji smetaju kristalnoj jasnoći prvobitnog osamljenog volumena, kompletna promjena tipa unutarnjeg tlocrtnog rasporeda u sasvim bijednoj varijanti, koja je zamijenila jedan funkcionalan tlocrt 16 st. Djelomično uništavanje fasade, probijanjem novih otvora i prekomponiranjem starijih./

1.1 o k n a i z t e t - Ispod stropa na otoku Sipanu

2.1 o k a c a j a - reševina iznad stropa na otoku Sipanu. Čitava
zidna konstrukcija je masivna. Na istočnoj strani otoka strop
je izveden u obliku klesane grede, a na zapadnoj strani je okružen vrtom.
Na južnoj strani strop je na glavi urušen, pa se iznad stropa vidi da
zapadna strana zida ^(SP. RANJEN) ima nišu zabatno završenu. Na
istočnoj strani zida je niša zabatno završena.

3. n a m j e n a - Objekt je vjerojatno bio nastanjen tokom čitave
godine, jer je u unutrašnjosti vidljiv kamin, a južna fasada je jako
perforirana. Sada je ovaj lijepi objekt ruševina.

4. v r t - Teren vrta je sa zapadne, sjeverne i istočne strane ograđen
visokim zidom od pravilnih kamenih kvadara. Zid je djelomično urušen.
Osim pred južnom fasadom teren vrta je ~~više~~ terasasto izdignut.
Čitav vrt je zarastao sasoniklim biljkama. Pred južnom fasadom dio p
prostora terase je cementiran. Izgleda da je cementirana preko
kamenih ploča. Na južnoj strani terase je niski zid sa četiri stupića.
Dio zida je istaknut, tako da formira nisku klupčicu. Malo zapadnije od
ovog dijela, na južnoj strani se strmo spuštaju uske kamene stepenice
zavojito polučene. Ove stepenice vode u vrtove ispod ~~iznad~~ objekta.
Ovi vrtovi su povezani sa lučnim dijelom luke. Okvir stambenih
vrtova sa ograđenom zidom ima između dovratnika i nadvratnika ~~istaknuti~~
konzolni ispust.

5. t l o c e r t i u n a t r a š n j o s t - Tlocrt je u obliku
pravokutnika. U unutrašnjosti ne postoje pregradni zidovi. Sačuvane su
samo četiri fasade. Čitava je unutrašnjost također zarasla na dosta
visokim biljem. Na južnom zidu uz prozor su ostaci istaknutih dijelo-
va zida koji su služili kao sjedala, tako da se sjedeći na tim klupčica-
ma moglo gledati kroz prozor. Između prozora i vratiju u zapadnom dije-
lu u zidu je niša zabatno završena.

Iznad prozora uz rub zida, u razmacima su četvrtaste rupe veličine
kvadra, koje su vjerojatno bile drvene grede stropa.

Na istočnoj strani je jedna četvrtasta rupe bez okvira i leži na
mnogostruko profiliranom profilu koji ravnomjerno teče dokle. Profil
u sredini ima plitko kvadratno udubljenje, od kojeg sa simetrično sa
stranač traka, poluobli štapa, usko polukružno udubljenje, i na kraju
šira traka. Sa sjeverne strane čitavom visinom zida, dio zida je urušen.
U tom dijelu je probiven nepravilni otvor. Sjeverni zid je u sredini
čitavom visinom urušen. Na istočnoj strani zida je ~~iznad~~ pravokutna
niša sa razdijelnom precom u sredini. Preca ploče je traka i uvijeni
S-profil. U ovoj niši je vjerojatno bilo pilo. Zapadnije od ove niše
i malo više je niša istog oblika. Od okvira ostao je samo gornji dio
sa nadstrešnicom. ~~Okvir~~ Okvir je bio stepenasto profiliran.

Nadstrešnica ima u donjem dijelu kupa, a zatim je istaknut širi polu-
obli dio, urušen profil i uz kraju traka. Zapadna zid je ožbukana.
Pred njim je hrpa kamena vjerojatno od nekog pregradnog zida. ~~Prizem~~
Prizem je mali polukružni otvor, a iznad njega neki vertikalno postav-
ljeni žlijeb. Niže od zabatnog dijela u južnom uglu je jedna jednostav-
na menzola. U sjevernom dijelu u istoj ravni su još dvije iste
menzole.

6. n a t e r i j a i t e h n i k a - Građevni materijal je pravilni
kvadar ~~debe~~ kao klesan i slažen u pravilno pasove. Fuge su uske i
ne prelaze rubove kvadra. vezivna smjesa je vapnena. Djelomično fuge
su obavljane i u tim dijelovima su nepravilnije.

7. f a s a d e - Glavna, južna fasada orijentirana je na terasu pred njom.
Sa ove terase vrlo je lijep pogled na čitavu luku. Fasada je jako perfo-
rirana, tako da tih prostornih otvorima ~~otvarima~~ unutrašnji prostor
slobodno komunicira s vanjskim. Polazeći od zapada na istok, tj. od
lijeva na desno prvi u nizu je pravokutni svijetli otvor vratiju.
Nadvratnik i dovratnici su ravne kamene grede, a između dovratnika i
nadvratnika je konzolni ispust, koji je širi od dovratnika i uvlači se
u zidnu masu. Njen dvostruko uvijeni profil donekle zaobljuje svijetli
otvor. U razmaku od vratiju, ~~na~~ 88cm. od tla je prostorni pravokutni
prozor. Pred prozorom je istaknuta prozorska klupčica, stepenasto
profilirana trakom i uvijenim S - profilom, a leži na konzolama

u obliku porajene, lista. U donjem dijelu doprozornika je koso urijeđena dio a zatim počima stepenasta profilacija. Do svijetlog otvora je polukružni step, zatim široka traka, S-profil i uske trake. Iznad jednako profiliranog nadvratnika je istaknuta nadstrešnica, koja u donjem dijelu ima zupce, a zatim istaknuti S- profil i traku.

Istu profilaciju i dimenzije imaju i druga dva prozora na fasadi. U razmaku od ovog prozora je glavni portal. Viscina mu je kao i kod prvih vratića, ali je mnogo širi. Profilacija dovratnička, nadvratnika i nadstrešnice je jednaka onoj na prozorima, samo što je uz svijetli otvor umetnuta jedna traka, na kojoj su bile pričvršćene vratnice.

Iznad portala, u sredini, urađena je kvadratna ploča, religiozno obrađena. Unutar vijenca od lišća i loptica/ levorov vijenac/ je latinski križ sa proširenim krajevima baste, a slonjelih završetaka trapekule. Sa strane križa je IKS koji je stilizacijom izmijenio oblik, tako da izgleda ovako: V IŠ. Čitava ploča izgleda recentnija.

U istom razmaku kao i prozor sa lijeve strane, sa desne strane portala je isti prozor, a u većem razmaku od ovog je još jedan jednaki prozor kojemu nedostaje lijevi doprozornik. Iznad zone portala i prozora, čitavom dužinom fasade u pravilnim razmacima, postavljene su kamene ploče, veličine kvadra, sa rupom u sredini. Ove ploče služile su za postavljanje pergole, koja je pokrivala terasu pred fasadom. Iznad ovog niza ~~xx~~ je niz malih, jednostavnih konzola, na kojima leži profilirani vijenac na kojemu je ležao krov. Profil je: traka i S-profil.

Sjeverna fasada - Ova fasada orijentirana je na visoki ograđni zid vrta i povišeni dio terena koji taj zid podržava. Teren između zida i fasade je vjerojatno sačinjavao dio vrta, ali je i on sada zapušten. Ova je fasada viša od južne, te sa ove strane objekt ne izgleda prizemno. Veći dio fasade obrastao je bršljanom. Približno u sredini zid je čitavom visinom srušen. Možda su na tom mjestu bila vrata. Pri vrhu fasade su dva pravokutna prozora u segmentnoj niši sa stlačenim lukom. Na prozoru sa slijeve strane sačuvane su mreža od metalnih šipki. Iznad prozora u pravilnim razmacima je niz kvadara sa rupom za pergolu. Ova fasada ne završava vijencem.

Japadna fasada - je oša i zabatna. Pred njom je dio vrta sa ograđni zidom. Potpuno je zatvorena, osim vrlo malog otvora pri dnu fasade. Otvor je polukružni a pred njim je mala horizontalno postavljena kamena ploča. Vjerojatno je služila za odvod vode. Uska traka od žbuke i kamena opake nalijepljena je na fasadu, tako da čini bazu zabatnog dijela. Služila je da drži cijev koja sakuplja vodu sa krova.

Istočna fasada - Orijentirana je na visoki ograđni zid vrta. Potpuno je obrasla bršljanom tako da zide nije vidljivo. Sa unutrašnje strane vadi se da je potpuno zatvorena. Sa sjeverne strane dio zida je rizalirano istaknut. U tom dijelu je otvor nepravilnog oblika.

Š k r o v i š t e - Objekt je sada bez krova. Krovšte je bilo dvostrešno, a na južnoj fasadi je bilo položeno na profilirani vijenac. Zabatni dijelovi na zapadnoj i istočnoj fasadi imaju dulje južne strane, pa je i krov sa te strane imao dulju strchu. Takav oblik krova uvjetovan je time što je južna fasada niža od sjeverne.

9. s t a n j e - Objekt je u ruševnom stanju. Sačuvane su samo četiri k fasade, od kojih je južna najbolje sačuvana sa lijepim okvirima vratića i prozora. Nedostaje samo jedan doprozornik. Objekt je napušten, a unutrašnjost i vrt su porasli vegetacijom. Na unutrašnjim stranama zidova sačuvani su okviri kamina i niše.

10. v r i j e m e i s t i l - Vremenski ovaj objekt može se datirati u drugu polovinu XVI stoljeća. Vrlo lijepe, ~~proporcijne~~ svedeno na ljudsku mjeru, su proporcije ovog objekta. Arhitektura je povezana s vrtom, a vanjski prostor komunicira sa unutarnjom jako perforiranom južnom fasadom. Ta je veza još više istaknuta relativno nisko postavljenim prozorima sa prozorskom ključicom. Sve to, uključujući profile kamenih okvira i obradu kamenih kvadara zida, odaje karakteristike renesansne arhitekture.

11. v a l o r i z a c i j a - Cjelina objekta sa vrtom posjeduje veliku ambijentalnu vrijednost. Objekt bi trebalo sačuvati jer predstavlja lijepi primjer renesansne arhitekture ovog područja.

12. i n v e n t a r - Od inventara ovog objekta ništa nije pronađeno.

1. **L o k a l i t e t** ----- LUKA ŠIPAN - R

2. **L o k a c i j a** ----- Samostalan, jednokatni objekt, prvi u nizu, smješten je na ravnom terenu, u centru Šipanske Luke t.j. na jugoistočnom djelu trga čija je zapadna strana otvorena prema moru. Od objekta prema istoku vodi glavna ulica u mjestu koja se dalje nastavlja u put za Šušurad. Glavna fasada objekta okrenuta je prema trgu, t.j. na sjeveroistok a ispred nje je početak popločene ulice, širok oko 1,50 m. Ispred bočne zepadne fasade je prigradnja/terasa/ a između nje i prve susjedne zgrade betoniran prolaz širok tri metra. Jugozapadna fasada okrenuta je prema vrtu sa narandama koji je visokom kamenom ogradom/oca 3,5 m / ograđen od ulice, široke dva metra i popločene velikim kamenim pločama, povezanih cementom. Jugoistočna fasada je također okrenuta prema vrtu.

3. **N a m j e n a** ----- prije jednokatni stambeni objekt sa malnicom i skladištem u prizemlju, sada zapušten.

4. **D v o r i š t e, v r t** ----- Vrt okružuje objekt sa južne i istočne strane. Na južnoj strani raste oko 20 velikih stabala narandja. Na istočnoj strani obrasla je jednogodišnjim, zeljastim biljkama.

5. **P l o c r t i u n u t r a š n a j o s t** ----- Prizemlje se sastoji od dvije prostorije, odjeljene zidovima unutrašnjeg stepeništa koje sa ulazni, uličnih vratiju vodi na prvi kat. Glavna prostorija vrlo velika, tako da zaprema prostor čitavog prizemlja. Pod je djelomično betoniran a djelomično popločen. Zidovi su premazani tankim slojem kročom tako da se nazire kamen. Oko sjevernog i južnog zida je red jednostavnih konzola na kojima su drvene grede stropa. Ulaz je sa ulice t.j. sa sjeverne fasade. Na drugom kraju iste fasade je prozor u niši. S unutrašnje strane južnog zida su vrata za vrt i tri polukružne niše. U većoj četvrtastoj niši je uski prozor, na zapadnom zidu je nisko postavljen prozor koji gleda na prostoriju ispod terase. Na suprot vrati na stepeništu na južnom zidu su dve niše. Druga manja prostorija osvijetljena je jednim prozorom na južnom zidu. Taj manji prostor ima vrata i jednu nišu. Na sjevernom zidu su vrata. U glavnoj prostoriji stoje dvije preše za masline. Niše su pravokutne, nadsvodene segmentom lukom ili četvrtaste. Uz ovo prizemlje je prizemni prostor ispod terase. Pod od je nabijene zemlje. Uz rub zidova su kamenice. Prostorija je osvijetljena jednim prozorom. Strop je zbog terase učvršćen metalnim šipkama.

Prvi kat je imao renesansni raspored: jedan salon i četiri sobe. Ta dispozicija je uglavnom sačuvana, osim što je jedna soba pregrađena. Pod je drven i jako trošan. Salon je osvijetljen sa dva prozora na sjevernom zidu. Na južnom zidu je pilo, renesansno po svom stilu, profilu i kompoziciji. Kamenom pločom podjeljeno je na dva dijela. Na toj ploči u sredini, u plitkom reljefu izrađena je glavica anđela sa otvorenim ustima i sa krilima sa strane. Policu pridržavaju dvije reljefne konzole. Osnovni je oblik

trokut a profil stepenasto usjoeen. Na vrhu je urotuta mala polulopta. Visina niše je 126 cm., širina 89 cm. a dubina 36 cm. Na istoj zidu je pravokutna profilirana niša. Visina joj je 153 cm. a širina 197 cm. Sa istočne strane salona je zatvoreno stepenište za tavan. Sobe su dosta male u odnosu na prostorni salon. Prozori su u nišama koje se prema vani suzuju a nadsvodene segmentom luka. Svi zidovi su u lošem stanju, pod su i strop su ruševni. Sa ovoga kata zatvorene stepenice vode na tavan.

Tavan : na tavanu je nekada bila kuhinja. U zapadnom dijelu je odjeljena manja prostorija, osvijetljena jednim prozorom. Velika prostorija osvijetljena je sa dva prozora na južnom zidu. Ispred jednog prozora je kameni umivaonik. Pravokutnog je oblika sa profiliranim vanjskim i rubom za vodu. Djelomično je oštećen. Sa strane koja je u vanjskom dijelu prozora, probijena je mala rupa za odvod vode. U istočnom zidu smješten je komin. Djelom je urušen. Ostale su vrlo lijepe, skulpturalno bogate konzole koje nose vijenac s natom. Konzole su složene od velikog, stiliziranog, povijenog lista, iznad kojeg je mala voluta, uski pokružni štap i mala ravna traka. Vidljiva je drvena krovna konstrukcija. Pod je drven, u vrlo lošem stanju.

6. **M a t e r i j a l i t e h n i k a** ----- Objekt je građen od, kamenih, rustičnih kvadara, dosta malih, slaganih u ~~stix~~ približno jednake pasove. Fuge su dosta grube i široke, mjestimično premazane cementom. Lijepo zide. Kvedri se prema visini povećavaju.

7. **F a s a d e** ----- Glavna je ona fasada prema trgu t.j. sjeveroistočna. U donjem dijelu ima tri ulazna otvora, nejednake veličine/istočni niži i uži/, običnih kameni okvira koji ne izlaze iz zidne niše i bez profila. Zapadni ulaz ima na sredini napukli nadvratnik. Ulazi nisu sasvim pravilno komponirani, već su dva istočna više pomaknuta prema uglu kuće. Uz srednji ulaz nalazi se mali, niski, pravokutni prozorčić istog okvira kao ulazni. Gornji dio sjeverne fasade ima tri prozora iste veličine i razmaka. Sva tri prozora imaju tipične profile 16 stoljeće t.j. ravna traka- konveksno-ravna traka- široka ravna traka- konveksno-ravna traka. Uz zapadni ugao sjeverne fasade vidi se sjeverni zid terase koji dopire od prilike do zoni prvog kata objekta a ima samo jedan ulaz ne u sredini, nego malo pomaknut prema istoku, jednostavnog okvira. Uz istočni ugao iste fasade je vrtna ograda s jednim ulazom u ravni zidu, bez profila. Ograda je u ~~gornjem~~ dijelu nova.

Istočna fasada ima južnom dijelu prizemne zone jedan kvadratni prozor u zidnoj masi, neprofiliran, s rešetkom od kovnog željeza. U zoni prvog kata nalazi se malo prema sjeveru pomaknut prozor, veći od prizemnog, s istom profilacijom doprozornika i nadprozornika kao na sjevernoj fasadi, a prozorski prag je ravno-valevitog profila s dentima. S obje strane prozora su ostatci plomljenih konzola. U zašatnoj zoni fasade nalazi se prema gore sužen dimnjak koji počiva na dvije kamene konzole. U gornjem dijelu je

opet proširen i krakuto proširen. završen. Na južni dio zabata vide se di mansardnog prozora a južne fasade. Na rubu prizemne zone je niz kvadara s rupama za pergolu. Zapadna fasada nije vidljiva u prizemnoj zoni jer je ispred nje terasa, potpuno jednostavna, bez otvora. Zona prvog kata ima jedan dosta veliki prozor čiji su doprozornici, nadprozornik, i nadstrešnica isti kao na istočnoj fasadi a prag ima ravno-užlijebljeno-izduženo konveksni profil. Konzole uz zabatni prozor su trokutaste, s palmetom u donjem dijelu a menzole sa pretenom na kraju donjeg dijela. Kod donjeg prozora vidi se dio odlomljene de južne menzole i obih konzola. Oba prozora imaju drvene okvire. Između donjeg i gornjeg prozora umetnute su dvije veće grede od kamena a jedna pukotina je premazana cementom. Uz južni uga je prizidan dimljak od opčke. Terasa ispred zapadne fasade ima pet kuglasto-ugaonih pojačanja s kamenim klupama između. Pod je od kamenih ploča s laganim u nizove, mjestimično krpanih cementom. Južna fasada ima u prizemnoj zoni jedan ulaz čiji su okviri u ravnini zida, bez profila, monolitni. Prag je sasvim nov, od betona. Istočno od ulaza vide se dvije jako kamene grede, šire i više od vrata, možda su to ostaci prijašnjeg ulaza u prizemlje. Pored tih greda nalazi se recentan odvod vode iz pila. U istočnom dijelu te fasade je izbočeni kamen. U zoni prvog kata su tri prozora pomaknuta prema zapadu. Najzapadni je isti kao onaj na zabatu zapadne fasade. Srednji jednostavan, veliki, bez profila, u ravnini zida, sa običnim u donjem dijelu zaobljenim konzolama. Istočni je isto potpuno jednostavan. Istočni dio te fasade ima u najgornjem dijelu dva odvojena mansardna prozora od kojih je zapadni istog okvira i profila kao i na zabatu zapadne fasade a istočni je običan. Taj dio mansarde zidan opekom, potpuno recentan a prozor je spoliran. Ispod prozora prvog kata nalazi se niz kvadara s rupama za pergolu. Južna fasada terase ima u prizemnom dijelu veliki obli, zazidani otvor orsana. Terasa je vjerojatno građena u 19 stoljeću.

8. K r o v i š t e ----- je dvoslivno, pokriveno kupama kanalicama malim tavanskim prozorčićem na sjevernoj strani.

9. S t a n j e ---- objekt je vrlo lošim stanju, drveni podovi i stepeni-ce su sasvim dotrajali. Zidovi su također slabi, naročito unutrašnji. 10. V r i j e m e i s t i l ----- Ovaj se objekat može datirati u drugu polovicu 16 stoljeća. U to vrijeme je u Dalmaciji građeno mnogo sličnih ljetnikovaca. I na ovome objektu ponovljen je tipičan raspored prostorija duplevačkih ljetnikovaca /salon sa četiri sobe/ razdoblja renensansa. Profili i skulpturalni detalji također su renensansni. Isti isti stil odaje i zide.

11. V a l o r i z a c i j a - Ljetnikovac je lijep primjer renensansne ~~arhitekture~~ arhitekture ovog područja. Finih je dimenzija. Profil i skulpturalni detalji /pilo i komin/ vrlo su skladno oblikovani. Objekat je svakako potrebno sačuvati.

1. **10 k a p i t e l** - Laka šipon
2. **1 o k a c i j a** - Objekt je smješten na ravnom terenu, u ulici koje ide od crkve do trga, a izvan mjesta se nastavlja prema Sudjardju. Samostojeći je, odijeljen od susjednih objekata vrtom sa zidom visokim cca 5m.
3. **k o n s o l a m a** k a t a s t a r a k a č e s t i c a -
4. **n a m j e n a** - Jednokatni stambeni objekt, u upotrebi.
5. **d v o r i š t e, v r t** - Vrt okružuje objekat sa zapadne i istočne strane a sa sjeverne strane je ulica. Neposredno ispred zapadne fasada je cca 2,5 m široki prolaz, popločen u početku pravilnim a kasnije nepravilnim kamenim pločama. Iza toga se diže kamena ograda vezana vapnenom žbukom i, mjestimice, cementom. Iza nje je vrlo zapušten, dosta mali vrt sa tri narandje. Južna polovica toga zemljišta ima dva narandina stabla, i recentna, bezvrijedna gospodarske zgrade. Ispred istočne fasade nalazi se uz ulicu, betonska, prizemna, nova prigradnja s terasom i bunarom u gornjem dijelu. Iza nje je malo krovite sa ljetnom kuhinjom a otraga je vrt.
6. **F l o o r t i u n u t r a š n j o - s t** - Objekt je pravokutnog tlocrta koja mu je uha strana okrenuta prema ulici a zapadne u sredini prizemnog dijela ima poluotvoreni trijem sa dva travnja. Trijem je oko 5 cm. povišen od proleze. Popločen je kamenim pločama veličine cca 40x80 cm., raspucalim. Ispred /sjevernog/ dijela trijema vode dvoje vrata. Ona na sjevernom zidu imaju običan, naprofiliran okvir u ravni zida. Vrata na istočnom zidu imaju profilirani m/konvekano - konkavno-ravna traka-konvekano-konkavno-ravna traka-ravna traka/ kapitel visok 33 cm na dovratnicima. Nadvratnik je isto tokoli visok jednostavan je a nadstrešnica ima valoviti profil s dentima u donjem dijelu. Trijem je naveden križnim svodom, sa zaglavim kamenom u obliku cvijeta sa željeznim prstenom u sredini. Svod počinje već na cca 1,70 metara visine, s jednim ugaonim kamenom konkavno-konvexno-ravnog profila. Najviša točka svoda visoka je cca 3 metra. Imedu stupa i istočnog zida je pojasnica visoka cca 25 cm. sa odajećenim uglovima. Ona se oslanja na kapital stupa i početni kamen, prema dolje sušenom a gore konvekano-ravnog profila, na istočnom zidu. Taj dio trijema potpuno ožbukovan, u vrlo lošem stanju. Južni dio trijema je nešto širi nego sjeverni. Pod su je od kamenih ploča, zidovi su žbukani. Istočni zid tog dijela trijema ima jedan prozor veličine 5x180 cm. nejednako dugačkih gređa. Očito je skrpljen kasnije. U južnoj polovici toga zida su vrata a raspuklim pragom, dovratnicima sa protastim profilom koji počinje 20 cm iznad praga i usetnutim konzolama dvostruko uvijenog profila, umetnutim ispod nadvratnika, koje saobljuju vratni otvor. Profil praga na prati rubove konzola nego se pod pravim kutom nastavlja na nadvratnik. Nadstrešnica ima ravna traka-široka ravna traka- valovito ravni profil. Svod počinje na istim ugaonim kamenima kao sjeverni travnja i istog je oblika, građen od šupljikavog, laganog kamena. Zaglavni cvjet ima četiri letice/sjeverni ima pet/

sa željeznom lukom u sredini. Na južnom zidu tog dijela trijema su vrata istom konzolama sa-obljenim otvorom, ali bez protastog profila. Taj zid građen je od gotovo kockastih kvadara u približno jednakim pasovima. Površina su je rustična, ispučena, a fuge široke oko pet centimetara. Zid je djelomično /u donjem dijelu i iznad vrata/ožbukovan. Istočni je zid od nepravilnih kvadara kombiniran sa baljencem. Sjeverno od prozora je zid mnogo ljepši. Vjerojatno je bio srušen i kasnije obnovljen. Taj dio trijema ima pod od nabijene zemlje. Iz sjevernog dijela trijema ulazi se u pravokutnu prostoriju s običnim, kamenim stepenicama i drvenom ogradom, sa prvi kat. Pod je kamenih ploča širokih oko 30 cm. različito dugačkih. Iz te prostorije se ulazi u drugu, sličnog oblika čiji je pod isto od kamenih ploča, zidovi žbukani a južni zid cementan. Ima veliku kamenicu sa ulje i stelažu na svome sjevernom zidu. Visoka je oko 1,60 a široka 1,10 metara. Stelaža ima ravno-konvekano-ravni profil a pregrada istog profila mu stoji na, prema dolje sušenom kamenu. Iznad stelaža je kukočen nepravilno prozor sa rešetkom od kovanog željeza. Strp je drven, grade stoje na jednostavnim konzolama. Na sjeveroistočnoj strani prizemlja nalazi se velika pravokutna prostorija, profiliranim zidom /ne dovoda/podjeljen na dva dijela. Pod se ne vidi. Ima dva zaklošena i segmentno završena ulaza sa sjevera. U njoj se nalaze dva potpuno jednostavna zidna okvira i dvije posude sa ulje, kamene. Istočni i sjeverni zid su od lijepih rustičnih kvadara, fuge uske sa vrlo malo žbuke. Zapadni dio zida su ožbukani a vidljivi dio južnog je od nepravilnog kamena utopljenog u mnogo cementne žbuke. Zid je nov, ali su mu lukovi na kojima je svod stari. Svod je baldahinast, s jedrima, s istim početnim kamenima kao u trijemu. Građen je od lakog šupljikavog kamena. Istočno od te prostorije je druga, sa zaklošenim ulazom od sjevera i prozorom na zapadnom zidu. Pod joj je od kamenih ploča a zidovi su žbukani, ali se na oštećenom dijelu kod ulaza vidi zid od lijepih, pravilnih, rustičnih kvadara, u pasovima širokim cca 30 cm. Svod je križni, isti kao u trijemu, početnim kamenom, ali bez zaglavnog. Južno od trijema je zaključana pravilna pravokutna prostorija s vratima na sjevernom i prozorom na zapadnom zidu. Vlasnik je odsutan a susjedi kažu da je svod isti kao u trijemu. U jugoistočnom dijelu objekta je veliki ratrušeni prostor, na čijim se zidovima nalaze ostaci lukova koji daju na slutiti da je tu bio veliki baldahinasti svod. Sjeverni zid toga prostora je potpuno recentan, betonski. Istočni zid ima u donjem sjevernom dijelu ostatak luka čiji je nagib vrlo blag a nasidan je kvadrina i baljencem. Južno od toga luka su ostaci lukova svoda sa tri početna kamena ista kao u trijemu. Na rubu prizemne zone su obične konzole koje su nosile pod prvog kata. Zid prvog kata je djelomično sačuvan u sjevernom a više u južnom dijelu. Uvučeno je oko 10 cm. Kvarar je pravilan, dosta velik /30x40 cm./, sa dosta žbuke, mjestimično saevim prežbukovan. Južni zid toga prostora, ima u sredini

prizemne zone lučno završena niša - završeno od nje zakložen, segmentno završena otvor vratiju. Vidi se i ostaci lukova i početak svodnog kamena. Jedan je prozor u toj zoni zakložen, podzidan ciglom. U sredini zabatne zone je zakložen segmentni prozor. Čitava je fasada ožbukana, a vrlo lošeg stanja. Zapadni zid je najsačuvaniji. U prizemnoj zoni ima vidljive ostatke svoda, zatim jedna skošena, segmentna završena vrata i prozor iznad kojeg je širok luk, djelomično zazidan/to je onaj skrpljeni prozor južnog dijela trijema/. Obične kamene konzole su nosile pod prvog kata. Zid prvog kata je malo uvučeno, sa velikim, pravokutnim otvorom, vjerojatno vratima za terasu nad trijemom. Iznad toga je red rupa u kojima su bile konzole ili strojne grede. Donji dio zida je od istih kvadara kao fasada. Zid je ožbukana a na oštećenim mjestima vidi se u srednjoj zoni lošije zide s lomljenjem i opekama. Najgornji dio zida je na sjevernom dijelu od lijepih kvadara a na južnom od sitnijih, lomljenjem.

Prvi kat je iznad sjevernog dijela objekta potpuno preuređivan i nastavljen. Stepenicama s oblika, jednostavno profiliranim drvenim lukom se dolazi u predsoblje koje na zapadnoj strani ima običan zidni ormar i jedna vrata /ravno-oblo-ravni profil dovratnika i dvostruko valoviti profil nadvratnika/. U predsoblju je renesansni zidni ormar, stepenasto profiliranih stranica, s dentima. Poprečna greda ima valoviti profil s dentima a leži na stepenasto profilirano, prema dolje suženom kamenu. Postoje četiri takova kamena /za dvije police ali je sačuvana samo jedna/. Gornja greda ormara je stepenasto i valovito udubljena sa krivo okrenutim IES. Ispred spolirana. Iz te se prostorije ulazi u, dvije kamene stepenice s povišenu prostoriju napravnog /L/ oblika. Jedna vrata vode u drugu "L" prostoriju sa starijim, običnim ogazišten od opeke i cilindrom za ventilaciju. Svaka prostorija ima po jedan prozor na zapadnu stranu. Na sjevero-zapadnom uglu prvog kata je pravokutna soba sa prozorom na zapadnu i krunom sjevernom zidu. U sredini dijela zgrade je soba sa jednim prozorom i vratima sa sjeveroistočnu prostoriju. Ova ima jedan sjeverni i jedan istočni prozor a na njen južni zid su stepenice za tavan. U jugoistočnom dijelu je također jedna soba pravokutnog tlocrta s prozorom na istočnu stranu. Sve prostorije su ožbukane a podovi drveni. Prvi kat ima dva vlasnika..

Drugi kat je nad istočnim dijelom zgrade a sadrži je raspored prostora je na prvom kata. Zidovi su ožbukani, pod i strop drveni, prebojeni uljenn bojom... Zapadni dio kuće ima vlasiti mali tavan.

7. M a t e r i j a l i t e t n i k a - Objekt je zidan od lijepih, različitih kvadara, u podjednakin pasovima. Fuge su pravilne i dosta uske. Gornji južni zid nastanjenost dijela je cementan. Objekt je vrlo mnogo pregrađivan. Sjeverozapadni dio fasade /onaj bez zabata/ je ožbukana. Ima mnogo

kapljenja lomljenjem i popravljano cementom. Sjeverni zid vrta je od različitih kvadara u raznim podjednake visine. Gornjoj polovini zida kvadri imaju zaoblenu površinu a fuge su mnogo uže nego dolje. Taj je zid barokni. Najgornji red je zakložen zbog kiše.

8. F a s a d a - Sjeverna fasada je orijentirana na ulicu. Horizontalno se može podijeliti u tri dijela a vertikalno na dva. Zapadni dio vertikalne podjele je širok kao pola istočnog. Nad istočnim dijelom je zabat. U prizemnoj zoni je nalaze se tri nejednako razmještene ulaza. Srednji ima kameni prag, dovratnik i nadvratnik prutastog profila a nadstrešnicu valovito-stepenastog. Ispod nadvratnika su umetnute dvostruko uvijene konzole, ali profil pruta ne obilazi njihov rub, nego pod pravim kutom prelazi na nadvratnik. Taj tip, konzolama zaobljenog ulaza vuče porijeklo iz gotike i često se nalazi na renesansnim građevinama u Dalmaciji. Istočni ulaz je jednostavan, u ravni zida, s dva kamena koja kao da nastavljaju dovratnike iznad nadvratnika. Istočno od toga ulaza je mala niša u zidu. U prizemnoj zapadnom dijelu fasade, je ulaz čiji dovratnici imaju renesansni /ravna traka-valovito-široko ravna traka-oblo zakložen-široka ravna traka/ profil a nadstrešnica valoviti. Uz zapadni ugao te fasade je ulaz u dvorište a dalje je ograda vrta. Dvorišni ulaz je širi i viši od ostalih. Na kamenoj pragu ispod dovratnika su plitki, prema dolje udubljeno sušeni i kružićem završeni plitki reljefi. Dovratnici imaju ravno-valovito-široku traku-prut profil dovratnika. Kapitel ima konveksni vrat, ornament od zaobljenog lišća u donjem dijelu, sa prema dolje okrenutim listovima na uglovima. Nadvratnik ima isti profil dovratnici, sa nadstrešnica valoviti s dentima. U zoni prvog kata su tri različito velika prozora, na istoj ravni. Istočni je sasvim jednostavan, u ravni zida. Srednji ima prag ravno-konveksno-ravnog profila a doprozornike, nadprozornik i nadstrešnicu istog profila kao srednji ulaz. Zapadni prozor izlazi iz zida oko 1 cm., bez profila je, osim valovite nadstrešnice. Obične konzole nose vijence ravno-konveksno-ravno-konveksno profila. Nad vijencem je zabat sa dva sasvim jednostavna prozora i, na vrhu, jednim nasidanjem. Dio fasade bez zabata je ožbukana.

Zapadna fasada ima u sredini donjeg dijela dva polukružna luka na stupovima u sredini i polustupovima sa strane koji prema zapadu oblikuju trijem. Dvije su stoje na kvadratnoj ploči a imaju konveksno-konveksni profil. Tijelo stupa je jednostavno. Vrat kapitula je konveksni prsten a vrlo stilizirani listovi na uglovima prelaze u valute. Lukovi imaju ravno-udubljeno-konveksni profil. Sjeverno od trijema je kvadratni prozor oko 10 cm. u zid udubljeni prozor. Južno od trijema je isto takav prozor, postavljen nešto niže. U gornjem sjevernom dijelu su dva jednaki velika prozora s običnim nadstrešnicama a nad lukom niži, kvadratni.

Stroho ima obični ispuh a j dan šiljeb se spušta nad sjeverni luk trijema. Iznad je recentni dimnjak. Južni dio fasade ima u prizemnoj zoni iznad kvadratičnog prozora dvije jake dvostruke konzole koje su možda nosile balkon ili stepenice. Iznad njih je donji dio pravokutnog otvora, obzidan ciglom. Iznad južnog dijela trijema je niza rupa sa pergolu i nekoliko konzola a u sačuvanom gornjem dijelu kvadratični prozor s okvirom od kvadara. Na vrhu tog dijela je nekoliko preostalih kupa. Iznad južnog dijela je terasa na koju se može popeti ljestvicama. Inače je ne-dostupna. Pod joj se ne vidi jer je obraštana lozom. Sjeverni zid terase je štukan, u vrlo lošem stanju. Kvadri istočnog zida su isti kao kod prednjeg, zapadnog ali su fuge da grublje. Nad tom zidu su jedna vrata ravno- konveksno-bлаго zakošeno-~~šet~~ široka ravna treka-konveksno ravnog profila, renesansnog. Na kraju toga zida je ostatak konveksno-konkavog profiliranog kamenog šiljeba. Drugi zidovi su visoki oko 70cm u vrlo lošem stanju, oštukani.

Istočna fasada ima prigrađene stepenice s južne i sjeverne strane koje se na vrhu sastaju. U sjevernom dijelu te fasade naplatou stepenica je ulaz sa ravno- valovito-ravno-prutasto profiliranom okvirom i ravno valovito-ravnim nedvratnikom. Oko jedan metar iznad stepenica je u zidu vidljiva kosa pruga., ispod je stariji a gore noviji zid. Isgleda da je tu bila linija krova. Iznad vratiju je barokno profiliran vijenac na obična oblo profiliranom konzolama. Iznad vijenca /koji je samo na sjevernom polovici fasade/ je jednostavan prozor, dva centimetra isvuđen iz zida. Južni dio fasade ima nad južnom kosom stepenica prozor istog profila kao na sjevernoj fasadi a zid je novo, što znači da je prozor spoliran. Nad njim je običan, ne profiliran, 2 cm. iz zida isvuđen prozor, sa valovitom /spoliranom/ nad-stražnicom. Kvadri su kao na sjevernoj fasadi, jedna pukotina je popravljena cementom a nad južna ugloz vratiju je dio zida građen od opake, možda ostatak dimnjaka.

Južna fasada ima u donjem dijelu dosta visoko dosta sajašten prozor zakošen prema unutra /kao na zapadnom zidu/ sa nadstražnicom valovitog profila, zatrpan kamenjem. U gornjem dijelu je sasvim običan prozor sa dvo konzole s prstenom a sabatu jednostavan mali prozor. Zapadni dio južne fasade čini sid prostorije ispod stare terase. Kvalitet zida je isti kao na zapadnoj fasadi.

9. K r o v i š t e - Istočni dio ima dvostravno krovništvo sa sabatina na juž. j i sjevernoj strani a zapadni dvostravno sa disječenim sabatina. Fekrov : kupe kanalice.

10. S t a n j e - Vrlo loše. Nastanjeno. Najvredniji, renesansni djelovi /prizemlje i terasa/ su vrlo zapušteni, ruševni (Potrebno je očistiti, saknuti predgrađni zid trijema, konzervirati).

11. V r i j e m e i s t i l - Objekt ~~pre~~ plovice 16 stoljeća. pregrađen u baroku, 19. i 20 stoljeću.

12. V a l o r i z a c i j a --Vrijedan renesansni objekt u cjelini i detaljima.

1. **L o k a l i t e t** --- Luka tipan
2. **D o k a d i j e** --- Objekt je smješten, sagrađen u ju, istočnom dijelu mjesta iza crkve. Oko njega ima mnogo slobodnog prostora obraslog travom i velikim stariim maslinama. Teren se sa zapadne strane blago penje, s južne je dosta strma a na sjeveru se spušta u širokim terasama prema crkvi. Prilazi objektu su sa sjeveroistočne /od crkve/ i sa sjeverne /od ceste Luka -Suđurađ/ širok je oko 1 metar.
3. **K a t a s t a r s k e - č e s t i c a** ----
4. **N a m j e n a** --- povešani ljetnikovac, sada stambeni objekat, dvokatni, s gospodarskim prostorijama u prizemlju.
5. **O v o r i š t e, v r t** ---- Ispred sjeverne fasade je cca 5 metara široka terasa popločena u zapadnom dijelu, s bunarom u sredini. Odjeljena je zidom od prve niže terase. U istočnom dijelu te terase je cvijeće u niskoj ogradi. Na nižoj terasi je travnjak s nekoliko maslina, orah i jorgovan. Uz zapadnu fasadu su stepenice ograđene zidom terase sa maslinama a vode na mali plato s južne strane. Južna fasada ima u istočnom dijelu na nasutem plotu prigrađenu kuhinju i popločenu terasu prekrivenu lozom s bunarom u sredini. Ispred srednjeg i zapadnog dijela te fasade, je zapušten, niži teren sa kamenom slijom i ograđenim trom, dalje se uzdiže brežuljak obrastao travom i makijom. Uz zapadnu fasadu su terase sa maslinama i jednim orahom.
6. **T l o c r t i u n u t r a š n j o s t** --- Objekt ima u prizemlju pravokutni tlocrt. U sredini sjeverne strane smješten je ulaz koji vodi u malu kvadratnu prostoriju s jednim vratima na zapadnom zidu. Iz te prostorije nastavlja se kamene stepenice za prvi kat. Prostorija je ožbukana. Istočno od te prostorije nalazi se duga pravokutna prostorija u širini cijele kuće. Pod joj je povišen za jednu stepenicu, cementan je, zidovi su kameni a istočni i južni žbukani. U istočnom uglu južnog zida sprovedena je voda iz cisterne. Strop je drven, od desaka i greda koje počivaju na jednostavnim kamenim konzolama sjevernog i južnog zida. U sredini je jaka poprečna drvena greda. Ulaz je smješten u zakošenoj i lučnoj završenoj niši. Iz te prostorije ulazi se u najistočniju, veliku prostoriju zgrade. Ona ima na sjevernom zidu jedan zakošeni, blagim lukom završeni prozor. U sjevero-istočnom uglu su dvije ogromne posude za masline, duž cijelog južnog zida, za vino a uz pregradni zid prema susjednoj prostoriji jednostavne kamene posude za ulje. Pod je od cigle, vrlo oštećen. Zidovi su žbukani, s dvjema običnim nišama. Strop je kao u prijašnjoj prostoriji. Zapadno od ulaznog prostora i stepenica nalazi se dosta velika prostorija s nišom u zidu prema ~~xx~~ stepenicama. U niši je posuda za ulje. Pod je betonski, zidovi su djelomično žbukani. Strop je kao i prije. Ta prostorija ima jedan prozor na južnom i vrata na zapadnom zidu.

7. **I. U najzapadnijem dijelu smještena je mlinica.** Velika je ulaz i jedan zakošeni prozor nalazi se na sjevernom zidu. Na zapadnom zidu je isto jedan prozor. Čitavom dužinom istočnog zida prozorske se niše, blagim, otlačenim lukom odijeljena od sjeverne prostora mlinice. Pod je cementan, s jednim redom kamenih ploča ispred vratiju. Zidovi su kameni, žbukani. Strop je od drvenih greda i desaka, u vrlo lošem stanju. Nešto pomaknuta prema istočnom zidu je velika, okrugla, žbukana stara mlinica s iznad nje, na stropu, otvor za tavan. Taj dio zgrade je prizeman. Očulo prizemlje je vrlo zapušteno, zatrpano raznim stvarima, teško vidljivo. Prvi kat se na prostoru iznad mlinice. Za držanje glavni raspored prostorija iz prizemlja. U sredini su stepenice za drugi kat. Nad kvadratnom prostorijom i djelom prizemnih stepenica ovdje je jedna soba sa ulazom sa stepeništa i prozorom na sjevernom zidu. Na toj razini tlocrta vidi se prigrađena kuhinja uz istočni dio južnog zida. Kvadratnog je tlocrta, sa prozorom na istočnom i prozorom i pilom na južnom zidu. Školjka ima profil ravne trake sa tri žljebića, strane imaju prutasti profil a gornja greda obično izvučen profil. Ploče je polukružno završeno, običnim profilom izvučenim u gornjem dijelu. U jugoistočnom uglu je zakošena niša s dimnjakom. Pod je cementan. Strop je običan, drven. Kuhinja je ulazom povezana sa terasom, pokrivenom finim kamenim pločama, s bunarom u sredini i klupama okolo. S terase se ulazi u sam objekt i to na malo stepenište ovog dijela kuće, za tavan. To je stepenište obično, drveno, početak 20 stoljeća kada je ljetnikovac iznutra preuređivan. U produžetku stepeništa je jedna dosta duga, pravokutna prostorija sa prozorom na sjevernoj i dvojim vratima na istočnoj strani. I ta prostorija i stepenište su iznad prizemne prostorije br. 2. Na najistočnijem dijelu prvog kata su dvije prostorije u koje se ulazi iz predhodne. Sjeverna ima prozor na sjevernoj a južna na istočnoj strani. Svi prozori su zakošeni i segmentno završeni. Pod je drven a zidovi i strop ožbukani. Vrata su drvena, recentna. Zapadni dio objekta je nepregledan zbog odsutnosti stanara. Drugi Kat zadržava raspored prvog, ~~stropovi~~ otvori su zakošeni. Sve je žbukano a pod drveni. Taj je kat nadograđen u baroku. Tavan je zaključan.
7. **M a t e r i j a l i t e h n i k a** - Objekt je od dosta malih kamenih kvadara, rustično obradenih, slaganih u pasovima. Ponegdje su umetnute dulje kamene grede. Fuge su široke cca 5 cm., vapnane. Iznutra je sve ožbukano. Mlinica je zidana od grubljih kvadara, sa mnogo žbuke.
8. **F a s a d e** - Glavna fasada je sjeverna. Ima pravilnu, renensansnu kompoziciju. Horizontalno se može podijeliti u tri dijela. U prizemnom dijelu

nalazak se na stranoj zidnoj plohi, a lijevo ni zida, ali s
 dvostruke uvijenim profilom konzole umetnutih na depozitornu i po
 nadprozorsku. Taj tip okvira vuče porijeklo iz gotike. Zapadni ima oko-
 nite i istočni vodoravno željezne šipke. U sredini prizemlja smještena
 su dvoje vrata. Zapadna su ulazna, vode na stepenište a istočna u ma-
 gazin. Ova posljednja imaju neprofilirani profil okvir sa četvrtastim
 prozorom za svijetlo u gornjem dijelu. Okvir dolje izlazi iz zida oko
 dva centimetra a gore je u ravni plohe. Ulazna vrata imaju usjeko
 praga stepenicu oblog profila, jednostavne dovratnike i nadvratnike
 1 cm. iznad zida i ravno-valovito-ravno-kontavnno-profiliranu nadstreš-
 nicu. Između ulaza i zapadnog prozora spuštenu je cijev za odvod kiš-
 nice sa krova. Zona prvog kata te fasade ima četiri prozora iste veli-
 čine i udaljenosti. Okviri su im za jedan cm. izvučeni iz zida i imaju
 tipični stepenasti profil 16 stoljeća/ravna traka-valovito- široka-
 ravna traka -prut/. Prozorski prag ima ravno-valoviti profil. Nadstreš-
 nica je istog profila kao ona nad vratima. Dva zapadna prozora imaju
 jednostavne, dolje zaobljene konzole a dva istočna rensansne, sa odsje-
 čenim donjih uglom i palmom. Menzola nema. Između srednjeg prozora
 umetnuta je u zidu povećana kamena gređa. Zona drugog kata te fasade
 je nadograđena u baroku. Ima četiri gotovo kvadratična prozora, smješ-
 tena iznad prozora prvog kata, sa neprofiliranim okvirima, jedan cen-
 timetar izvan zida. Dva zapadna imaju nadstrešnicu istog profila kao
 prvokataj. Jednostavne konzole nose kamenu gređu/ ispust cca 10 cm./
 a iznad je krov. Uz zapadni dio sjeverne fasade smještena je prizemna
 mlinica. Ima jednostavna vrata i prozor sa željeznom rešetkom, bez pro-
 fila. U gornjem dijelu je četvrtasti otvor zazidan ciglom. Strehu čini
 ne kupe kanalice ispuštene oko 15-20 cm.

Ispred zapadne fasade ljetnikovca je mlinica, pa njena zapadna fasada
 prikriva djelomično fasadu ljetnikovca. Mlinica na toj fasadi ima je-
 dan prozor u prizemlju i jedan na zabatu. Oba su bez profila, sa bla-
 gim lukom za olakšavanje. Prozor u zabatu ima jednostavne konzole.
 Na sjevernoj strani te fasade manjkaju kvadri na tri mjesta.

Zapadna fasada samog ljetnikovca nema perforacije a građena je od
 rustičnijih kvadara nego sjeverna. Zabat je potpuno odsječen a nad
 fasadom je žbukani dimnjak gore račvasto proširen. Zapadni zid kuhinje
 ima obična vrata i nanovo je fugiran.

Istočna fasada je bočna a uz nju se penja stepenica prema južnoj
 strani. Ima jedan jednostavni, gotovo kvadratni prozor, s dvije obič-
 ne konzole, na južnom dijelu prvokatane zone i isto takav prozor ali
 bez konzola u srednjem dijelu drugog kata. S obje strane toga prozora
 su po dvije željezne kuke. Konzole ~~ixpxkxx~~ i streha su isto kao na

njegovoj fasadi. Ima i na istočnoj, sa izbočenom i ravnijom plohom.
 Ima je nanovo fugirane u srednjem i sjevernom dijelu a iznad prosto-
 ra prvog kata fuge su široke do 10 cm. Fasada kuhinje ima običan, ne-
 profilirani prozor, nešto izvučen iz zida i mala strelu od kupe kanali-
 ce. Kvadri kuhinje su nepravilniji od kvadara ljetnikovca a fuge su
 široke. Kuhinje je kasnije.

Južna fasada ima pred svojim istočnim dijelom prvokata-
 nnu kuhinju i terasu pa se prizemni dio ne vidi. Uz istočni zid ku-
 hinje su prigrađene stepenice koje vode na terasu. Prozor kuhinje je
 bez profila, s okomitim željeznim šipkama a zabat je sasvim jedno-
 stan. Prizemni, zapadni dio južne fasade ima jedan mali obični prozor.
 Prvi kat ima dvoje vrata od kojih istočni izlaze na terasu pred ku-
 hinjom, a zapadna su u zraku, nemaju stepenice ni nekog balkona ili
 platoa. Vjerojatno je cijeli prizemni dio te fasade bio pod zemljom
 koja je naknadno očišćena i probijen prozor. Kao više od zapadnih
 vratiju je jednostavan prozor u ravni zida, kao i vrata. Zapadno
 od prozora na tri mjesta manjkaju kvadri. Između vratiju duž cijele
 fasade je odvodni žlijeb a uz njega iznad terase po strukturi zida
 vidi da je objekt jako prepravljn i podjeljen na dva vlasnika.

Čitav drugi kat je nadograđen, najvjerojatnije u baroku. Ima četiri
 široke i podjednako razmaknute prozora od kojih dva srednja imaju,
 obične neprofilirane okvire u ravni zida. Zapadni ima profil kao na
 sjevernoj fasadi a istočni sasvim nov, običan. Vjjenac /grede i konzole
 je isti kao na sjevernoj fasadi, ali je u zapadnoj polovici oko
 10 cm. viši nego na istočnoj. Kvadri su u nizovima, grublji nego na
 sjevernoj fasadi a dio zida iznad terase je ožbukani. Južna fasada
 mlinice ima uz ljetnikovac pravokutnu, šiljastu ^{završenu} udubinu,
 vjerojatno bivši dimnjak. Ima i jedan običan, mansardni prozor.

9. **K r o v i š t e** - Ljetnikovac ima dvoslivno krovšte s potpuno odsje-
 čenim zabatima. Pokrov: kupe kanalice. Kuhinja ima zabat na južnoj
 strani, krovšte dvoslivno, pokrov isti. Mlinice ima djelomično odsje-
 čen zabat i isti pokrov.

10. **S t a n j e** - srednje. Nastanjeno. Istočnu polovicu zgrade vlasnik
 namjerava preurediti za ljetovanje. Prizemlje služi u gospodarske
 svrhe i vrlo je zapušteno.

11. **V r i j e m e i s t i l** - Ljetnikovac druge polovice 16 stoljeća.
 Drugi kat nadograđen u baroku ili 19 stoljeću. Mlinica i kuhinja
 vjerojatno isto.

12. **V a l o r i z a c i j a** - lijepo komponiran rensansni objekt, lijepog
 zida i profila, s kasnijim predgrađnjama i dograđnjama. Treba ga saču-
 vati i zaštititi.

6-5/10

- 2/ **1. s t a n j e** - objekat izvan loka - objekat u sjevero-zapadnom dijelu mjesta / 5/.
- 3/ **1. k a t a** - objekat je sagradjen na sjevernoj strani uz put, koji ide paralelno sa obalom. Na okolnoj terenu su ostaci i po koja kuća/ osobito je neugodno za ambijent izgradjivanje betonske mase nove stambene kuće u istočnom dijelu u blizini objekta/
- 3/ **n a n j e n a** - nekad stambeni objekat najvjerojatnije, iako postoji kazivanje da je to bila crkva sv. Vlahu, danas ruševina u visini I. kata.
- 4/ **d v o r i š t e, v r t** - uz zapadni dio objekta nalazi se manji kvadratni prostor ogradjjen manjim podzidom kamenim. Unutar tog ugodnog malog vanjskog predprostora postoji razgranato stablo masline. Uz rubni zapadni dio ide jednokračne kamene stepenice, koje vode u kuće, koje se nalaze sjevero zapadno od našeg objekta.
- 5/ **t l o c r t i u n u t r a š n j e s t** - pravokutni, pravilni, danas bez razdjelnih stijena, bez poda bez stropne konstrukcije i krovbe. Pod je zarasao u travu. U srednjem dijelu postoji dosta veliko stablo smokve. Unutarnji zidovi su mjestimično žbukani grubom žbukom. Zapadni zid sa unutarnje strane ima bočno od ulaza po jednu manju pravokutnu zidnu nišu. Sjeverno od ulaza nalaze se dvije, a južno jedna puškarnica, sasvim jednostavna / uzeti kvadar/. Ulaz je pravokutni sa oblim lukom u gornjem dijelu. Okvir je s unutarnje strane zidan od rustično obradjenog kamena, postoje u srednjem dijelu dovratnika sa svake strane po jedna horizontalna gređa, koja povezuje okvir sa zidjem. U istočnom dijelu sjevernog zidja je u gornjoj zoni manja pravokutna zidna niša. U zapadnom dijelu južnog

zida se opet četiri puškarnice zidane kamenom, ujednom zidu, dvije u donjem dijelu, a dvije iznad njih. Diobena linija između zone prizemlja i zone I. kata ima jedan intek od 10 cm, uca. u prilog donjeg zidja.

- 6/ **m a t e r i j a l i t e t n i k a** - struktura zidja je sastavljena od pravilnog, pravokutnog kvadra raznog, a redova. kvadar je nešto rustično obradjen, sa grublje klesanom prednjom plohom.
- 7/ **f a s a d e** - zapadna, bočna, uža fasada ima u srednjem dijelu, ali ne d'ložnoj osi pravokutan portal, koji ima na gornjem dijelu poluobluk, nešto stlača, koji malo slični na liniju rastezljivog luka, izvedenog u sedri. Ispod luka nalazi se naknadno najvjerojatnije zidani nadvratnik, koji je sastavljen od ravno slaganih kamena kvadara. Dovratnici ne postoje. Iznad ulaza u sjevernom dijelu postoji uzidani kvadar sa rupom za konstrukciju odbrane. Sjeverna fasada rani pada terena vidljiva u svom manjem dijelu. Gornja linija završna veoma krnja, naziru se ostaci pravokutnih prozora, jasno sazu rupe, gdje su nekad bili. Južna fasada paralelna sa ulicom. U donjem dijelu zapadnog dijela je u cijeloj dužini zidana kamena klupa, koja ima na gornjem dijelu kamenu gletu. U istočnom dijelu prizemne zone je pravokutni dosta uski ulaz, kome se kameni okvir sastoji od nekoliko kvadara, koji su sastavljeni, postoji i prag. U srednjem dijelu zone I. kata nalazi se donji dio rupe pravokutne, uske vertikalne, koja je ostatak prozora ranijeg. Od kamenskog okvira postoji samo donja gređa, koje je glatka uzidana u ravninu zidja. Istočni dio fasade je koso ruši. Istočna fasada je sasvim porušena.
- 8/ **k r o v i š t e** - ne postoji
- 9/ **s t a n j e** - ruševina

10/ vrijedna i stil - objekt građen u 18 st/ struktura cijelog zidja/.

11/ vjerojatno vrijedan objekt radi zidja i lokacije isto tako lijepi vanjski prostor dobro dimenzioniran na sukladnoj strani.

1/ *Ulica* - objekat u zapadnom dijelu
objekta uz morsku obalu

Pl. Gornji zid, kao i Gornji

2/ *Ulica* - objekt je veoma lijepo situiran u neposrednoj
blizini mora, na terasastom terenu, okolo maslinici u zapadnom dijelu
lu, dok su u istočnom dijelu stambeni susjedni objekti danas.

3/ *Ulica* - nekoć veći stambeni kompleks ili neka ljetnikov-
vac, danas stambeni, a neki dijelovi su ručevane. Visina orsana u
rubnom dijelu jednokratna, visina terase prizemni dio+ terase na ni-
vou I. kata, šasnetni dio- jednokratnica.

4/ *Ulica* - ogradnim kamenim zidom/ vis. oko 3 m./
ogrđajano je dvorište i vrt od vanjskih dijelova. To zidje je na
cijelom potezu južnom uz cestu. Na tom dijelu zidje kao da je pre-
zidavano. Postoje dva otvora pravokutna i to manja ulazna vrata u
zapadnom dijelu i veća u istočnom. Oba kamena okvira su jednostav-
na rezentna. Ogradno zidje postoji isto tako po cijeloj dužini
istočnog poteza. Idući da je izgled vrta sasvim promijenjen od
prvotnog a osim toga zaista nije interesantan ne čemo ga sada opisi-
vati. Jedino što se teren terasasto uzdiže prema objektu, koji se na-
lazi na rubnom sjevernom dijelu.

5/ *Ulica* - orsan, koji je situiran u
rubnom zapadnom dijelu uz vrt je pravokutnog pravilnog tlocrta,
danas bez podigne i krovne konstrukcije, samo sa obodnim zidovima,
koji u dijelu zone I, kata u unutrašnjim zidovima imaju mnogo ma-
lih pravokutnih zidnih niša, kojima je gornji dio zašiljen trokut-
no. Praga razdjelnih zidova nema, iako je to jedan veoma veliki

postor. Iako je od orsana, ali jednostavno, jer je pravokut-
ni tlocrt pravilan najvjerojatnije jednog segmenta, čija je vanjska
zidnja danas sasvim neinteresantna. Iznad ove prizemske prostora-
rije nalazi se terasa na nivou I. kata. Terasa je isto tako jed-
nostavna u modernom doba. Dijela orsana vrta u strukturnom sjevernom
dijelu zatvara linija stambenog objekta, koji dominira cijelom
prednjom globom. To je jedan pravokutni pravilni tlocrt. Sjeverno
uz ovaj objekt je ispravno nadovezdje drugog isto tako pravokutnog
tlocrta, samo kraći u istočnom dijelu.

6/ *Ulica* - zidje cijelog orsana,
zatim magazina, ogradnog zidja vrta, te rubnog sjeverno situiranog
objekta ima slično zidje, koje se sastoji od dosta velikog kvadra,
dosta grubo poradjenog, osobito prednja ploča, nizanog u redova.
Današnji stambeni objekt je zbukani.

7/ *Ulica* - južna fasada orsana ima u srednjem dijelu veliki
oblak, kome je gornji dio izveden u sedri, dovratnici više ne
postoje. Zapadna fasada orsana je longitudinalna zatvorenog tipa
sa simetrično situiranim puškarnicama, koje su vertikalne. Zapadna
fasada magazina je zatvorenog zidja koje je u srednjem dijelu
krpano. Gornji rub ove fasade završava stepenasto. Sjeverna fasada
orsana je zatvorena, ali krpa u gornjem dijelu. Zapadna fasada
sjeverno situiranog objekta ima u sjevernom dijelu prizemne zone
pravokutan ulaz kome je kameni okvir profiliran tipom kontinuirane
profilacije, postoji i kameni prag. U zoni I, kata postoje simete-
rično obzirom na širinu fasade dva pravokutna prozora, jednostavni
kamenih okvira bez profilacije. Iznad prozora su rupe od uzatih
kvadara, a uz južni prozor i to su njegov donji dio su sa svake strane

već je i dalje vidljiva, samo vrhovi, koje inače nije bilo, javljaju se
je na donjoj strani. Slična konstrukcija vidljiva su u prizemnoj zoni te
prilice. Na sjeveru ispod ranije spomenutih, kao što se iz donjeg o-
pisa vidi opisuje samo one fasade, koje imaju neke elemente prvot-
ne izgradnje, koje nas u ovom slučaju zanimaju. Tako na čemu opisiva-
t fasade stambenog objekta, koje su lijevo ožbukane, sa novim kamenim
okvirima prozora i vratiju. Međutim vjerujem da je masa zidja,
koja je radi žbukanja nevidljiva, ipak iz doba gradnje i da je to
osnovni stambeni objekt kompleksa.

8/ k r o v i š t e / Krov danas ima samo stambeni objekt u sjevernom
dijelu, magazin ima u sjevernom dijelu terasu, dok je orsan baz kroviš-
ta, vidljivo je po ostacima zidja, da je orsan imao jednostrešan krov.

9/ s t a n j e - stambeni objekt dobro, sjeverno situirani objekt ^{loše} ~~loše~~
nje, magazin i terasa dobro, a orsan ruševina.

10/ v r i j e m e i s t i l - objekt izgrađen u 16 st. i to veliki
orsan, zatim masa spramništa, ogradne zidje, te stražnji sjeverno situir-
rani objekt. Današnji stambeni objekt ima izgled recentnog objekta
međutim najvjerovatnije je u masi to osnovni stambeni objekt ovog
kompleksa.

11/ v a l o r i z a c i j a - danas to je primjer samo nažalost u frag-
mentima sačuvanog velikog kompleksa stambeno-gospodarskog / ljetni-
kovac unutar posjeda najvjerovatnije/veoma lijepo lociranog sa
prekrasnim sastavnim dijelovima kao što je na pr. orsan. Međutim
šteta da je tako uništen i to baš u svojim najljepšim dijelovima i
tako osrednje popravljen u drugim.

1/ l o k a l i t e t - otok Šiben, iska - objekt u sjevero-zapadnom
djelu njetta, zapadno od objekta "Kacina" / 3/

2/ l o k a c i j a - veoma lijepa, paralelno uz morską obalu, odijelje-
na kojih 100 m. od linije obale, unutar blage padine. Povrh objekta su
maslinici, a sjevero-zapadno malo podalje jedan veoma visok čempres.

3/ n a s t a n a - nekad stambeni objekt prizemni, danas ruševina.

4/ d v o r i š t o, v r t - već kod puta, koji vodi neposredno uz
morską obalu nalazi se manji dio kamenskog ogradnog zida, koji je bio
iz doba gradnje. Postoji i ulaz, koji ima jednostavni kameni ravni
okvir. Znači na tom mjestu je počeo uži dio posjeda, danas ostalog
ogradnog zida više nema, isto tako nije uređen ni okolni vrt.
Ispred južne fasade nalazi se u cijeloj dužini terasa, koja prema
južnom dijelu ima radi pada terena podzi, isto tako ima manji kameni
parapetni zidić. Na terasu sđolazi jednokrakim potezom, kamenih
rustičnih stepenica, koje su sastavljene od po dva do tri kamena/1.50
m. širine/koji se nalazi uz južnu fasadu kuće. Ploha terase je danas
u zapuštenom stanju / malo žbunje/.

5/ t l o c e r t i u n u t r a š n j o s t - objekt je pravokutnog,
pravilnog tlocrta, koji je u zapadnom dijelu podijeljen recentno na
dva dijela. letočni veći dio nema ni stropne konstrukcije, kao što
je nema ni zapadni dio. Pod u tom istočnom dijelu je od ploča opeke,
koje su slagane kao riblja kost. U istočnom dijelu ovog većeg unutar-
njeg prostora nalazi se pravokutna rupa u podu cementirana, novijeg
datuma. Od ovog krnjeg, uništenog interieura ostali su samo neki ele-
menti u perimetralnim zidovima. Tako u južnom zidu istočno od ulaza
postoji pravokutna zidna niša, a zapadno od ulaza pravokutna zidna

niša, sa obličinom dijelom na gornjoj završnoj, a danas su dijelovi ove niše nalazi od stvor za uzimanje vode iz cisterne. U rubnom sjevernom zidu i to njegovom rubnom zapadnom dijelu je pravokutna zidna niša. Na sjeverozapadnom dijelu uz osnovni tloerz prilazi se prizidani pravokutni dio kuhinje, taj dio je danas isto tako bez krova, pod je utabana zemlja. U rubnom zapadnom zidu je zidano kameno postolje od opanjišta iznad kojeg je napravljena elipsoidna niša, sa piramidalna naga žukana, koja počiva na dvije jake kamene rustične konzole uzidane u zid. U sjevernom zidu su u zapadnom dijelu pravokutna zidna niša sa ostacima kamene progredne police i pravokutnog umivacnika. U istom zidu, ali na istočnom dijelu je obična pravokutna zidna niša. U rubnom jugo-istočnom dijelu je mala uska pravokutna niša zahoda, koja ima kamenu malo trošnu sjedalicu. Uz rubni zapadni dio osnovnog tloerza je prizidana još jedna pravokutna prostorija, koja je danas isto tako bez krova. Uz istočnu fasadu osnovnog objekta prizidana je jedna manja pravokutna prostorija, koja je danas bez krova i bez rubnog istočnog zida, tako da nam je što možemo reći o njenoj funkciji i elementima.

6/ **m a t e r i j a l i t e h n i k a** - osnovno zidje objekta, znači veći dio / istočni / južne fasade, zatim sjeverna, pa istočna, prostor kuhinje i prostor prizidan uz istočnu fasadu imaju dosta rustično zidje sastavljeno od velikog kvadra, lošije obrađenog sa konveksnom prednjom stranom spajanog sa dosta veznog materijala. Zapadni dio južne fasade je očito prizidavano sa starim elementima, dok je zidje unutarbje podjele zapadnog dijela osnovnog tloerza i iste tako dijela koji je prizidan uz zapadni rubni dio osnovnog objekta, te zapadna fasada osnovnog objekta, naknadnog zidja, koje je lošije od osnovnog sa čestom uporabom lomljenca.

7/ **o s t a t k i** - Iznad južne fasade, odnosno sa sjeverne strane nastoji se od dva dijela. Istočni originalni i nešto kasniji dijelovi pravokutni ulaz, koji ima kameni originalni prag, kameni okvir je inače novi u ravni zidja, bez profilacije. U gornjem dijelu istočnog dovratnika je horizontalna greda, koja govori okvir na zidjem. Istočno i zapadno, simetrično od ulaza su po jedan pravokutan prozor, isto tako novih jednostavnih kamernih okvira. Gornji dio fasade završava horizontalnom ručnom linijom. Zapadni dio južne fasade ima u srednjem dijelu središnju jednu gornju i jednu donju gredu okvira kamernog, ravne, bez profilacije. Međutim dio iznadje toga nije otvor. Fasada završava kamernim ključem, koji je pravokutnog presjeka, nose ga kamene konzole jednostavne blage povišene linije na donjem dijelu. Sjeverna fasada - ima u srednjem dijelu pravokutan ulaz sa novim kamernim jednostavnim okvirom, koji je u ravni zidja. Istočni ulaz - ima nadvrtnike preko liniju dovratnika. U istočnom dijelu su uz portal je pravokutan prozor položen horizontalno, sa kamernim okvirom, koji ima usjčene dijelove prema svjetlom otvora. Zapadno od ulaza je simetrično prvom drugi pravokutni prozor kao je gornja ravna kamena greda ravnata, dok su sa donje strane originalni jednostavne mančilitne grede, koje imaju kvadratnu rezu profiliranu čestalim stepenastim profilom. Donja greda je čisto jednostavna. Istočna fasada je uža, bočna, zabatnog tipa, zatvorena. Istočna fasada mala, kuhinjskog dijela ima u cijeloj širini pravokutni ulaz, koji ima stlačeni luk na gornjem dijelu. Kamerni okvir je iz vremena grednje, ravan u ravni zidja. Zapadna fasada je uža, bočna, zabatnog tipa sa pravokutnim prozorom u rubnom dijelu južnom prizemne zone. Kamerni okvir je novi, bez profilacije. U gornjem dijelu je usku vertikalni otvor. Zapadna fasada prizidnog dijela je uska prizemnog tipa sa jedne

10/ *prizemlje* - prizemlje u južni dijelu objekta. Izgled prizemlja odlikuje ga nešto izokrenutost i niska krovna rešetka. Sjeverna zidna uz ulazna vrata je oskudno vertikalna pažnjom. Južna zidna je prigodijena. Istočni dio istočne zidne je zatvorenog tipa sa jednim prozorom u južnom dijelu. Sjeverna zidna istočne fasade osnovnog objekta nakloni se jako zidje kosog kontrastu, koji u donjem dijelu ima jedan perforirani dio u obliku oblog luka.

8/ *k r o v i š t e* - donat je cijeli objekt bez krova, ali se po zidju može vidjeti da je glavni osnovni dio imao dvostrešni krov, kuhinja jednostrešni, isto tako prigodijeni dio uz istočnu fasadu i prigodijeni dio uz zapadnu fasadu.

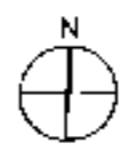
9/ *s t a n j e* - ruševina

10/ *v r i j e a e i s t i l* - po nacrtu osnovnog objekta, te pokidja i detaljima arhitektonske plastike može se ustanoviti da je osnovni objekt i to njegov istočni dio, zatim kuhinja, te prigodni dio uz istočnu fasadu, te terasa uz južni dio građeni u 16 st. Dok je zapadni dio pregrađeni na temelju osnovnog nekog dijela, a rubni zapadni prigodni dio sasvim recentan.

11/ *v a l o r i z a c i j a* - vrijedan primjer arhitekture tog razdoblja visoke ambijentalne vrijednosti / sjajna lokacija, fini elementi kuhinje, ponešto narušen prigrađnjama i prograđnjama u zapadnom dijelu.

(B)

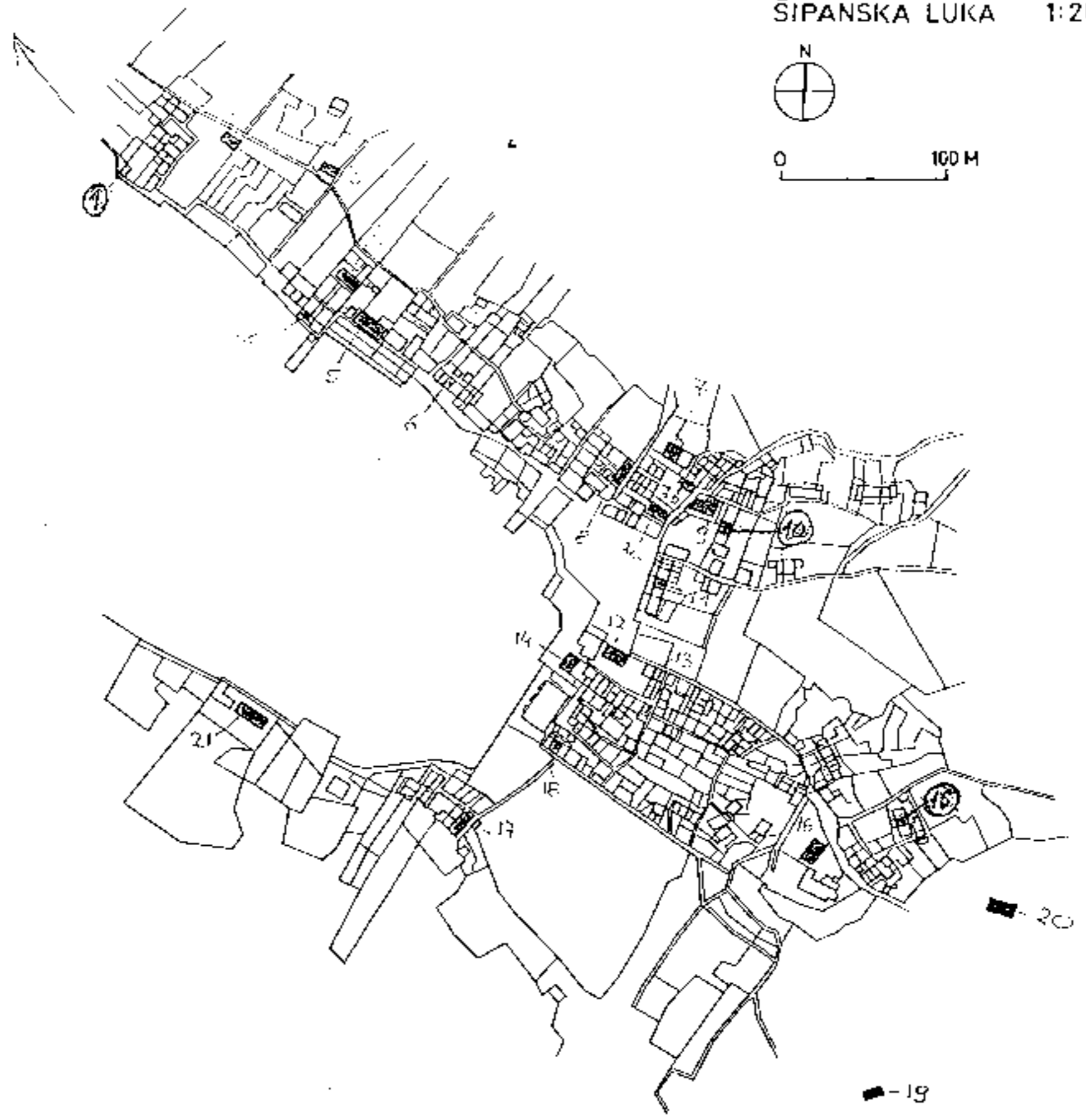
ŠIPANSKA LUKA 1:2880

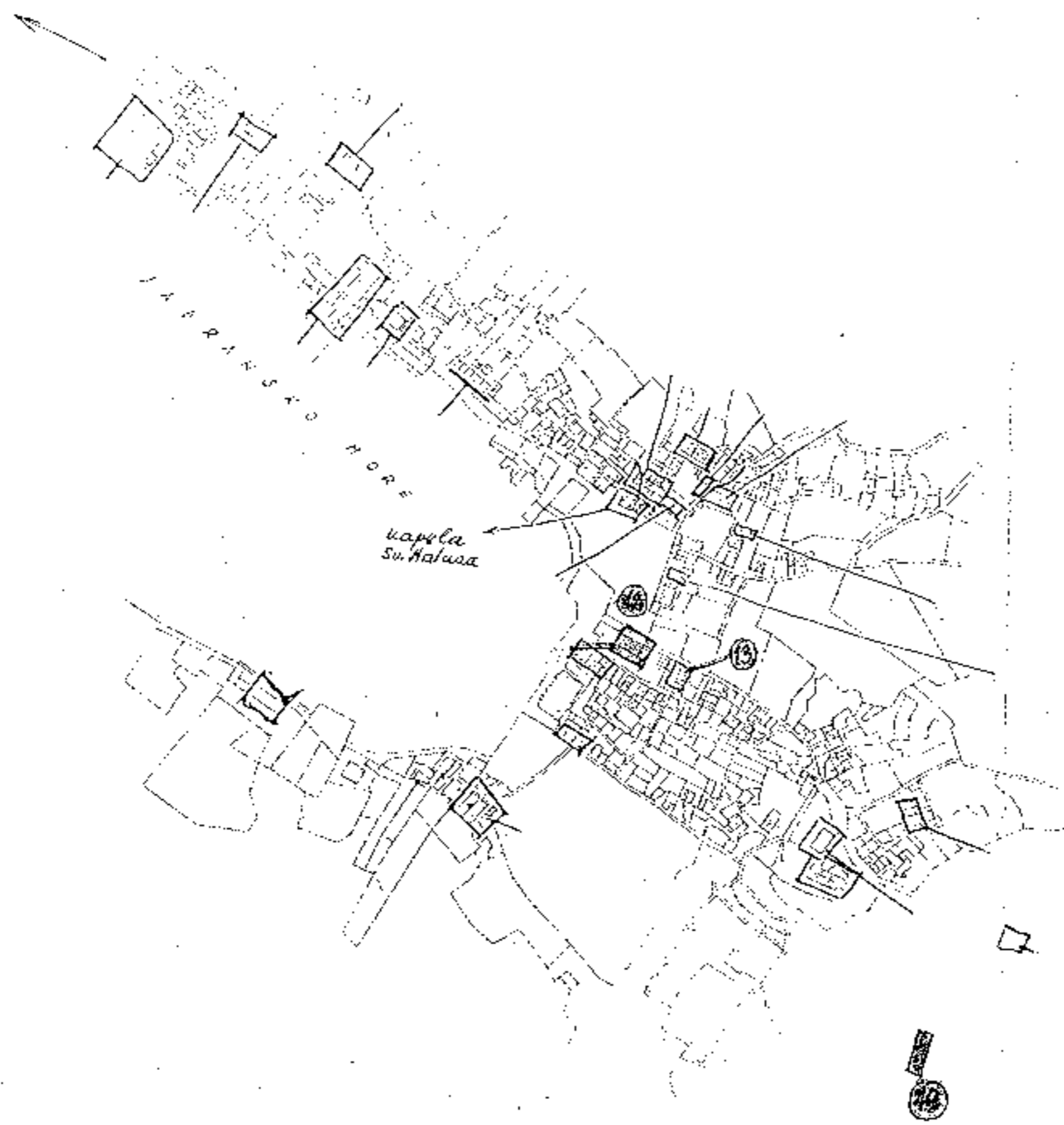

0 100 M

FOTIS SUOMENIKA PREMA KARTI

- B. Objekt sjeverozapadno od "Katina"
- 1. Ostan Balda Glavčea
- 2. Ruševine objekta u zapadnom dijelu otoka.
- 3. Ruševine objekta na sjeverozapadnom dijelu otoka.
- 4a. Objekt iza loggie
- 4b. Loggia
- 5. Jednokatnica u prvom nizu kuća
- 7a. Objekt u užem naselju
- 7c. Ruševine ljetnikovca u užem naselju
- 11. Ruševine ljetnikovca Altesti
- 12. Objekt na trgu
- 13. Kuća žene M. Pracata
- 14. Tri kuće na uglu
- 15. Objekt sjeveroistočno na proširuju *Zabaičuo*
- 16. Župni dvor
- 17. Ostaci objekta zapadno od "Katina"
- 19. Objekt iznad crkve
- 20. Knežev dvor
- 21. Ljetnikovac Sorkučević-danas Selam
- 22. Ljetnikovac Altesti

- 18. Objekt sjeverozapadno od "Kahna"
- 1. Ostan Balda Glavica
- 2. Ruševine objekta u zapadnom dijelu otoka.
- 3. Ruševine objekta na sjeverozapadnom dijelu otoka.
- 4a. Objekt iza loggie
- 4b. Loggia
- 5. Jednokatnica u prvom nizu kuća
- 7a. Objekt u nižem naselju
- 7c. Ruševine ljetnikovca u nižem naselju
- 10. Ruševine ljetnikovca Alžesti
- 12. Objekt na trgu *Galante*
- 13. Kuća žene M. Pracata
- 14. Tri kuće na uglu
- 15. Objekt sjeveroistočno na proširenju
- 16. Župni dvor
- 17. Ostan objekta zapadno od "Kahna"
- 19. Objekt iza crkve *Soliva*
- 20. Knjez dvor
- 21. Ljetnikovac Soroković-danas Selom
- 22. Ljetnikovac Alžesti

LUKA ŠIPANI
MJEILO 1:2880

3. Objekt sjeverozapadno od "Katina"

1. Ostanak Balda Glavica

7. Ruševine objekta u zapadnom dijelu otoka.

8. Ruševine objekta na sjeverozapadnom dijelu otoka.

4a. Objekt iza loggije *pehlova kuća, danas štala (1944.)*

8b. Loggia

5. Jednokatnica u prvom nizu kuća

7a. Objekt u užem naselju *stari objekti Lukani-kopčiči*

7c. Ruševine ljetnikovca u užem naselju *objekt Lukani*

10. Ruševine ljetnikovca Altesti *(dio kućica)*

12. Objekt na trgtu

13. Kuća žene M. Pracata

14. Tri kuće na uglu

15. Objekt sjeveroistočno na proširenju

16. Župni dvor

17. Ostaci objekta zapadno od "Katina"

19. Objekt iznad crkve

20. Knežev dvor

21. Ljetnikovac Sorokočević-danas Solen

22. Ljetnikovac Altesti

ŠIPANSKA LUKA 1:2880

0 100 M

